

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.
W I PÓŁROCZU 2017 ROKU

SIERPIEŃ 2017

SPIS TREŚCI

I.	GOSPODARKA POLSKA W I POŁOWIE 2017 ROKU	3
1.	SYTUACJA MAKROEKONOMICZNA ORAZ SYTUACJA NA RYNKU PIENIĘŻNYM I WALUTOWYM.....	3
2.	RYNEK KAPITAŁOWY	3
3.	SEKTOR BANKOWY	5
II.	SCHEMAT ORGANIZACYJNY GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.....	6
III.	STRUKTURA ORGANIZACYJNA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.....	8
IV.	PODSTAWOWE DANE BILANSOWE I WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	8
1.	SYNTETYCZNE ZESTAWIENIE PODSTAWOWYCH DANYCH FINANSOWYCH GRUPY	8
2.	WYNIKI FINANSOWE GRUPY W I PÓŁROCZU 2017 ROKU.....	8
V.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. W I PÓŁROCZU 2017 ROKU	14
1.	KREDYTY I INNE ZAANGAŻOWANIA OBCIĄŻONE RYZYKIEM.....	14
2.	FUNDUSZE ZEWNĘTRZNE	17
3.	SEGMENT BANKOWOŚCI INSTYTUCJONALNEJ	17
4.	SEGMENT BANKOWOŚCI DETALICZNEJ.....	24
5.	ZMIANY W ZAKRESIE TECHNOLOGII INFORMATYCZNYCH	28
6.	ZAANGAŻOWANIA KAPITAŁOWE GRUPY	30
7.	INNE INFORMACJE O GRUPIE	31
VI.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.	33
1.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM GRUPY	33
2.	ISTOTNE CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z GRUPĄ I JEJ DZIAŁALNOŚCIĄ	37
VII.	PERSPEKTYWY ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A.....	38
1.	OGÓLNE CELE ROZWOJU GRUPY	38
VIII.	INFORMACJE INWESTORSKIE.....	39
1.	STRUKTURA AKCJONARIATU I NOTOWANIA AKCJI BANKU NA GPW.....	39
2.	DYWIDENDA	40
3.	RATING.....	41
4.	RELACJE INWESTORSKIE W BANKU	41
IX.	ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO W GRUPIE	41
1.	DOBRE PRAKTYKI W BANKU.....	41
2.	DOBRE PRAKTYKI W DOMU MAKLERSKIM BANKU HANDLOWEGO S.A.	43
3.	WŁADZE BANKU	43
4.	INNE ZASADY.....	45
X.	INFORMACJE O WŁADZACH BANKU I ZASADY ZARZĄDZANIA	45
1.	INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE AKCJI BANKU BĘDĄCYCH W POSIADANIU CZŁONKÓW ZARZĄDU ORAZ CZŁONKÓW RADY NADZORCZEJ	45
2.	INFORMACJE O WSZELKICH UMOWACH ZAWARTYCH MIĘDZY BANKIEM, A CZŁONKAMI ZARZĄDU, PRZEWIDUJĄCYCH REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA BANKU PRZEZ PRZEJĘCIE.....	45
3.	ZASADY ZARZĄDZANIA.....	45
XI.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU BANKU.....	45

I. Gospodarka polska w I połowie 2017 roku

1. Sytuacja makroekonomiczna oraz sytuacja na rynku pieniężnym i walutowym

Wzrost gospodarczy w I kwartale 2017 roku przyspieszył do 4% z 2,7% zanotowanych w IV kwartale ubiegłego roku. Z kolei II kwartał 2017 roku najprawdopodobniej przyniósł jedynie niewielkie spowolnienie, co w rezultacie przekłada się na blisko 4% wzrost w ujęciu rocznym w I połowie 2017 roku. Motorem wzrostu gospodarczego pozostaje konsumpcja indywidualna, o czym świadczy szybki wzrost sprzedaży detalicznej – o 7,8% r./r. w I kwartale 2017 roku wobec 6,2% w II połowie ubiegłego roku. Wzrost wydatków konsumentów to wynik dalszej poprawy sytuacji na rynku pracy oraz wyższych dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych na co wciąż wpływ mają wypłaty środków z programu 500+. Stopa bezrobocia rejestrowanego stopniowo spadała osiągając historycznie niskie poziomy, na koniec czerwca 2017 roku wyniosła 7,1%. W największym stopniu jednak do poprawy aktywności gospodarczej w I połowie 2017 roku przyczyniła się poprawa koniunktury w przemyśle i budownictwie. Wyrównany sezonowo indeks koniunktury w przemyśle PMI wzrósł w I połowie 2017 roku do 53,7 z 51,7 w II połowie 2016 roku. Produkcja przemysłowa przyspieszyła do 5,7% r./r. z 2,0% r./r. w II połowie ubiegłego roku, podczas gdy produkcja budowlana wzrosła średnio o 6,4% wobec spadku o 16,4%, co sygnalizuje ożywienie inwestycji infrastrukturalnych współfinansowanych środkami unijnymi.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły średnio w I połowie 2017 roku o 1,7% wobec spadku o 0,3% w II połowie 2016 roku i średnio -0,6% w ubiegłym roku. Inflacja wyraźnie wzrosła w pierwszych miesiącach roku przede wszystkim za sprawą wyższych cen paliw w porównaniu do ubiegłego roku. Ponadto do wyższej inflacji przyczyniły się także ceny żywności i energii. Stopniowo rosła także inflacja netto (do 0,8% w czerwcu z 0,1% w grudniu i -0,2% w II poł. 2016 r.), co odzwierciedla dobrą koniunkturę w gospodarce i utrzymujący się wysoki popyt krajowy.

Mimo istotnego wzrostu inflacji i spadku realnych stóp procentowych poniżej zera Rada Polityki Pieniężnej (RPP) nie zdecydowała się na zmiany stóp procentowych. W ostatnich komunikatach Rada Polityki Pieniężnej konsekwentnie podkreślała, że mimo bardzo dobrych wyników gospodarczych nie ma potrzeby do zmiany parametrów polityki pieniężnej przynajmniej dostrzega potrzeby korekty w polityce pieniężnej w tym roku, a także zdaniem większości członków RPP prawdopodobnie także przez znaczną część 2018 roku.

Po wyraźnym osłabieniu złotego w IV kwartale 2016 roku w reakcji na wynik wyborów prezydenckich w USA i obawy o odpływ kapitału z rynków wschodzących, w I połowie 2017 roku doszło do umocnienia krajowej waluty zarówno wobec euro, jak i dolara. Pozytywny wpływ na wartość złotego miały bardzo dobre wyniki gospodarki oraz zmniejszenie premii za ryzyko polityczne, które znalazło odzwierciedlenie w pozytywnych działaniach ze strony agencji ratingowych. Kurs EUR/PLN obniżył się do poziomu 4,23 na koniec czerwca z 4,40 na koniec ubiegłego roku. Z kolei kurs USD/PLN spadł odpowiednio do poziomu 3,70 z 4,18. Skala umocnienia złotego wobec dolara była większa ze względu na stały trend aprecjacyjny euro wobec dolara od początku tego roku.

W I kwartale 2017 roku na rynku długu doszło do spadku rentowności. Początek roku przyniósł co prawda kontynuację wzrostowego trendu, ale od połowy lutego rentowności obligacji zaczęły stopniowo się obniżać, wsparte przez wzrost cen obligacji na rynkach bazowych, przy zmniejszeniu oczekiwań co do skali zacieśniania polityki pieniężnej w Polsce i w USA. Rentowność dwuletnich obligacji Skarbu Państwa spadła w I połowie 2017 roku do 1,91% z 2,04% na koniec grudnia 2016 roku. Natomiast rentowność obligacji 10-letnich obniżyła się na koniec czerwca do 3,33% wobec 3,63%. Na koniec I połowy 2017 roku stawka trzymiesięcznej stopy WIBOR wyniosła 1,73%, nie zmieniając się wobec poziomu z końca ubiegłego roku.

2. Rynek kapitałowy

W I półroczu 2017 roku na krajowym rynku akcji utrzymywały się korzystne tendencje zapoczątkowane tuż po wyborach prezydenckich w USA pod koniec 2016 roku. Nastroje na GPW wspierane były przez pozytywny sentyment na globalnych rynkach finansowych, a także solidne dane z gospodarki oraz napływy (choć wciąż w relatywnie niewielkiej skali) do krajowych funduszy akcyjnych.

Od początku bieżącego roku wszystkie główne indeksy GPW odnotowały wyraźne, dwucyfrowe zwyżki. Najwyższą stopę zwrotu zanotowały spółki o największej kapitalizacji, dla których indeks – WIG20, który wzrósł o 18,1% do poziomu prawie 2 300 pkt. Indeks mWIG40 skupiający średnie spółki poprawił swoje notowania o 16,4%. Z kolei indeks obejmujący spółki o małej kapitalizacji sWIG80 zyskał na wartości 12,7%. Najszerzy indeks rynku WIG osiągnął stopę zwrotu na poziomie 17,9%. Wśród subindeksów sektorowych, najwyższe wzrosty osiągnęły WIG-Paliwa (+25,7% w porównaniu z poziomem z końca 2016 roku) oraz indeks spółek budowlanych WIG-Budownictwo (+21,5% od początku roku). Z drugiej strony, indeks spółek telekomunikacyjnych, jako jedyny wśród subindeksów sektorowych, stracił na wartości (-2,3%).

W pierwszych sześciu miesiącach na głównym parkiecie GPW pojawiło się 6 nowych podmiotów, z czego 3 w ramach przejścia z New Connect. Jednocześnie akcje 10 podmiotów zostały wycofane z obrotu. W konsekwencji, na koniec czerwca, przedmiotem handlu były akcje 483 spółek (bez zmian r./r.), w tym 432 akcje podmiotów krajowych. W ujęciu wartościowym rynek pierwotnych ofert publicznych zanotował wyraźną poprawę w stosunku do I półrocza 2016 roku, łączna wartość ofert przekroczyła 2,3 mld zł, w porównaniu z 365 mln PLN rok wcześniej. Łączna wartość rynkowa spółek notowanych na GPW wyniosła 1 316 mln zł (wzrost o prawie 44% w ujęciu rocznym oraz o 18% w porównaniu ze stanem na koniec 2016 roku).

Indeksy rynku akcji według stanu na dzień 30 czerwca 2017 roku

Indeks	30.06.2017 (1)	31.12.2016 (2)	Zmiana (%) (1)/(2)	30.06.2016 (3)	Zmiana (%) (1)/(3)
WIG	61 018,36	51 754,03	17,9%	44 748,53	36,4%
WIG-PL	62 194,79	52 583,91	18,3%	45 543,29	36,6%
WIG-div	1 180,44	1 039,29	13,6%	920,82	28,2%

Indeks	30.06.2017 (1)	31.12.2016 (2)	Zmiana (%) (1)/(2)	30.06.2016 (3)	Zmiana (%) (1)/(3)
WIG20	2 299,80	1 947,92	18,1%	1 750,69	31,4%
WIG20TR	3 925,88	3 296,32	19,1%	2 911,51	34,8%
WIG30	2 663,68	2 243,30	18,7%	1 955,69	36,2%
mWIG40	4 907,43	4 215,54	16,4%	3 393,01	44,6%
sWIG80	16 069,01	14 259,47	12,7%	13 177,86	21,9%
Subindeksy sektorowe					
WIG-Banki	7 261,87	6 263,33	15,9%	5 687,18	27,7%
WIG-Budownictwo	3 470,78	2 857,41	21,5%	2 548,61	36,2%
WIG-Chemia	14 778,71	13 755,90	7,4%	12 311,84	20,0%
WIG-Energia	3 037,52	2 551,21	19,1%	2 682,73	13,2%
WIG-Górnictwo	4 106,07	3 516,44	16,8%	2 099,64	95,6%
WIG-Informatyka	2 287,84	2 155,40	6,1%	1 714,45	33,4%
WIG-Media	5 126,77	4 561,93	12,4%	4 156,73	23,3%
WIG-Nieruchomości	2 130,39	1 829,06	16,5%	1 603,35	32,9%
WIG-Paliwa	7 128,31	5 668,84	25,7%	4 696,12	51,8%
WIG-Spożywczy	4 473,78	4 154,32	7,7%	3 614,07	23,8%
WIG-Telekomunikacja	713,40	730,02	(2,3%)	676,23	5,5%

Źródło: GPW, Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)

*Zmianie uległa nazwa indeksów giełdowych WIG-Surowce na WIG-Górnictwo oraz WIG-Deweloperzy na WIG-Nieruchomości.

Wartość obrotu akcjami i obligacjami oraz wolumeny obrotów instrumentami pochodnymi na GPW w I półroczu 2017 roku

	I półrocze 2017 (1)	II półrocze 2016 (2)	Zmiana (%) (1)/(2)	I półrocze 2016 (3)	Zmiana (%) (1)/(3)
Akcje (mln zł)*	281 706	225 004	25,2%	179 581	56,9%
Obligacje (mln zł)	1 485	1 688	(12,0%)	1 163	27,7%
Kontrakty terminowe (tys. szt.)	8 097	7 697	5,2%	7 499	8,0%
Opcje (tys. szt.)	339	403	(15,9%)	352	(3,7%)

* dane bez wezwań

Źródło: GPW, DMBH

Pozytywne tendencje na krajowym rynku akcji znalazły swoje odzwierciedlenie również w wyraźnym wzroście aktywności w tym segmencie. W I półroczu 2017 roku wartość obrotów instrumentami udziałowymi (sesyjnych oraz pakietowych) wyniosła 281,7 mld zł, co oznacza wzrost o 56,9% r./r. oraz o 25,2% w porównaniu z drugą połową 2016 roku.

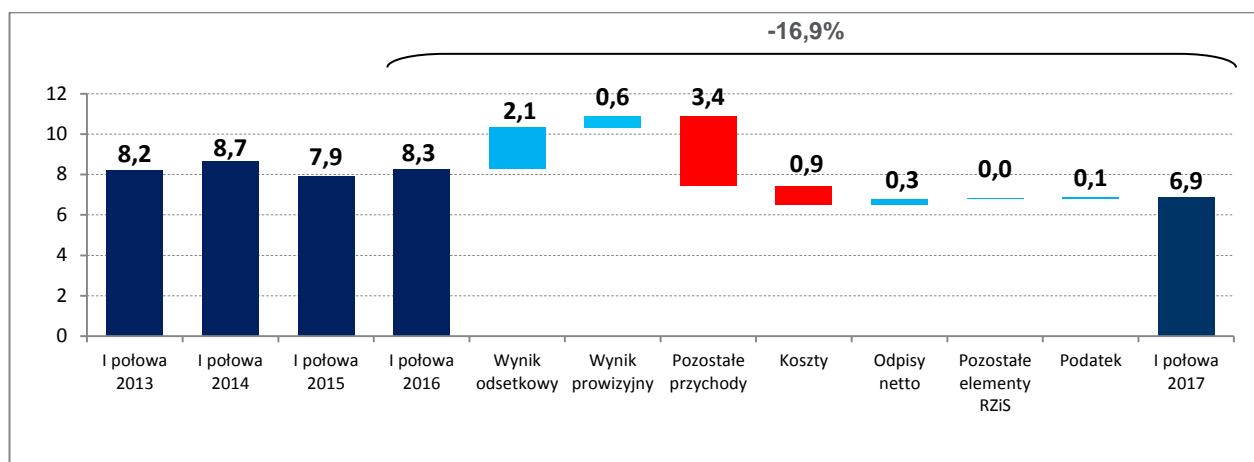
W przypadku instrumentów dłużnych wartość obrotów osiągnęła poziom nieznacznie poniżej 1,5 mld zł. W porównaniu z II półroczem 2016 roku, obroty w tym segmencie spadły o 12,0%, aczkolwiek w stosunku do I półrocza 2016 roku były wyższe o 27,7%.

Na rynku kontraktów terminowych zanotowano nieznaczną poprawę aktywności inwestorów. Wolumen obrotu tymi instrumentami wyniósł prawie 8,1 mln sztuk i wzrósł w ujęciu rocznym i półrocznym odpowiednio o 8,0% oraz 5,2%.

Na rynku opcji wolumen obrotu wyniósł prawie 339 tys. sztuk, wykazując tendencję spadkową zarówno w ujęciu rocznym (-3,7%) jak i w stosunku do II półrocza ubiegłego roku (-15,9%).

3. Sektor bankowy

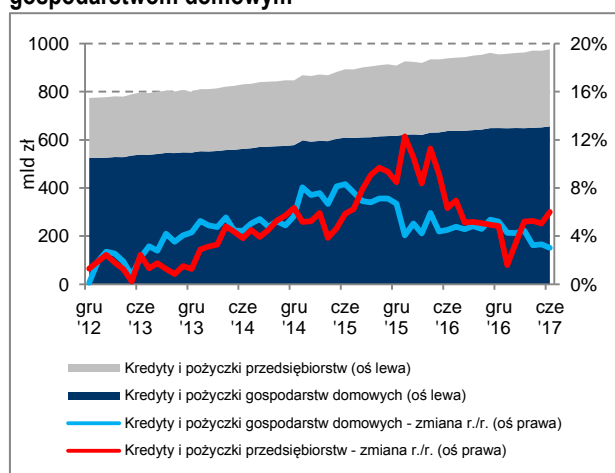
Wynik netto sektora bankowego (mld zł)

Źródło: NBP, obliczenia własne

Według danych Narodowego Banku Polskiego zysk netto sektora bankowego w I połowie 2017 roku zmniejszył się w stosunku do ubiegłego roku o 16,9% (t.j. 1,4 mld zł) osiągając poziom 6,9 mld zł, co jest najgorszym wynikiem od pierwszego półrocza 2010 roku. Spadek wyniku netto spowodowany był w głównej mierze przez wzrost kosztów działania o 5,5% r./r., związany m.in. z opłatą składki na Fundusz Przymusowej Restrukturyzacji zarządzany przez BFG i opłatami na podatek bankowy, który obowiązuje od lutego 2016 roku. Dodatkowym czynnikiem mającym istotny wpływ na wynik jest znaczny spadek w kategorii pozostałe przychody (-46,6%) wynikający z efektu bazy będącego rezultatem rozliczenia w czerwcu 2016 roku transakcji przejścia Visa Europe przez Visa Inc., w wyniku której krajowe banki zaksięgowywały przychód przekraczający 2 mld zł. Po stronie głównych przychodów nastąpiła poprawa wyniku odsetkowego banków (+6,8% r./r., 1,8 mld zł) osiągniętego poprzez wzrost wolumenów kredytowych, oraz obniżenie kosztu finansowania oraz zanotowano lepszy niż przed rokiem wynik prowizyjny (+9% r./r., 564 mln zł). Pomimo tych wzrostów całkowite przychody sektora bankowego spadły o 0,8 mld zł do poziomu 31 mld zł. Znacznemu pogorszeniu uległa efektywność sektora mierzona wskaźnikiem kosztów do przychodów. Wskaźnik ten wzrósł z 53,4% na koniec I połowy 2016 roku do 57,8% na koniec I połowy 2017 roku. Odpisy netto z tytułu utraty wartości zostały zredukowane o 7,0% r./r. (t.j. 300 mln zł), jednocześnie odnotowano istotną poprawę jakości portfela kredytowego określanej poprzez wskaźnik NPL (o -0,4 p.p. r./r. do poziomu 6,3%). Najistotniejszą poprawę jakości zanotowano dla portfela kredytów korporacyjnych, dla których wskaźnik kredytów zagrożonych utratą wartości (NPL) obniżył się w ciągu roku o 1,4 p.p. do poziomu 8,2%. Polepszenie wskaźnika dokonało się zarówno w obszarze kredytów udzielonych dużym przedsiębiorstwom (-1,2 p.p. r./r. do poziomu 6,0%), jak i kredytów dla przedsiębiorstw małych i średnich (-1,5 p.p. r./r. do poziomu 9,8%). Dla portfela kredytów udzielonych gospodarstwom domowym wskaźnik NPL pozostał bez zmian na poziomie 6,2%. Poprawę odnotowano w obszarze kredytów konsumpcyjnych (-0,2 p.p. do poziomu 12,0%) podczas, gdy kredyty hipoteczne pozostały na poziomie 2,9%.

Kredyty i pożyczki udzielone przedsiębiorstwom oraz gospodarstwom domowym

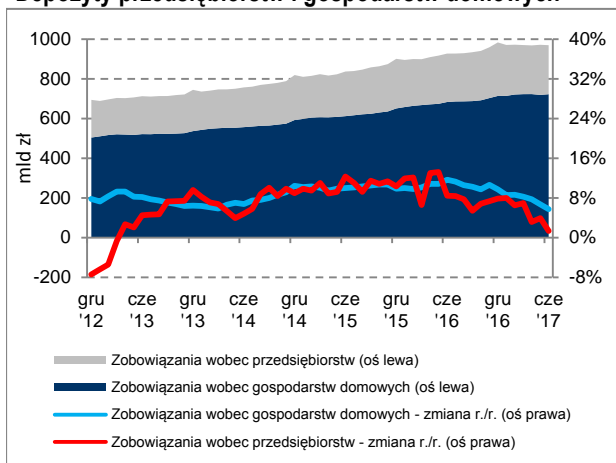
Źródło: NBP, obliczenia własne

W kategorii kredytów udzielonych gospodarstwom domowym również odnotowano spowolnienie wzrostu wolumenów (+3,1% r./r., wzrost o 20 mld zł do poziomu 656 mld zł). Spadek tempa wzrostu był w głównej mierze wynikiem wyhamowania wzrostu wolumenów kredytów na nieruchomości, których wartość wzrosła zaledwie o 1,5% r./r. do poziomu 404 mld zł, co było głównie skutkiem umocnienia złotego w wyniku, którego wolumen walutowych kredytów na nieruchomości spadł o 11,5% r./r. (19,2 mld zł). W tym samym czasie rynek złotych kredytów na nieruchomości

W I połowie 2017 roku sektor bankowy odnotowywał stopniowe spowolnienie dynamiki kredytów sektora niefinansowego, która spadła na koniec czerwca 2017 roku do poziomu +4,0% r./r. (42 mld zł). Wartość kredytów udzielonych przedsiębiorstwom wzrosła o +6,0% r./r. i na koniec czerwca 2017 roku osiągnęła 320 mld zł. W ujęciu klasyfikacji kredytów dla przedsiębiorstw pod względem ich przeznaczenia, najwyższą dynamikę odnotowano dla kredytów inwestycyjnych (+12,7% r./r.), podczas gdy kredyty bieżące rosły w znacznie niższym tempie (+4,4% r./r.). W tym samym okresie kredyty przedsiębiorstw na nieruchomości zanotowały spadek o -3,1% r./r. Natomiast w ujęciu według terminu pierwotnego najwyższą dynamikę miały kredyty o średnim terminie zapadalności (od 1 roku do 5 lat), których wartość na koniec czerwca 2017 r. wzrosła o +12,2% r./r. Tuż za nimi uplasowały się kredyty długoterminowe, udzielone na okres powyżej pięciu lat (+6,9% r./r.). Natomiast wolumen kredytów krótkoterminowych (do 1 roku), pozostał na zbliżonym poziomie (-0,2% r./r.).

odnotował wzrost o 10,9% r./r. (25,1 mld zł). Spowolnienie zauważalne jest także w kredytach inwestycyjnych dla mikroprzedsiębiorstw, które urosły rok do roku zaledwie o 0,8% (264 mln zł). Istotny wzrost zanotował natomiast wolumen kredytów konsumpcyjnych (+7,0% r./r., 10,6 mld zł, do poziomu 163 mld zł).

Depozyty przedsiębiorstw i gospodarstw domowych

Źródło: NBP, obliczenia własne

Depozyty przedsiębiorstw wzrosły zaledwie o +1,3% r./r. (3,4 mld zł, do poziomu 247 mld zł). Wzrost ten dokonał się głównie za sprawą utrzymującej się na wysokim poziomie dynamiki depozytów bieżących (wzrost o +9,3% r./r. do poziomu 158 mld zł). Został on jednak skompensowany przez spadek po stronie depozytów terminowych o -10,4% r./r. (spadek wolumenu do poziomu 89 mld zł), na koniec czerwca. Lepszą dynamikę wzrostu zanotowały depozyty gospodarstw domowych, których wolumen wzrósł o +5,7% r./r. (39,2 mld zł, do poziomu 722 mld zł). Podobnie jak w przypadku depozytów od przedsiębiorstw za wzrost były odpowiedzialne głównie depozyty bieżące (wzrost o +15,1% r./r., 55,8 mld zł, do poziomu 425 mld zł), podczas gdy depozyty terminowe spadły o -5,3% r./r., (16,5 mld zł), do poziomu 298 mld zł).

W II połowie 2017 roku spodziewane jest utrzymanie się zbliżonych warunków rynkowych (niskie stopy procentowe, podatek bankowy) do tych z początku roku. W związku z tym banki będą kontynuowały działania polegające, na dostosowywaniu modeli biznesowych do sytuacji rynkowej, charakteryzującej się wysokimi kosztami i silną konkurencją w obszarze wysokomarżowych produktów.

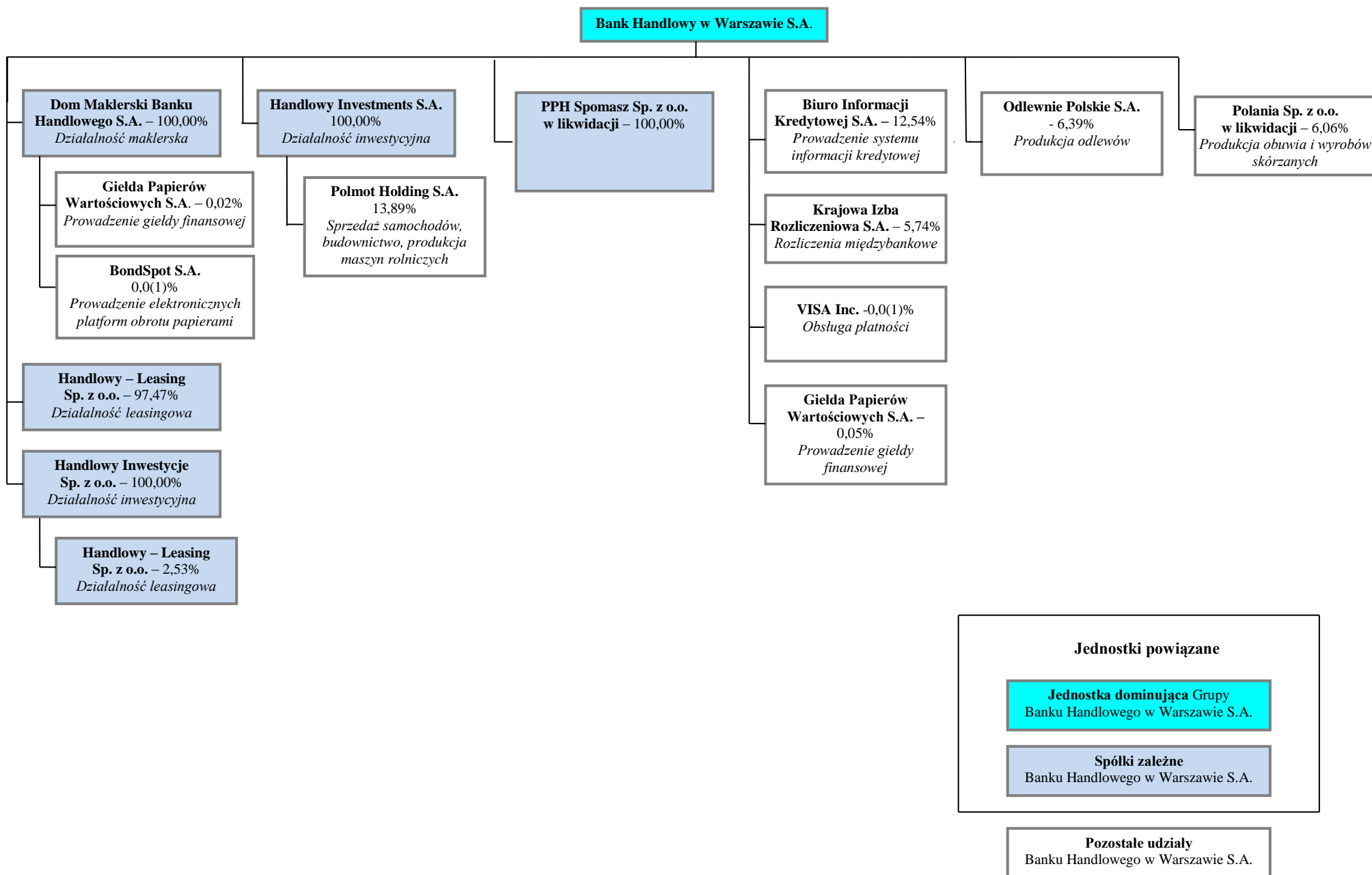
Ważnym wyzwaniem, przed którym stoi sektor bankowy jest również sytuacja w sektorze SKOK. Część kas objęta jest postępowaniem naprawczym pod nadzorem Komisji Nadzoru Finansowego, a ich przyszłość pozostaje niepewna. Ewentualna upadłość kolejnych kas, może oznaczać konieczność dalszego wykorzystywania funduszy zgromadzonych w Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Ciężar uzupełnienia wykorzystanych środków spadnie w większości na sektor bankowy, co w kolejnych latach może negatywnie wpływać na poziom kosztów instytucji finansowych.

Ryzyko kredytów hipotecznych denominowanych w walutach obcych pozostaje kolejnym istotnym ryzykiem dla sektora Bankowego, choć wydaje się, że, zmniejszyło się ryzyko realizacji propozycji, mogących wygenerować koszty, które mogłyby zagrozić stabilności systemu bankowego. Dodatkowo w pozytywny wpływ na sytuację kredytobiorców walutowych jak i ich wierzycieli miało umocnienie się złotego wobec euro i franka szwajcarskiego w I połowie 2017 roku. Szansą dla banków będzie wciąż silny wzrost gospodarczy i rozbudzona konsumpcja oraz wzrost inwestycji mogące przyczynić się do wzrostu popytu na kredyt. W dłuższym okresie prawdopodobny jest także wzrost stóp procentowych będący wynikiem rozgrzewającej się gospodarki, dobrej sytuacji na rynku pracy oraz rosnącej inflacji netto.

Ostatnie lata przyniosły wzmoczoną aktywność na rynku fuzji i przejęć w sektorze finansowym. Wydaje się, że struktura sektora bankowego pod względem właścicielskim w najbliższym okresie nie powinna ulegać istotnym zmianom.

II. Schemat organizacyjny Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Na poniższym schemacie przedstawiono strukturę grupy Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Bank”) według stanu na 30 czerwca 2017 roku według udziałów w kapitałach spółek.

III. Struktura organizacyjna Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

Grupa Kapitałowa Banku Handlowego w Warszawie S.A. („Grupa”) obejmuje jednostkę dominującą oraz jednostki zależne:

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. KONSOLIDOWANE METODĄ PEŁNĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji / wyceny	Kapitał własny (tys. zł) 30.06.2017
Bank Handlowy w Warszawie S.A.*	bankowość	jednostka dominująca	-	-	6 430 109
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”)	działalność maklerska	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	108 429
Handlowy - Leasing Sp. z o.o.	działalność leasingowa	jednostka zależna	100,00%**	konsolidacja pełna	22 905
Handlowy Investments S.A.	działalność inwestycyjna	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	18 085
PPH Spomasz Sp. z o.o. w likwidacji	nie prowadzi działalności	jednostka zależna	100,00%	konsolidacja pełna	Jednostka postawiona w stan likwidacji

* Kapitał własny Banku Handlowego w Warszawie S.A. zgodnie ze sprawozdaniem z sytuacji finansowej Banku za I półrocze 2017 roku.

**Z uwzględnieniem udziałów pośrednich.

JEDNOSTKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU HANDLOWEGO W WARSZAWIE S.A. NIEOBJĘTE KONSOLIDACJĄ

Nazwa jednostki	Przedmiot działalności	Charakter powiązania kapitałowego	Procent posiadanego kapitału	Zastosowana metoda konsolidacji / wyceny	Kapitał własny (tys. zł) 30.06.2017
Handlowy Inwestycje Sp. z o.o.	działalność inwestycyjna	Jednostka zależna	100,00%	wycena metodą praw własności	11 100

IV. Podstawowe dane bilansowe i wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Syntetyczne zestawienie podstawowych danych finansowych Grupy

<i>mln zł</i>	30.06.2017	31.12.2016
Suma bilansowa	44 592,5	45 209,9
Kapitał własny	6 482,8	6 790,5
Należności od klientów*	19 718,0	18 860,1
Depozyty klientów*	32 232,8	33 819,0
Wynik finansowy netto	200,6	326,3**
Łączny współczynnik wypłacalności	17,7%	17,4%

*Należności i depozyty podmiotów sektora finansowego niebędących bankami, podmiotów sektora niefinansowego, w tym sektora budżetowego.

**Wynik finansowy netto za pierwsze półrocze 2016 roku.

2. Wyniki finansowe Grupy w I półroczu 2017 roku

Poniższe wyniki finansowe zaprezentowano na podstawie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku.

2.1 Rachunek zysków i strat

W I półroczu 2017 roku Grupa wypracowała zysk netto w wysokości 200,6 mln zł, co w porównaniu do 326,3 mln zł zysku w I półroczu 2016 roku oznacza spadek o 125,7 mln zł (tj. 38,5%). Zysk brutto w I półroczu 2017 roku wyniósł 276,1 mln zł, tj. był niższy o 132,6 mln zł w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

W tym samym okresie przychody Grupy zmniejszyły się o 77,2 mln zł (tj. 7,2%) i osiągnęły poziom 991,5 mln zł. Głównym czynnikiem spadku przychodów było zaksięgowanie rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. w wysokości 93,0 mln zł w I półroczu 2016 roku, podczas gdy przychody z działalności podstawowej definiowane jako suma z tytułu odsetek i wyniku z tytułu prowizji wzrosły o 3,4% r./r.

W I półroczu 2017 roku koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzację nieznacznie wzrosły o 18,6 mln zł (tj. 3,0%) do 632,9 mln zł przede wszystkim w wyniku zaksięgowania w I kwartale 2017 roku rocznej składki na fundusz

przymusowej restrukturyzacji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w kwocie 60,9 mln zł. Zakładając brak zmian w metodologii kalkulacji i rozliczania składek na rzecz BFG oraz stabilną wysokość podstawy ich naliczania (tj. eliminując kwotę 43,2 mln zł stanowiącą nadwyżkę opłat poniesionych z tytułu BFG w I połowie 2017 roku w porównaniu z I połową 2016 roku), porównywalna baza kosztowa zmniejszyła się o 4,0% r./r.

Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne w I półroczu 2017 roku wyniosły 42,7 mln zł wobec 14,5 mln zł w analogicznym okresie roku ubiegłego, co oznacza wzrost o 28,2 mln zł. Wyższy poziom odpisów dotyczył Bankowości Instytucjonalnej i wynikał z odwróceń odpisów na kredyty ze zidentyfikowaną utratą wartość ocenianą indywidualnie w I półroczu 2016 roku.

Wybrane pozycje z rachunku zysków i strat

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2017	2016	tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	518 349	499 721	18 628	3,7%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	289 666	281 753	7 913	2,8%
Przychody z tytułu dywidend	8 948	7 334	1 614	22,0%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	152 931	145 236	7 695	5,3%
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży	15 861	20 925	(5 064)	(24,2%)
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	3 377	93 907	(90 530)	(96,4%)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	3 554	7 561	(4 007)	(53,0%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(1 173)	12 319	(13 492)	-
Razem przychody	991 513	1 068 756	(77 243)	(7,2%)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja, w tym:	(632 921)	(614 288)	(18 633)	3,0%
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu	(597 442)	(578 394)	(19 048)	3,3%
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych	(35 479)	(35 894)	415	(1,2%)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	30	87	(57)	(65,5%)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(42 706)	(14 492)	(28 214)	194,7%
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	265	78	187	239,7%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(40 111)	(31 512)	(8 599)	27,3%
Zysk brutto	276 070	408 629	(132 559)	(32,4%)
Podatek dochodowy	(75 431)	(82 280)	6 849	(8,3%)
Zysk netto	200 639	326 349	(125 710)	(38,5%)

2.1.1 Przychody

Wynik z tytułu odsetek stanowił najważniejsze źródło przychodów Grupy w I półroczu 2017 roku (52,3% przychodów ogółem). Jego wartość wyniosła 518,3 mln zł wobec 499,7 mln zł w I półroczu 2016 roku, co oznacza wzrost o 18,6 mln zł (tj. 3,7%).

Pomimo panującego środowiska rekordowo niskich stóp procentowych, odnotowano wzrost przychodów odsetkowych w I półroczu 2017 roku o 18,6 mln zł (tj. 3,0%) i wyniosły 642,2 mln zł. Należności od klientów stanowiły główne źródło przychodów odsetkowych, które osiągnęły poziom 447,3 mln zł i były wyższe o 44,4 mln zł (tj. 11,0%) w stosunku do I półrocza 2016 roku, dzięki wzrostowi wolumenu kredytów oraz pozytywnemu wpływowi marży kredytowej. Z drugiej strony spadek zanotowały przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz do sprzedaży odpowiednio o 22,6 mln zł (tj. 65,7%) oraz 15,9 mln zł (tj. 9,6%), głównie z powodu niższego średniego wolumenu papierów wartościowych. Jednocześnie koszty z tytułu odsetek w I półroczu 2017 roku pozostawały na stabilnym poziomie. W konsekwencji, całkowita marża odsetkowa netto w stosunku do średnich aktywów odsetkowych w I półroczu 2017 roku poprawiła się do 2,54% z poziomu 2,26% w I półroczu 2016 roku.

Wynik z tytułu opłat i prowizji w I półroczu 2017 roku wyniósł 289,7 mln zł wobec 281,8 mln zł w analogicznym okresie 2016 roku – wzrost o 7,9 mln zł (tj. 2,8%). Największy - w ujęciu procentowym – przyrost wyniku prowizyjnego w stosunku rocznym wygenerowały prowizje z działalności maklerskiej (+65,0%), odzwierciedlając zwiększoną aktywność Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. oraz transakcje przeprowadzone na rynku giełdowym w I półroczu 2017 roku.

Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji w I półroczu 2017 roku wyniósł 152,9 mln zł wobec 145,2 mln zł w analogicznym okresie 2016 roku – wzrost o 7,7 mln zł (tj. 5,3%), głównie w związku z wyższym wynikiem handlowym z instrumentów dłużnych.

Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych w I półroczu 2017 roku wyniósł 15,9 mln zł i był niższy o 5,1 mln zł (tj. 24,4%) w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży w I półroczu 2017 roku wyniósł 3,4 mln zł i był niższy o 91 mln zł (tj. 96,4%) w analogicznym okresie 2016 roku, z powodu zaksięgowania w I półroczu 2016 roku rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. w wysokości 93,0 mln zł.

Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych w I półroczu 2017 roku wyniósł (-1,2) mln zł i był niższy o 13,5 mln zł w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, z powodu ujęcia w I półroczu 2016 roku zdarzeń jednorazowych, tj. zwrotu z tytułu podatku VAT oraz rozwiązania rezerwy na sprawy sporne.

2.1.2 Koszty

W I półroczu 2017 roku koszty działania Grupy i ogólnego zarządu oraz amortyzacji wyniosły 632,9 mln zł wobec 614,3 mln zł w analogicznym okresie 2016 roku. Wzrost kosztów o 18,6 mln zł (tj. 3,0%) wynikał głównie z wyższych kosztów ogólnoadministracyjnych o 37,4 mln zł (tj. 13,1%) w wyniku zaksięgowania w I kwartale 2017 roku rocznej składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w kwocie 60,9 mln zł. Jednocześnie wyższe koszty dotyczyły wydatków na reklamę i marketing.

Z drugiej strony odnotowano spadek kosztów pracowniczych o 18,3 mln zł (tj. 6,3%) w stosunku do I półroczu 2016 roku w efekcie zmniejszania się zatrudnienia. Średnie zatrudnienie w Grupie w omawianym okresie spadło o 282 etaty.

2.1.3 Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne

Odpisy i rezerwy netto

w tys. zł	I półrocze		Zmiana	
	2017	2016	tys. zł	%
Wynik odpisów na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	2 034	(4 630)	6 664	-
Wynik odpisów na należności oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(41 913)	(11 644)	(30 269)	260,0%
ocenianych indywidualnie	(7 386)	9 813	(17 199)	-
ocenianych portfelowo	(34 527)	(21 457)	(13 070)	60,9%
Inne	(2 827)	1 782	(4 609)	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(42 706)	(14 492)	(28 214)	194,7%

W I półroczu 2017 roku wynik z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne wyniósł -42,7 mln zł wobec -14,5 mln zł w I półroczu 2016 roku. Segment Bankowości Instytucjonalnej zanotował wzrost odpisów o 28,9 mln zł głównie w wyniku odwróceń odpisów na kredyty ze zidentyfikowaną utratą wartość ocenianą indywidualnie w I półroczu 2016 roku. W segmencie Bankowości Detalicznej wartość odpisów netto w I półroczu 2017 roku pozostała na prawie niezmiennym poziomie (zmniejszyła się o 0,7 mln zł), co świadczy o utrzymaniu wysokiej jakości portfela kredytowego.

2.1.4 Podatek od niektórych instytucji finansowych

Łączne obciążenie z tego tytułu rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej Banku Handlowego S.A. za I połowę 2017 roku wyniosło 40,1 mln zł w porównaniu do 31,5 mln zł w I półroczu 2016 roku (wyższa kwota wynika z faktu, iż podatek w 2016 roku zapłacony został po raz pierwszy w miesiącu lutym).

2.1.5 Wskaźniki

Wybrane wskaźniki finansowe

	I półrocze 2017	I półrocze 2016
ROE *	7,6%	9,4%
ROA **	1,1%	1,2%
Koszty/Dochody	64%	57%
Kredyty podmiotów sektora niefinansowego/Depozyty podmiotów sektora niefinansowego	66%	64%
Kredyty podmiotów sektora niefinansowego/Aktywa ogółem	40%	39%
Wynik z tytułu odsetek/przychody ogółem	52%	47%
Wynik z tytułu prowizji/przychody ogółem	29%	26%

*Iloraz sumy zysków z ostatnich czterech kwartałów i średniego stanu kapitałów własnych (z wyłączeniem zysku netto bieżącego okresu) z ostatnich czterech kwartałów.

**Iloraz sumy zysków z ostatnich czterech kwartałów i średniego stanu sumy bilansowej z ostatnich czterech kwartałów.

Zatrudnienie w Grupie

w etatach	I półrocze 2017	I półrocze 2016	Zmiana	
			etaty	%
Średnie zatrudnienie w okresie	3 588	3 870	(282)	(7,3%)
Stan zatrudnienia na koniec okresu	3 546	3 775	(229)	(6,1%)

2.2 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Według stanu na dzień 30 czerwca 2017 roku suma bilansowa Grupy wyniosła 44,6 mld zł i była o 1,4% niższa niż na koniec 2016 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
AKTYWA				
Kasa, operacje z Bankiem Centralnym	469 006	665 755	(196 749)	(29,6%)
Należności od banków	748 409	587 087	161 322	27,5%
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 872 526	3 781 405	(1 908 879)	(50,5%)
Pochodne instrumenty zabezpieczające	857	12 244	(11 387)	(93,0%)
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	19 480 250	19 072 371	407 879	2,1%
Inwestycje kapitałowe wyceniane metodą praw własności	10 686	10 471	215	2,1%
Inwestycje kapitałowe dostępne do sprzedaży	23 762	22 842	920	4,0%
Należności od klientów	19 718 046	18 860 053	857 993	4,5%
Rzeczowe aktywa trwałe	334 963	342 971	(8 008)	(2,3%)
Wartości niematerialne	1 367 963	1 350 861	17 102	1,3%
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	13 901	(13 901)	(100,0%)
Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego	200 879	198 383	2 496	1,3%
Inne aktywa	349 706	289 644	60 062	20,7%
Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia	15 430	1 928	13 502	700,3%
Aktywa razem	44 592 483	45 209 916	(617 433)	(1,4%)
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	2 609 453	2 310 742	298 711	12,9%
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	1 296 396	1 305 614	(9 218)	(0,7%)
Pochodne instrumenty zabezpieczające	37 336	39 897	(2 561)	(6,4%)
Zobowiązania wobec klientów	32 412 062	33 936 511	(1 524 449)	(4,5%)
Rezerwy	15 049	22 856	(7 807)	(34,2%)
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	33 096	-	33 096	-
Inne zobowiązania	1 706 266	803 846	902 420	112,3%
Zobowiązania razem	38 109 658	38 419 466	(309 808)	(0,8%)
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 003 969	3 003 082	887	0,0%
Kapitał z aktualizacji wyceny	(132 535)	(214 843)	82 308	(38,3%)
Pozostałe kapitały rezerwowe	2 897 885	2 885 044	12 841	0,4%
Zyski zatrzymane	190 868	594 529	(403 661)	(67,9%)
Kapitał własny razem	6 482 825	6 790 450	(307 625)	(4,5%)
Zobowiązania i kapitał własny, razem	44 592 483	45 209 916	(617 433)	(1,4%)

2.2.1 Aktywa

Należności od klientów brutto

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Niebankowe instytucje finansowe	1 844 221	1 708 064	136 157	8,0%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	11 505 612	10 917 310	588 302	5,4%
Klienci indywidualni	6 882 564	6 697 209	185 355	2,8%
Jednostki budżetowe	81 126	100 889	(19 763)	(19,6%)
Instytucje niekomercyjne	3	2	1	50,0%
Należności od klientów brutto, razem	20 313 526	19 423 474	890 052	4,6%

W I półroczu 2017 roku należności brutto od klientów wzrosły o 0,9 mld zł (tj. 4,6%) w stosunku do końca 2016 roku i osiągnęły poziom 20,3 mld zł, głównie w wyniku zwiększenia akcji kredytowej dla klientów sektora niefinansowego (+0,8 mld zł, tj. 4,3%). Należności od klientów wzrosły zarówno po stronie klientów instytucjonalnych (+0,7 mld zł, tj. 5,6%; wzrost dotyczył głównie klientów globalnych oraz bankowość przedsiębiorstw i klientów korporacyjnych), jak i detalicznych (+0,2 mld zł, tj. 2,8%; gdzie odnotowano wzrost kredytów niezabezpieczonych i kredytów hipotecznych).

Należności od klientów netto

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Należności od podmiotów sektora finansowego	1 824 645	1 690 254	134 391	8,0%
Należności od podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	17 893 401	17 169 799	723 602	4,2%
Klientów instytucjonalnych*	11 329 023	10 757 372	571 651	5,3%
Klientów indywidualnych, z tego:	6 564 378	6 412 427	151 951	2,4%
należności niezabezpieczone	5 213 381	5 096 265	117 116	2,3%
kredyty hipoteczne	1 350 997	1 316 162	34 835	2,6%
Należności od klientów netto, razem	19 718 046	18 860 053	857 993	4,5%

*Klienci instytucjonalni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki państwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

Portfel dłużnych papierów wartościowych

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Obligacje skarbowe, w tym:	20 318 013	19 312 519	1 005 494	5,2%
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	4 523 172	4 794 696	(271 524)	(5,7%)
Obligacje banków, w tym:	67 590	66 866	724	1,1%
obligacje zabezpieczone w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	34 633	-	34 633	-
Obligacje emitowane przez podmioty finansowe	17 791	58 299	(40 508)	(69,5%)
Bony pieniężne NBP	-	2 239 715	(2 239 715)	(100,0%)
Dłużne papiery wartościowe, razem	20 403 394	21 677 399	(1 274 005)	(5,9%)

Saldo portfela dłużnych papierów wartościowych spadło na koniec I półroczu 2017 roku o 1,3 mld zł (tj. o 5,9%). Wynikało to ze zmniejszenia pozycji w bonach pieniężnych NBP, częściowo skompensowane zwiększoną pozycją w obligacjach skarbowych zaklasyfikowanych jako dostępnych do sprzedaży.

2.2.2 Zobowiązania

Zobowiązania wobec klientów

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Depozyty podmiotów sektora finansowego	5 039 441	4 696 126	343 315	7,3%
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego, z tego:	27 193 334	29 122 881	(1 929 547)	(6,6%)
niefinansowych podmiotów gospodarczych	12 938 784	15 372 571	(2 433 787)	(15,8%)
instytucji niekomercyjnych	800 975	564 636	236 339	41,9%
klientów indywidualnych	10 433 197	9 948 975	484 222	4,9%
jednostek budżetowych	3 020 378	3 236 699	(216 321)	(6,7%)
Pozostałe zobowiązania	179 287	117 504	61 783	52,6%
Zobowiązania wobec klientów, razem	32 412 062	33 936 511	(1 524 449)	(4,5%)
Depozyty podmiotów sektora finansowego i niefinansowego, z tego:				
złotowe	24 041 515	26 395 804	(2 354 289)	(8,9%)
walutowe	8 191 260	7 423 203	768 057	10,3%
Depozyty podmiotów sektora finansowego i niefinansowego, razem	32 232 775	33 819 007	(1 586 232)	(4,7%)

Główną pozycję finansującą aktywa Grupy stanowią depozyty klientów sektora niefinansowego, które na koniec I półroczu 2017 roku spadły o 1,9 mld zł, tj. 6,6%. Spadek ten miał charakter sezonowy i głównie wynikał z niższego salda na rachunkach bieżących jednostek budżetowych w porównaniu do wysokiej bazy końca 2016 roku. Jednocześnie, kolejny kwartał z rzędu, wzrosły depozyty klientów indywidualnych (+0,5 mld zł, tj. 4,9% w stosunku do końca 2016 roku), przy czym wzrost nastąpił przede wszystkim w obszarze rachunków bieżących.

2.2.3 Źródła pozyskiwania funduszy i ich wykorzystanie

<i>w tys. zł</i>	30.06.2017	31.12.2016
Fundusze pozyskane		
Fundusze banków	2 609 453	2 310 742
Fundusze klientów	32 412 062	33 936 511
Fundusze własne łącznie z wynikiem finansowym	6 482 825	6 790 450
Pozostałe fundusze	3 088 143	2 172 213
Fundusze pozyskane, razem	44 592 483	45 209 916
Wykorzystanie funduszy		
Należności od banków	748 409	587 087
Należności od klientów	19 718 046	18 860 053
Papiery wartościowe, udziały i inne aktywa finansowe	21 387 224	22 887 089
Pozostałe wykorzystanie	2 738 804	2 875 687
Wykorzystanie funduszy, razem	44 592 483	45 209 916

2.3 Kapitały własne i łączny współczynnik wypłacalności

W porównaniu z końcem 2016 roku wartość kapitałów własnych (bez wyniku finansowego) Grupy na koniec I półrocza 2017 roku wzrosła o 93,3 mln zł (tj. 1,5%). Wzrost dotyczył kapitału z aktualizacji wyceny portfela inwestycyjnych dłużnych papierów wartościowych (+82,3 mln zł).

Kapitały własne*

<i>w tys. zł</i>	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Kapitał zakładowy	522 638	522 638	-	-
Kapitał zapasowy	3 003 969	3 003 082	887	0,0%
Kapitał rezerwowy	2 356 107	2 356 107	-	-
Kapitał z aktualizacji wyceny	(132 535)	(214 843)	82 308	(38,3%)
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	540 200	529 000	11 200	2,1%
Pozostałe kapitały	(8 193)	(7 114)	(1 079)	15,2%
Kapitały własne ogółem	6 282 186	6 188 870	93 316	1,5%

*Kapitały własne bez wyniku finansowego netto

Poziom kapitałów jest w pełni wystarczający do zachowania bezpieczeństwa finansowego instytucji, zgromadzonych w niej depozytów, a także całkowicie zapewniający możliwości rozwoju Grupy.

Poniższa tabela prezentuje dane finansowe do wyliczenia współczynnika wypłacalności na podstawie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy.

Łączny współczynnik wypłacalności*

<i>w tys. zł</i>	30.06.2017	31.12.2016
I Kapitał podstawowy Tier I	4 848 047	4 796 869
II Całkowity wymóg kapitałowy, z tego:	2 194 874	2 199 922
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	1 749 035	1 687 217
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kontrahenta	59 993	65 908
wymóg kapitałowy z tytułu korekty wyceny kredytowej	39 964	63 927
wymóg kapitałowy z tytułu przekroczenia limitu koncentracji zaangażowań i limitu dużych zaangażowań	3 920	1 792
suma wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego	53 450	74 357
wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego	288 512	306 721
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	17,7%	17,4%

*Współczynnik wypłacalności obliczony został według zasad określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 („CRR”).

Na dzień 30 czerwca 2017 roku łączny współczynnik wypłacalności Grupy wyniósł 17,7% i był o 0,3 pkt. proc. wyższy niż na koniec 2016 roku. Zmiana łącznego współczynnika wypłacalności była spowodowana głównie spadkiem wymogów kapitałowych z tytułu korekty wyceny kredytowej oraz z tytułu ryzyka rynkowego.

2.4 Realizacja prognozy wyników na 2017 rok

Bank – jednostka dominująca nie przekazywał do publicznej wiadomości prognozy wyników na 2017 rok.

V. Działalność Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w I półroczu 2017 roku

1. Kredyty i inne zaangażowania obciążone ryzykiem

1.1 Akcja kredytowa

Polityka kredytowa Grupy oparta jest o aktywne zarządzanie portfelowe i precyzyjnie określone rynki docelowe, zaprojektowane w celu ułatwienia analizy ekspozycji oraz ryzyka kredytowego w ramach danej branży działalności klienta. Dodatkowo, poszczególni kredytobiorcy są stale monitorowani w celu możliwie wczesnego wykrycia symptomów pogarszania się zdolności kredytowej oraz wdrożenia działań naprawczych. W I półroczu 2017 roku Grupa kontynuowała prace w celu optymalizacji procesu kredytowego oraz dostosowywania oferty kredytowej Grupy do potrzeb klientów i aktualnej sytuacji rynkowej. Portfel należności od klientów indywidualnych jest zarządzany przy pomocy modeli, które uwzględniają ryzyko i dochodowość poszczególnych grup kredytów w portfelu. W procesie oceny ryzyka kredytowego klientów Bankowości Detalicznej, a w szczególności w ramach oceny punktowej (*scorecard*) wykorzystywane są informacje z Biura Informacji Kredytowej.

Należności kredytowe od klientów brutto

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Należności złotowe	17 596 561	16 520 674	1 075 887	6,5%
Należności walutowe	2 716 965	2 902 800	(185 835)	(6,4%)
Razem	20 313 526	19 423 474	890 052	4,6%
Należności od podmiotów sektora niefinansowego	18 469 305	17 715 410	753 895	4,3%
Należności od podmiotów sektora finansowego	1 844 221	1 708 064	136 157	8,0%
Razem	20 313 526	19 423 474	890 052	4,6%
Niebankowe instytucje finansowe	1 844 221	1 708 064	136 157	8,0%
Niefinansowe podmioty gospodarcze	11 505 612	10 917 310	588 302	5,4%
Klienci indywidualni	6 882 564	6 697 209	185 355	2,8%
Jednostki budżetowe	81 126	100 889	(19 763)	(19,6%)
Instytucje niekomercyjne	3	2	1	50,0%
Razem	20 313 526	19 423 474	890 052	4,6%

Na dzień 30 czerwca 2017 roku należności kredytowe brutto od klientów wyniosły 20,3 mld zł, co stanowiło wzrost o 4,6% w stosunku do 31 grudnia 2016 roku. Wzrost był przede wszystkim spowodowany zwiększeniem zaangażowań obecnych klientów Bankowości Instytucjonalnej. Największą część portfela kredytowego sektora niebankowego stanowią kredyty udzielone niefinansowym podmiotom gospodarczym, które odnotowały w I półroczu 2017 roku wzrost o 5,4% do poziomu 11,5 mld zł. Należności od klientów indywidualnych wzrosły w porównaniu do końca 2016 roku o 2,8% do poziomu 6,9 mld zł.

Struktura walutowa kredytów na koniec czerwca 2017 roku uległa niewielkiej zmianie w porównaniu z końcem 2016 roku. Udział w portfelu kredytów w walutach obcych, na dzień 30 czerwca 2017 roku wyniósł 13%. Podkreślić należy, iż Grupa udziela kredytów głównie złotych, natomiast kredyty w walutach obcych są udzielane klientom instytucjonalnym, którzy zdaniem Grupy, są zdolni absorbować ryzyko walutowe bez znaczącego narażenia swojej kondycji finansowej.

Grupa monitoruje na bieżąco koncentrację ekspozycji kredytowych, starając się uniknąć sytuacji, w której portfel jest uzależniony od niewielkiej liczby klientów. Na koniec czerwca 2017 roku zaangażowanie kredytowe Grupy w podmioty niebankowe nie przekroczyło limitu koncentracji wymaganego przez prawo.

Koncentracja zaangażowań – klienci niebankowi

w tys. zł	30.06.2017			31.12.2016		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
KLIENT 1	1 000 000	-	1 000 000	1 000 000	-	1 000 000
KLIENT 2	411 438	497 170	908 608	564 798	500 185	1 064 983

w tys. zł	30.06.2017			31.12.2016		
	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie	Zaangażowanie bilansowe*	Zaangażowanie z tytułu udzielonych zobowiązań finansowych i gwarancyjnych	Łączne zaangażowanie
GRUPA 3	83 128	778 554	861 682	115 751	763 725	879 476
GRUPA 4	682 081	169 926	852 007	431 855	156 716	588 571
KLIENT 5	352 900	397 100	750 000	316 900	433 100	750 000
GRUPA 6	34	623 428	623 462	14	641 332	641 346
GRUPA 7	396 001	205 184	601 185	396 000	205 445	601 445
KLIENT 8	1	600 078	600 079	-	77	77
KLIENT 9	600 000	-	600 000	600 000	-	600 000
GRUPA 10	367 997	177 904	545 901	216 836	85 968	302 804
GRUPA 11	-	-	-	531 149	53 370	584 519
GRUPA 12	-	-	-	187 415	323 310	510 725
Razem	3 893 580	3 449 344	7 342 924	4 360 718	3 163 228	7 523 946

*Nie obejmuje zaangażowań z tytułu posiadanych akcji i innych papierów wartościowych

Koncentracja zaangażowań wobec branż*

Branża gospodarki według PKD	30.06.2017		31.12.2016	
	w tys. zł	w %	w tys. zł	w %
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	4 524 182	18,05%	4 122 906	17,31%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2 566 062	10,24%	2 526 268	10,61%
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	2 424 193	9,67%	2 492 605	10,47%
Produkcja artykułów spożywczych	1 116 674	4,46%	1 169 614	4,91%
Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	1 016 435	4,06%	1 313 366	5,51%
Górnictwo rud metali	908 607	3,63%	1 064 982	4,47%
Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	896 672	3,58%	936 473	3,93%
Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	756 301	3,02%	52 940	0,22%
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep, naczep, z wyłączeniem motocykli	679 688	2,71%	512 187	2,15%
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	673 597	2,69%	582 693	2,45%
„10” branż gospodarki	15 562 411	62,1%	14 774 034	62,0%
Pozostałe branże	9 497 149	37,9%	9 043 335	38,0%
Razem	25 059 560	100,0%	23 817 369	100,0%

*Zaangażowanie bilansowe i pozabilansowe brutto wobec klientów instytucjonalnych (w tym banków).

1.2 Jakość portfela kredytowego

Należności Grupy przypisywane są do dwóch portfeli w zależności od istniejącego zagrożenia utraty wartości: portfel należności bez rozpoznanej utraty wartości oraz portfel należności z rozpoznaną utratą wartości. W zależności od stopnia istotności należności i sposobu zarządzania ryzykiem, portfel z rozpoznaną utratą wartości dzielony jest następnie na należności podlegające ocenie indywidualnej lub grupowej.

Należności od klientów w podziale na należności bez rozpoznanej utraty wartości oraz z rozpoznaną utratą wartości

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Należności bez rozpoznanej utraty wartości, w tym:	19 663 737	18 790 328	873 409	4,6%
podmiotów sektora niefinansowego	17 836 652	17 099 400	737 252	4,3%
klientów instytucjonalnych*	11 298 013	10 719 577	578 436	5,4%
klientów indywidualnych	6 538 639	6 379 823	158 816	2,5%
Należności z rozpoznaną utratą wartości, w tym:	586 378	564 597	21 781	3,9%
podmiotów sektora niefinansowego	569 242	547 461	21 781	4,0%
klientów instytucjonalnych*	225 317	230 075	(4 758)	(2,1%)
klientów indywidualnych	343 925	317 386	26 539	8,4%
Należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	63 411	68 549	(5 138)	(7,5%)
Należności od klientów brutto razem, w tym:	20 313 526	19 423 474	890 052	4,6%

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
podmiotów sektora niefinansowego	18 405 894	17 646 861	759 033	4,3%
klientów instytucjonalnych*	11 523 330	10 949 652	573 678	5,2%
klientów indywidualnych	6 882 564	6 697 209	185 355	2,8%
Odpisy z tytułu utraty wartości, w tym:	(595 480)	(563 421)	(32 059)	5,7%
na należności z tytułu zapadłych transakcji instrumentami pochodnymi	(55 559)	(60 057)	4 498	(7,5%)
Należności od klientów netto, razem	19 718 046	18 860 053	857 993	4,5%
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności z rozpoznaną utratą wartości**	92,1%	89,2%		
klientów instytucjonalnych*	89,7%	87,3%		
klientów indywidualnych	92,5%	89,7%		
Wskaźnik kredytów nieobsługiwanych (NPL)	2,9%	2,9%		

*Klienci instytucjonalni obejmują przedsiębiorstwa, sektor publiczny, spółki paristwowe i prywatne, spółdzielnie, przedsiębiorstwa indywidualne, instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych.

**Wskaźnik liczony z uwzględnieniem utraty wartości IBNR

W I półroczu 2017 roku wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności z rozpoznaną utratą wartości wzrósł o 2,9 pkt. proc. w porównaniu do końca 2016 roku i wyniósł 92,1%.

W porównaniu z końcem 2016 roku, udział kredytów nieobsługiwanych utrzymuje się na stałym poziomie i na koniec czerwca 2017 roku stanowił 2,9% portfela należności brutto od klientów.

Na dzień 30 czerwca 2017 roku odpisy z tytułu utraty wartości portfela wynosiły 595 mln zł, co stanowiło wzrost o 32,1 mln zł (tj. o 5,7%) w porównaniu do końca grudnia 2016 roku. Wzrost odpisów z tytułu utraty wartości w stosunku do końca 2016 roku miał miejsce w grupie należności ocenianej portfelowo 37,1 mln zł (tj. 16,3%). W odniesieniu do portfela ocenianego indywidualnie, na dzień 30 czerwca 2017 roku spadek odpisów z tytułu utraty wartości wyniósł 3,2 mln zł (tj. 1,2%) w porównaniu do 31 grudnia 2016 roku.

Odpisy z tytułu utraty wartości na należności kredytowe od klientów

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Odpisy z tytułu utraty wartości na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	77 864	79 735	(1 871)	(2,3%)
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	517 616	483 686	33 930	7,0%
ocenianych indywidualnie	252 438	255 605	(3 167)	(1,2%)
ocenianych portfelowo	265 178	228 081	37 097	16,3%
Razem odpisy z tytułu utraty wartości, razem	595 480	563 421	32 059	5,7%
Wskaźnik pokrycia odpisami z tytułu utraty wartości należności ogółem	2,9%	2,9%		

Zdaniem Zarządu obecny poziom odpisów z tytułu utraty wartości właściwie odzwierciedla zaobserwowany wzrost salda należności oraz oczekiwaną utratę wartości portfela, biorąc pod uwagę zdyskontowaną prognozę przepływów związanych ze spłatą należności.

1.3 Zaangażowania z tytułu udzielonych zobowiązań warunkowych

Na dzień 30 czerwca 2017 roku zaangażowanie pozabilansowe Grupy wyniosło 17,9 mld zł, co oznacza wzrost o 0,9 mld zł (tj. 5,9%) w stosunku do końca 2016 roku.

Zobowiązania warunkowe udzielone

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Gwarancje	2 340 637	2 131 868	208 769	9,8%
Akredytywy własne	208 753	144 829	63 924	44,1%
Akredytywy obce potwierdzone	707	1 023	(316)	(30,9%)
Kredyty przyrzeczone	13 969 452	13 331 401	638 051	4,8%
Gwarancje emisji papierów wartościowych udzielone innym emitentom	1 196 100	1 246 100	(50 000)	(4,0%)
Pozostałe	165 088	33 944	131 144	386,4%
Razem	17 880 737	16 889 165	991 572	5,9%
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe	6 901	7 215	(314)	(4,4%)
Wskaźnik pokrycia rezerwami	0,04%	0,04%		

Łączna kwota zabezpieczeń ustanowionych na rachunkach lub aktywach kredytobiorców Banku wyniosła na dzień 30 czerwca 2017 roku 3 629 mln zł, natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku 3 993 mln zł.

Na koniec I półroczu 2017 roku łączna wartość udzielonych przez Bank lub jednostkę od niego zależną poręczeń i gwarancji jednemu podmiotowi lub jednostce od niego zależnej nie przekraczała 10% kapitałów własnych Grupy.

2. Fundusze zewnętrzne

Według stanu na koniec czerwca 2017 roku łączna wartość funduszy zewnętrznych Grupy pozyskanych od banków wyniosła 2,6 mld zł i była o 0,3 mld zł (tj. 12,9%) wyższa w porównaniu do końca grudnia 2016 roku. Wzrost dotyczył głównie depozytów terminowych.

Łączna wartość funduszy pozyskanych od klientów wyniosła 32,4 mld zł na koniec I półrocza 2017 roku i była niższa od bazy depozytowej na koniec roku, głównie z powodu niższego salda depozytów podmiotów klientów korporacyjnych (-2,2 mld zł, tj. -13,8%) z powodu sezonowej wysokiej bazy depozytowej dla tych klientów pod koniec roku. Z drugiej strony został utrzymany trend wzrostowy dla portfela depozytów klientów indywidualnych (wzrost o 0,5 mld zł, tj. 4,9% w porównaniu do końca 2016 roku).

Fundusze pozyskane od banków

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Rachunki bieżące	1 220 680	1 466 809	(246 129)	(16,8%)
Depozyty terminowe	934 707	503 520	431 187	85,6%
Kredyty i pożyczki otrzymane	68 496	128 026	(59 530)	(46,5%)
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	385 315	212 372	172 943	81,4%
Inne zobowiązania	255	15	240	-
Fundusze pozyskane od banków, razem	2 609 453	2 310 742	298 711	12,9%

Fundusze pozyskane od klientów

w tys. zł	Wg stanu na dzień		Zmiana	
	30.06.2017	31.12.2016	tys. zł	%
Depozyty podmiotów sektora finansowego				
Rachunki bieżące	1 082 047	671 625	410 422	61,1%
Depozyty terminowe	3 957 394	4 024 501	(67 107)	(1,7%)
	5 039 441	4 696 126	343 315	7,3%
Depozyty podmiotów sektora niefinansowego				
Rachunki bieżące, z tego:	20 682 614	22 301 469	(1 618 855)	(7,3%)
klientów korporacyjnych	9 505 637	10 895 348	(1 389 711)	(12,8%)
klientów indywidualnych	8 755 223	8 280 082	475 141	5,7%
jednostek budżetowych	2 421 754	3 126 039	(704 285)	(22,5%)
Depozyty terminowe, z tego:	6 510 720	6 821 412	(310 692)	(4,6%)
klientów korporacyjnych	4 234 122	5 041 859	(807 737)	(16,0%)
klientów indywidualnych	1 677 974	1 668 893	9 081	0,5%
jednostek budżetowych	598 624	110 660	487 964	441,0%
	27 193 334	29 122 881	(1 929 547)	(6,6%)
Depozyty razem	32 232 775	33 819 007	(1 586 232)	(4,7%)
Pozostałe zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-	-	-	-
Inne zobowiązania, w tym:	179 287	117 504	61 783	52,6%
zobowiązania z tytułu kaucji	143 451	80 622	62 829	77,9%
Pozostałe zobowiązania razem	179 287	117 504	61 783	52,6%
Zobowiązania wobec klientów, razem	32 412 062	33 936 511	(1 524 449)	(4,5%)

3. Segment Bankowości Instytucjonalnej

3.1 Podsumowanie wyników segmentu

w tys. zł	I półrocze 2017	I półrocze 2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	233 289	220 919	12 370	5,6%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	146 807	133 022	13 785	10,4%

w tys. zł	I półrocze 2017	I półrocze 2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Przychody z tytułu dywidend	1 228	844	384	45,5%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	137 230	128 705	8 525	6,6%
Wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych dostępnych do sprzedaży	15 861	20 925	(5 064)	(24,2%)
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	3 377	27 430	(24 053)	(87,7%)
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	3 554	7 561	(4 007)	(53,0%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	10 513	14 180	(3 667)	(25,9%)
Razem przychody	551 859	553 586	(1 727)	(0,3%)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(281 425)	(262 202)	(19 223)	7,3%
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	30	87	(57)	(65,5%)
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(11 759)	17 135	(28 894)	-
Udział w zyskach (stratach) netto podmiotów wycenianych metodą praw własności	265	78	187	239,7%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(29 349)	(22 778)	(6 571)	28,8%
Zysk brutto	229 621	285 906	(56 285)	(19,7%)
Koszty/Dochody	51%	47%		

Na kształtowanie się wyniku brutto Segmentu Bankowości Instytucjonalnej w I półroczu 2017 roku w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wpływ miały w szczególności:

- wzrost wyniku odsetkowego będący przede wszystkim efektem wyższego wyniku z obszaru działalności klientowskiej (+36,6 mln zł) dzięki poprawie marży kredytowej od klientów instytucjonalnych oraz wyższego wolumenu z tytułu należności od podmiotów sektora finansowego. Jednocześnie wzrost wyniku odsetkowego odnotowano z tytułu należności od banków dzięki niższemu kosztom odsetkowym (niższy wolumen depozytów od banków). Z drugiej strony odnotowano spadek wyniku odsetkowego od dłużnych papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu (-22,6 mln zł) oraz dostępnych do sprzedaży (-15,9 mln zł);
- wzrost wyniku z tytułu opłat i prowizji, głównie w obszarze działalności maklerskiej odzwierciedlający zwiększoną aktywność Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. oraz transakcje przeprowadzone na rynku giełdowym w I półroczu 2017 roku;
- wzrost wyniku na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji, głównie w związku z wyższym wynikiem handlowym z instrumentów dłużnych;
- wynik na inwestycyjnych dłużnych papierach wartościowych, który w I półroczu 2017 roku wyniósł 15,9 mln zł, co oznacza spadek o 5,1 mln zł (tj. 24,2%);
- spadek wyniku na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży, z powodu zaksięgowania w I półroczu 2016 roku rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc.;
- spadek wyniku na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych głównie z tytułu zdarzeń jednorazowych tj. zwrot z tytułu podatku VAT;
- spadek kosztów działania wynikający m. in. z niższych kosztów pracowniczych w wyniku zmniejszenia zatrudnienia;
- wzrost odpisów netto na utratę wartości aktywów finansowych (11,8 mln zł utworzenia odpisów netto w I półroczu 2017 roku wobec 17,1 mln zł odwrócenia odpisów netto w analogicznym okresie roku poprzedniego) głównie w wyniku odwróceń odpisów na kredyty ze zidentyfikowaną utratą wartości ocenianą indywidualnie w I półroczu 2016 roku.

3.2 Bankowość instytucjonalna i inwestycyjna oraz rynki kapitałowe

3.2.1 Bankowość instytucjonalna

W zakresie bankowości instytucjonalnej Bank świadczy kompleksowe usługi finansowe największym polskim przedsiębiorstwom oraz strategicznym przedsiębiorstwom z silnym potencjałem wzrostu, jak również dla największych instytucji finansowych oraz spółek z sektora publicznego.

Na koniec I półrocza 2017 roku liczba klientów instytucjonalnych (obejmująca klientów strategicznych, globalnych i bankowości przedsiębiorstw) wyniosła 6,2 tys., co oznacza spadek o 6% w porównaniu do końca I półrocza 2016 roku, w którym liczba klientów wyniosła 6,6 tys. W ramach bankowości przedsiębiorstw (małe i średnie firmy, duże przedsiębiorstwa i sektor publiczny) Bank obsługiwał na koniec I półrocza 2017 roku 3,7 tys. klientów, (co oznacza spadek o 11% w porównaniu do 4,2 tys. klientów obsługiwanych na koniec I półrocza 2016 roku).

Cechą wspólną klientów bankowości instytucjonalnej jest ich zapotrzebowanie na zaawansowane produkty finansowe oraz doradztwo w zakresie usług finansowych. Bank zapewnia w tym obszarze koordynację oferowanych produktów z zakresu bankowości inwestycyjnej, skarbu i zarządzania środkami finansowymi oraz przygotowuje oferty kredytowe różnorodnych form finansowania. Innowacyjność i konkurencyjność w zakresie oferowanych nowoczesnych struktur finansowania jest wynikiem połączenia wiedzy i doświadczenia Banku, a także współpracy w ramach globalnej struktury Citigroup.

Poniższa tabela przedstawia stany aktywów i pasywów w poszczególnych segmentach w ujęciu zarządczym.

Aktywa

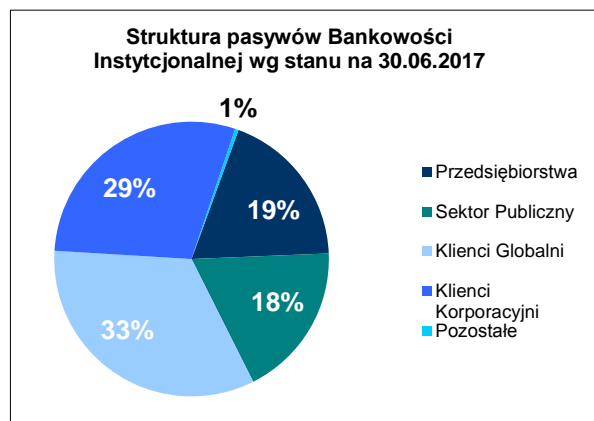
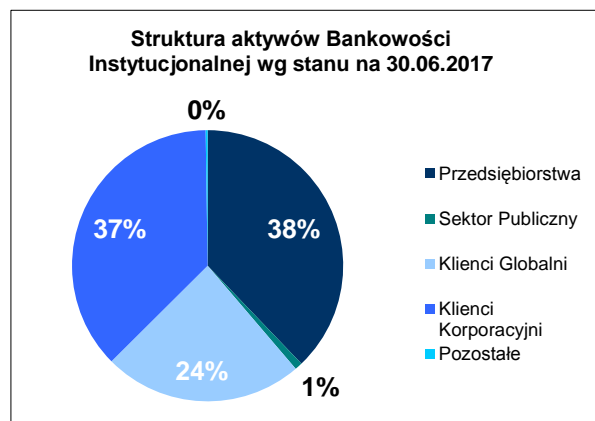
mln zł	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2016	Zmiana		Zmiana	
				(1)/(2)		(1)/(3)	
				zł	%	zł	%
Przedsiębiorstwa*, w tym:	4 841	4 669	4 881	172	4%	(40)	(1%)
Małe i średnie firmy	1 900	1 873	1 851	27	1%	49	3%
Duże przedsiębiorstwa	2 941	2 796	3 030	145	5%	(89)	(3%)
Sektor Publiczny	116	92	138	24	26%	(22)	(16%)
Klienci Globalni	3 046	2 389	2 684	657	28%	362	13%
Klienci Korporacyjni	4 762	5 016	3 689	(254)	(5%)	1 073	29%
Pozostałe**	29	7	48	22	314%	(19)	(40%)
Razem Bankowość Instytucjonalna	12 794	12 173	11 440	621	5%	1 354	12%

Zobowiązania

mln zł	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2016	Zmiana		Zmiana	
				(1)/(2)		(1)/(3)	
				zł	%	zł	%
Przedsiębiorstwa*, w tym:	3 850	3 876	3 708	(26)	(1%)	142	4%
Małe i średnie firmy	2 250	2 428	2 329	(178)	(7%)	(79)	(3%)
Duże przedsiębiorstwa	1 600	1 448	1 379	152	10%	221	16%
Sektor Publiczny	3 736	3 823	2 249	(87)	(2%)	1 487	66%
Klienci Globalni	6 837	9 031	7 036	(2 194)	(24%)	(199)	(3%)
Klienci Korporacyjni	5 979	6 225	8 134	(246)	(4%)	(2 155)	(26%)
Pozostałe**	83	86	96	(3)	(3%)	(13)	(14%)
Razem Bankowość Instytucjonalna	20 485	23 041	21 223	(2 556)	(11%)	(738)	(3%)

* Do segmentu Przedsiębiorstw klasyfikowani są klienci, których obrót roczny wynosi od 8 mln zł do 150 mln zł (Małe i średnie przedsiębiorstwa) oraz od 150 mln zł do 1,5 mld zł (Duże przedsiębiorstwa).

** Pozycja „Pozostałe” obejmuje m.in. klientów objętych restrukturyzacją oraz klientów spółki Handlowy Leasing sp. z o.o.

Kluczowe transakcje i osiągnięcia w obszarze Bankowości Instytucjonalnej w I półroczu 2017 roku:

- W segmencie Klientów Korporacyjnych i Globalnych:
  - Zaaranżowanie i gwarantowane finansowanie (Mandated Lead Arranger and Underwriter) w kwocie 2,7 mld zł w transakcji przejęcia 100% akcji największej sieci sklepów typu „convenience” w Polsce przez jeden z największych funduszy private equity. Aranżacja finansowania obejmowała syndykację i dystrybucję części kredytu do innych banków lokalnych, regionalnych a także chińskich;
  - Pełnienie roli Mandated Lead Arranger w finansowaniu dla jednego z inwestorów branży samochodowej w wysokości 1,3 mld zł (udział Banku wyniósł 150 mln zł). Projekt ten ma strategiczne znaczenie z punktu widzenia globalnego biznesu klienta i jednocześnie zacieśnia wieloletnią współpracę z Bankiem;
  - Pozyskanie wolumenu transakcji FX w wysokości 250 mln USD - klient z branży handlu detalicznego

- Podpisanie umowy na dwuletnie finansowanie w kwocie 400 mln zł dla międzynarodowej grupy z branży handlu detalicznego;
  - Wygranie przetargu na finansowanie dla jednej z największych sieci handlu detalicznego w Polsce i podpisanie umowy kredytowej w kwocie 300 mln zł;
  - Podpisanie umowy parasolowej dotyczącej produktów trade na kwotę 75 mln EUR;
  - Udzielenie finansowania dla klienta w ramach programu Emerging Market Champions na kwotę 50 mln EUR związanego z jedną z największych inwestycji poza lokalnym rynkiem klienta. Wartość całej inwestycji 1,2 mld EUR
  - Podpisanie umowy na faktoring odwrotny na kwotę 245 mln zł z wiodącym graczem na rynku energii elektrycznej i kogeneracji w Polsce;
  - Zwiększenie o 200 mln zł finansowania kapitału obrotowego dla jednej ze spółek dystrybucyjnych w branży motoryzacyjnej;
  - Przeprowadzenie serii transakcji zabezpieczających na rynku FX dla jednego z czołowych producentów miedzi i srebra rafinowanego na świecie;
  - Wygranie obsługi w zakresie rachunków pieniężnych i powierniczych dla kilku nowych funduszy zarządzanych przez największe na polskim rynku towarzystwa funduszy inwestycyjnych;
  - Uzyskanie mandatu na program obsługi kart przedpłaconych i kredytowych dla jednego z dwóch wiodących producentów branży lotniczej w Polsce. Jest to rozpoczęcie relacji z nowym klientem dla Departamentu Klientów Globalnych Citi Handlowy;
  - Uzyskanie mandatu na kompleksową obsługę bankową wiodącej grupy energetycznej w Polsce;
  - Wygranie przetargu na obsługę oddziału znanego międzynarodowego ubezpieczyciela, który wszedł na rynek polski w 2017 roku.
- W I półroczu 2017 roku Bank udzielił m.in. linii rewalwingowej w kwocie 66,5 mln zł na działalność usługową wspomagającą transport lądowy; kredytu długoterminowego na finansowanie nieruchomości w kwocie 36 mln zł na sprzedaż hurtową owoców i warzyw; kredytu rewalwingowego w kwocie 35 mln zł na pozostałą finansową działalność usługową; kredytu rewalwingowego w kwocie 30 mln zł na sprzedaż detaliczną sprzętu audiowizualnego prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach; kredytu długoterminowego w kwocie 32 mln zł na finansowanie maszyn, urządzeń i pojazdów dla produkcji opakowań z tworzyw sztucznych; kredytu długoterminowego w kwocie 25 mln zł na produkcję opakowań z tworzyw sztucznych.
  - Akwizycja klientów: w segmencie Bankowości Przedsiębiorstw Bank pozyskał 104 nowych klientów w I półroczu 2017, w tym 29 Dużych Przedsiębiorstw, 68 Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz 7 jednostek Sektora Publicznego.
  - W ramach segmentów klientów strategicznych i globalnych Bank pozyskał 13 relacji klientowskich.

3.2.2 Osiągnięcia Sub-Sektora Rynków Finansowych

- W I połowie 2017 roku Bank po raz piąty raz z rzędu zwyciężył w konkursie Ministerstwa Finansów na pełnienie funkcji Dealera Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW). Bank konsekwentnie, od lat, działa na rzecz promowania polskiego rynku oraz aktywnie wspiera realizację polityki emisyjnej krajowego długu.
- Zgodnie z raportem "Rating&Rynek" przygotowywanym przez agencję Fitch Ratings, Bank posiadał na koniec czerwca 2017 roku 15% udziału w rynku jako organizator obligacji i certyfikatów depozytowych dla banków, co daje mu drugą pozycję pośród innych uczestników rynku;
- Elektroniczna platforma transakcyjna CitiFX Pulse cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem klientów. Około 80% wszystkich transakcji wymiany walutowej jest realizowane poprzez tę platformę.

CitiFX Pulse to nowoczesna platforma do wymiany walut online, dzięki której klient może samodzielnie zawierać transakcje 24 godziny na dobę. Jest to narzędzie innowacyjne i funkcjonalne. Dostarcza informacje rynkowe przed dokonaniem transakcji, ułatwia analizę ekspozycji walutowej po jej rozliczeniu i oferuje szeroki pakiet innych przydatnych dodatków. Jest to narzędzie nieustannie rozwijane, aby odpowiadać na rosnące potrzeby klientów.
- W I połowie 2017 roku Bank był aktywny na rynku dłużnych papierów wartościowych poprzez udział w następujących transakcjach:
  - Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji obligacji w kwocie 1,5 mld zł dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego zwiększającej 5-letnią serię do łącznej kwoty 3,25 mld zł;
  - Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji obligacji w kwocie 900 mln zł dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego zwiększającej 10-letnią serię do łącznej kwoty 2 mld zł;
  - Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji 3-letnich obligacji w kwocie 1,16 mld zł dla spółki należącej do Skarbu Państwa;
  - Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji 3-letnich obligacji w kwocie 1,2 mld zł dla spółki należącej do Skarbu Państwa;
  - Przeprowadzenie konsorcjalnej emisji 5-letnich obligacji w kwocie 120 mln zł dla spółki należącej do Skarbu Państwa.

3.2.3 Bankowość Transakcyjna

Bank jest wiodącą instytucją świadczącą usługi bankowości transakcyjnej w Polsce. Oferta bankowości transakcyjnej obejmuje następujące produkty i usługi:

- Produkty zarządzania środkami finansowymi: depozyty i rachunki bieżące, produkty zarządzania płynnością, bankowość elektroniczna;
- Produkty kartowe;
- Płatności i należności: Polecenie Zapłaty, SpeedCollect;
- Produkty gotówkowe;
- Doradztwo unijne;
- Produkty finansowania handlu.

Wydarzenia i osiągnięcia biznesowe obszaru Bankowości Transakcyjnej w I półroczu 2017 roku:

Bankowość elektroniczna

- Ogólna liczba transakcji przetworzonych elektronicznie przez systemy CitiDirect i CitiDirect EB wyniosła ponad 12,5 mln;
- Liczba klientów instytucjonalnych aktywnie używających obu systemów kształtowała się na poziomie ponad 4,5 tyś.;
- Liczba klientów posiadających dostęp mobilny do obu wymienionych systemów bankowości elektronicznej utrzymywała się na poziomie 3,3 tyś., liczba operacji złożonych z wykorzystaniem dostępu mobilnego ukształtowała się na poziomie ponad 28 tyś.

W I półroczu 2017 roku zostały wprowadzone kolejne zmiany i udogodnienia w ofercie bankowości elektronicznej dla klientów instytucjonalnych Banku:

- Rozbudowano możliwości portalu CitiDirect EB poprzez udostępnienie ulepszonych modułu Płatności, umożliwiającego efektywniejsze tworzenie i autoryzację płatności;
- Konsekwentnie realizowano plan dalszej komercjalizacji rozwiązań mobilnych oferowanych klientom instytucjonalnym – m.in. w zakresie popularyzacji wersji mobilnej tokenu sprzętowego – MOBILE Pass;
- Z myślą o klientach oczekujących większej elastyczności podczas codziennej obsługi dokumentacji, pilotażowo udostępniono elektroniczną platformę wymiany dokumentacji – eWnioski.

Depozyty i rachunki bieżące

W I półroczu 2017 roku na skutek aktywizacji dotychczasowych i nowo pozyskanych w IV kwartale 2016 klientów, Bank odnotował przyrost sald na rachunkach klientów instytucjonalnych. W I półroczu 2017 roku średnie miesięczne salda utrzymywane na rachunkach bieżących w Banku wzrosły o 14% w stosunku do adekwatnego okresu 2016 roku, wzrost sald utrzymywanych na rachunkach złotówkowych wyniósł 28% r./r.

Karty Biznesowe

W obszarze Kart Biznes, Bank rozpoczął migrację klientów na nowy system obsługi, dzięki czemu Karty Biznes otrzymują wiele nowych i unikatowych funkcjonalności, jak samodzielne generowanie i zmiany numerów PIN, powiadomienia o transakcjach, dostęp mobilny do transakcji po możliwość generowania przez klientów raportów dotyczących m.in. kart jak i transakcji nimi dokonanych.

Do końca 2017 roku wszyscy klienci korzystających z Kart Biznes zostaną przeniesieni na nowy system co przyczyni się zarówno do zwiększenia ich satysfakcji z używania tego produktu, jak i do zwiększonej ilości transakcji i wydawanych kart.

Karty Przedpłacone

W I półroczu 2017 roku Bank zanotował wzrost ilości transakcji bezgotówkowych dokonywanych kartami przedpłaconymi o 28% w porównaniu do analogicznego okresu 2016 roku.

Karty Debetowe Visa Business

W I półroczu 2017 roku Bank dokonał migracji Kart Debetowych Visa Business na nową platformę obsługującą karty z mikroprocesorem (chip). Karty debetowe wyposażone w mikroprocesor zyskują wyższy poziom zabezpieczeń, a ich obsługa prowadzona w oparciu o nową zaawansowaną platformę oferuje dodatkowe możliwości parametryzacji między innymi w zakresie monitorowania transakcji, a także dostępności sieci akceptacji.

Przelewy zagraniczne

Bank dysponuje kompleksową i bardzo szeroką ofertą rozliczeń w ponad 130 walutach na całym świecie. Zintegrowane usługi rozliczeniowe obejmują kompilację zdalnych kanałów dostępu i oferty produktowej w zakresie rozliczeń zagranicznych. Odpowiadając na potrzeby klientów, Bank wprowadził rozszerzenie oferty rachunku wielowalutowego,

wzbogacając ją o możliwość odbioru płatności zagranicznych w walutach egzotycznych. Jest to unikatowe rozwiązanie na polskim rynku.

Produkty gotówkowe

Bank zapewnia swoim klientom kompleksową obsługę gotówkową. Znaczna większość wpłat dokonywana jest w formie zamkniętej, tj. dostarczana do Banku w zamkniętych opakowaniach i liczona pod nieobecność klienta. Usługa może być świadczona na terenie całego kraju w ponad 1 200 centrach obsługi gotówki. Udział gotówki w obrocie krajowym stale utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie.

Dodatkowo Bank świadczy usługi wpłat otwartych poprzez ponad 4 500 placówek, dzięki partnerstwu z Poczta Polska S.A.

Wpłaty gotówkowe mogą być dokonywane bezpośrednio na rachunki klientów prowadzone w Banku. Bank oferuje klientom możliwość dokonywania wpłat gotówkowych na rachunki wirtualne, dzięki czemu informacje niezbędne do prawidłowej identyfikacji wpłaty zawarte są bezpośrednio w numerze rachunku, co minimalizuje ryzyko błędnych (nieidentyfikowalnych) wpływów.

Mając na uwadze potrzeby klientów, Bank wprowadził rozwiązanie mające na celu optymalizację czynności związanych z przygotowaniem wpłaty, uzyskaniem dostępu do śledzenia statusu oddanych wpłat gotówkowych zamkniętych, raportowaniem oczekiwanych środków.

Obok wpłat gotówki klienci Banku korzystają również z wypłat – zarówno tradycyjnych wypłat w kasie, jak i odbioru zamkniętych pakietów z zasileniem gotówkowym.

Bank rozszerzył partnerstwo z Poczta Polska S.A. Oferta Banku w zakresie wypłat obejmuje wypłaty gotówkowe, zlecane w systemie bankowości elektronicznej Banku i realizowane we wszystkich placówkach Poczty Polskiej S.A. na terenie całego kraju oraz przekazy pieniężne, wygodne dla klientów ze względu na dostarczanie gotówki bezpośrednio do odbiorcy.

Polecenie zapłaty

Bank jako lider obsługi polecenie zapłaty umocnił pozycję lidera na rynku, rozliczając po raz kolejny największą liczbę transakcji jako bank wierzyciela. Zgodnie ze strategią Bank nadal kontynuuje proces digitalizacji obsługi zgód polecenia zapłaty przetwarzając w pierwszym półroczu 66% wszystkich zgód w wersji cyfrowej.

SpeedCollect

SpeedCollect to usługa pozwalająca na automatyczne księgowanie należności dla wierzycieli – odbiorców masowych płatności. Funkcjonalność rachunków wirtualnych pozwala na zakodowanie w numerze rachunku informacji ważnych dla wierzyciela, takich jak np. numer kontrahenta lub numer własnej jednostki handlowej, rozliczającej się z utargu. Rozszerzeniem funkcjonalności rachunków wirtualnych jest usługa SpeedCollect Plus, umożliwiająca nie tylko automatyczną identyfikację i raportowanie wpływów na rachunek, ale również uzgadnianie tych transakcji z dodatkowymi informacjami dostarczonymi przez wierzyciela, zapewniając tym samym kompleksową informację o rozliczeniu należności. Elastyczność oferowanej przez Bank usługi pozwala na jej dostosowanie do różnych potrzeb klientów Banku – zarówno firm posiadających dużą liczbę pojedynczych wpływów na rachunek, jak i niewielką liczbę zagregowanych transakcji, w tym wpływów otrzymywanych od pośredników w rozliczeniach. Liczba transakcji SpeedCollect utrzymuje się na równie wysokim poziomie, jak w analogicznym okresie w 2016 roku.

Doradztwo unijne

W I półroczu 2017 roku zakończył się proces selekcji dostawców usług doradczych w zakresie doradztwa unijnego i podpisanych zostało pierwszych 5 umów z renomowanymi firmami doradczymi. Dzięki temu oferta dla klientów banku będzie jeszcze bardziej kompleksowa i klienci Banku będą mieli dostęp do wiedzy na temat większej ilości programów dotacyjnych ze środków publicznych.

Produkty finansowania handlu

W I półroczu 2017 roku Departament Finansowania Handlu odnotował znaczący wzrost poziomu aktywów przede wszystkim dzięki transakcjom zrealizowanym w IV kwartale 2016 roku oraz I kwartale 2017 roku. Średni poziom aktywów w pierwszym półroczu 2017 roku był wyższy o 27% w porównaniu z analogicznym okresem zeszłego roku.

Dużą dynamikę wzrostu wolumenów na transakcjach Bank zarejestrował w produktach Obsługi Handlu. Ilość otwartych akredytyw importowych wzrosła w pierwszym półroczu 2017 roku o 14%, zaś inkas dokumentowych o 30% w porównaniu z pierwszym półroczem 2016 roku.

W czerwcu 2017 roku Departament Finansowania Handlu otrzymał wyniki Badania Satysfakcji Klientów z Produktów Obsługi i Finansowania Handlu i odnotował wzrost satysfakcji klientów o 6 p.p. w porównaniu z poprzednim rokiem.

Departament Finansowania Handlu kontynuuje proces digitalizacji produktów i obsługi transakcji. Od kwietnia 2017 roku klienci Citi Handlowy mogą korzystać z gwarancji w pełni online – gwarancja jest zatwierdzana podpisem elektronicznym zabezpieczonym poprzez SecureMail. Dzięki digitalizacji cały proces ulega przyśpieszeniu – eGwarancja w przeciwieństwie do poprzedniczki (gwarancji w formie pisemnej przygotowywanej dla klienta na papierze) dostarczana jest elektronicznie poprzez bezpieczne kanały komunikacji. Dokument trafia do beneficjenta w czasie rzeczywistym, eliminując dodatkowe koszty związane z usługą kurierską.

3.2.4 Usługi powiernicze i depozytariusza

Bank prowadzi działalność powierniczą na podstawie przepisów prawa polskiego i zgodnie z międzynarodowymi standardami usług powierniczych, oferowanych inwestorom i pośrednikom działającym na międzynarodowych rynkach

papierów wartościowych. Bank potrafi sprostać wymogom największych i najbardziej wymagających klientów instytucjonalnych.

Citi Handlowy utrzymał pozycję lidera na rynku banków depozytariuszy w Polsce. Bank świadczy usługi powiernicze dla krajowych i zagranicznych inwestorów instytucjonalnych oraz usługi banku depozytariusza dla krajowych funduszy emerytalnych i inwestycyjnych.

W ramach regulaminowej działalności, na podstawie zezwolenia Komisji Papierów Wartościowych i Giełd (obecnie Komisja Nadzoru Finansowego), Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych, rozlicza transakcje w obrocie papierami wartościowymi, zapewnia obsługę wypłat dywidend i odsetek, wycenę portfela aktywów, indywidualne raporty, a także aranżuje reprezentowanie klientów w walnych zgromadzeniach akcjonariuszy spółek publicznych. Bank prowadzi rachunki zbiorcze dla uprawnionych podmiotów zagranicznych. Ponadto Bank świadczy usługi prowadzenia rejestru zagranicznych papierów wartościowych, w ramach, których pośredniczy w rozliczaniu transakcji klientów krajowych na rynkach zagranicznych.

W styczniu 2017 roku Bank obsłużył pierwsze transakcje w ramach nowej usługi operatora kont prowadzonych na imię klienta w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A., polegającej na przekazywaniu dyspozycji otrzymanych od klienta do KDPW S.A. i odwrotnie - potwierdzeń rozrachunku oraz wyciągów z kont podmiotowych otwartych w KDPW S.A. do klienta Banku. Usługa skierowana jest do zagranicznych instytucji depozytowo-rozrachunkowych (podmioty finansowe o statusie tzw. ICSD) i obejmuje operowanie rachunkami papierów wartościowych i rachunkami zbiorczymi takich podmiotów.

W okresie sprawozdawczym Bank utrzymał jedną z wiodących pozycji na rynku rozliczeń transakcji w obrocie papierami wartościowymi realizowanych na rzecz zdalnych członków Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i BondSpot S.A. Ponadto, Bank był liderem w rozliczaniu transakcji zawieranych przez zagranicznych klientów instytucjonalnych na elektronicznej platformie obrotu dłużnymi papierami wartościowymi, działającej pod nazwą Treasury BondSpot Poland, zorganizowanej przez spółkę BondSpot S.A.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2017 roku Bank prowadził ponad 9,2 tys. rachunków papierów wartościowych.

W tym samym czasie Bank pełnił obowiązki depozytariusza dla czterech otwartych funduszy emerytalnych: Aviva OFE Aviva BZ WBK, Nationale - Nederlanden OFE, Pekao OFE, Nordea OFE; trzech dobrowolnych funduszy emerytalnych: Nationale - Nederlanden DFE, DFE Pekao, Generali DFE, a także dla Pracowniczego Funduszu Emerytalnego Orange Polska.

Bank pełnił również obowiązki depozytariusza funduszy inwestycyjnych, zarządzanych przez następujące towarzystwa funduszy inwestycyjnych: BZ WBK TFI S.A., PKO TFI S.A., ESALIENS TFI S.A., Aviva Investors Poland TFI S.A. oraz Templeton Asset Management (Poland) TFI S.A.

Bank kontynuował działania wspierające doskonalenie regulacji prawnych rynku papierów wartościowych. Przedstawiciel Banku pełnił funkcję Przewodniczącego Prezydium Rady Banków Depozytariuszy przy Związku Banków Polskich („Rada”) w czasie kolejnej, szóstej z rzędu, kadencji. W okresie sprawozdawczym członkowie Rady kontynuowali ustalenia dot. standardów umowy o wykonywanie obowiązków depozytariusza oraz rekomendacji dobrych praktyk odnośnie wykonywania obowiązków depozytariusza, wynikających ze zmienionej ustawy o funduszach inwestycyjnych, co ma związek z implementacją do prawodawstwa polskiego zapisów dyrektyw Unii Europejskiej AIFMD i UCITS V.

Rada brała aktywny udział w opiniowaniu innych projektów aktów prawnych, mających wpływ na działalność krajowych banków powierniczych. Wykorzystując własne zasoby, doświadczenie i kompetencje, pracownicy Banku we współpracy z Komisją Nadzoru Finansowego, KDPW S.A., KDPW_CCP S.A. i Giełdą Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. uczestniczyli w konsultacjach nad wprowadzaniem nowych rozwiązań na polskim rynku kapitałowym w ramach prac zespołów roboczych powołanych przy Związku Banków Polskich, a także w pracach rynkowych grup roboczych. Rada brała między innymi aktywny udział w uzgadnianiu planu wdrożenia na rynku projektów związanych z dostosowaniem do przepisów dyrektywy Central Securities Depository Regulation (CSDR) oraz analizowała możliwości uczestnictwa w nowych projektach technologicznych wykorzystujących koncepcję tzw. rozproszonej księgi głównej (ang. Distributed Ledger Technology).

3.2.5 Działalność maklerska

Grupa prowadzi działalność maklerską na rynku kapitałowym za pośrednictwem spółki Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”), w której Bank posiada 100-procentowy udział.

W I półroczu 2017 roku DMBH pośredniczył w ramach transakcji sesyjnych w 10,02% obrotów akcjami na rynku wtórnym. Wartość transakcji sesyjnych zawartych za pośrednictwem DMBH na rynku akcji na GPW wyniosła 25,04 mld zł i wzrosła o 43,4% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego przy wzroście obrotów na GPW o 46,5%. Wysoka dynamika obrotów na rynku utrzymuje się od listopada 2016 roku, dlatego dynamika wzrostu obrotów w stosunku do poprzedniego półrocza była nieco niższa. Wartość transakcji sesyjnych zrealizowanych przez Spółkę wzrosła w porównaniu do poprzedniego półrocza o 16,4%, podczas gdy zmiana wartości obrotów na GPW to plus 20%. Był to najlepszy wynik od III kwartału 2014 roku. Niemniej jednak w strukturze obrotów na GPW zaszły istotne zmiany, które przede wszystkim polegają na wzroście udziału handlu algorytmicznego oraz operacji high volume wykonywanych przez brokerów zagranicznych. Rośnie również koncentracja na rynku krajowym, gdzie największe biura należące do grup bankowych konkurują w coraz większym stopniu w relatywnie słabszym segmencie klientów instytucjonalnych. Sytuacja na rynku wpływa również istotnie na presję cenową, która w obecnej sytuacji tj. przed wejściem nowych regulacji MIFID II będzie oddziaływała w coraz większym stopniu na sytuację konkurencyjną w branży maklerskiej. W tej sytuacji, dzięki swojej pozycji rynkowej, DMBH upatruje szansy na neutralizację prawdopodobnych, negatywnych skutków implementacji nowych regulacji.

Na koniec czerwca 2017 roku DMBH pełnił funkcję Animatora dla akcji 63 spółek notowanych na giełdzie w Warszawie (w tym wszystkie z WiG20). Stanowi to 13,04% akcji notowanych na warszawskim parkiecie na rynku podstawowym.

W segmencie klientów detalicznych DMBH I półrocze 2017 roku to okres kontynuacji realizowanej strategii intensyfikacji współpracy z Bankiem. Kolejny raz zapisy na certyfikaty inwestycyjne FIZ oraz sprzedaż obligacji skarbowych i korporacyjnych przyczyniły się do osiągnięcia rekordowych w historii DMBH wyników w tym segmencie.

Liczba rachunków inwestycyjnych prowadzonych przez DMBH na koniec I półrocza 2017 roku wynosiła 13,4 tys. i zwiększyła się o 16,5% w stosunku do analogicznego okresu w 2016 roku oraz o 8% w porównaniu z końcem poprzedniego roku. Wzrost liczby rachunków wynikał przede wszystkim z systematycznego wzrostu liczby zawieranych umów dla usług rynków zagranicznych realizowanych na platformie CitiFX Stocks.

W I półroczu 2017 roku obserwowana była również wysoka aktywność klientów detalicznych korzystających z platformy transakcyjnej - CitiFX Stocks, która umożliwia obrót akcjami oraz instrumentami typu ETF notowanymi na największych giełdach zagranicznych oraz instrumentami rynku walutowego na rynku pozagiełdowym (OTC) z wykorzystaniem dźwigni finansowej. Za sprawą coraz popularniejszej wśród klientów CPC usługi doradztwa, przychody z prowizji na rynkach zagranicznych uzupełniły istotnie tradycyjnie realizowany strumień przychodów z obrotów realizowanych przez klientów na GPW.

W I półroczu bieżącego roku DMBH, przeprowadził następujące transakcje na rynku kapitałowym:

- Cyfrowy Polsat – DMBH prowadził księgę popytu w procesie sprzedaży akcji własnych przez EBRD; wartość transakcji wyniosła 384 mln zł (transakcja rozliczona w styczniu 2017 roku);
- Uniwheels AG – DMBH pełnił funkcję Podmiotu Pośredniczącego w wezwaniu na 100% akcji spółki Uniwheels AG ogłoszonym przez Superior Industries International Germany AG. Wartość transakcji wyniosła 2,7 mld PLN (maj 2017 roku);
- Uniwheels AG – DMBH pośredniczy w wezwaniu na 7,7% akcji spółki Uniwheels AG ogłoszonym przez Superior Industries International Germany AG (ostateczne rozliczenie transakcji nastąpi w sierpniu 2017 roku).

Wybrane dane finansowe na dzień 30.06.2017 roku

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ %	Suma bilansowa 30.06.2017 tys. zł	Kapitał własny 30.06.2017 tys. zł	Wynik finansowy netto za okres 01.01-30.06.2017 tys. zł
Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.	Warszawa	100,00	702 394	108 429	10 833

3.2.6 Działalność leasingowa

W IV kwartale 2016 roku podjęta została decyzja o zakupie przez Bank - od Handlowy Leasing – pozostałego, pracującego portfela leasingowego. Wykonanie transakcji nastąpiło ze skutkiem na koniec I kwartału 2017 roku.

Produkty leasingowe pozostały w ofercie Banku i są oferowane w ramach tak zwanej 'otwartej architektury', tj. na podstawie współpracy Banku z podmiotami spoza Grupy.

Wybrane dane finansowe na dzień 30.06.2017 roku

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku w kapitale/głosach w WZ %	Suma bilansowa 30.06.2017 tys. zł	Kapitał własny 30.06.2017 tys. zł	Wynik finansowy netto za okres 01.01-30.06.2017 tys. zł
Handlowy-Leasing Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	23 869	22 905	(203)

4. Segment Bankowości Detalicznej

4.1 Podsumowanie wyników segmentu

w tys. zł	I półrocze 2017	I półrocze 2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Wynik z tytułu odsetek	285 060	278 802	6 258	2,2%
Wynik z tytułu opłat i prowizji	142 859	148 731	(5 872)	(3,9%)
Przychody z tytułu dywidend	7 720	6 490	1 230	19,0%
Wynik na handlowych instrumentach finansowych i rewaluacji	15 701	16 531	(830)	(5,0%)
Wynik na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	-	66 477	(66 477)	(100,0%)
Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych	(11 686)	(1 861)	(9 825)	527,9%
Razem przychody	439 654	515 170	(75 516)	(14,7%)
Koszty działania i koszty ogólnego zarządu oraz amortyzacja	(351 496)	(352 086)	590	(0,2%)
Wynik z tytułu zbycia pozostałych aktywów	-	-	-	-
Wynik odpisów z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerw na udzielone zobowiązania finansowe i gwarancyjne	(30 947)	(31 627)	680	(2,2%)

w tys. zł	I półrocze 2017	I półrocze 2016	Zmiana	
			tys. zł	%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	(10 762)	(8 734)	(2 028)	23,2%
Zysk brutto	46 449	122 723	(76 274)	(62,2%)
Koszty/Dochody	80%	68%		

Wynik brutto Segmentu Bankowości Detalicznej w I półroczu 2017 roku w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku kształtowany był głównie przez następujące czynniki:

- wzrost przychodów odsetkowych w wyniku wzrostu portfela produktów kredytowych (+4,5% r./r.) oraz istotnego wzrostu salda depozytów (+10,2% r./r.), przy jednoczesnej korzystnej zmianie struktury portfela depozytów (zwiększenia udziału depozytów bieżących przy zmniejszeniu depozytów terminowych);
- spadek wyniku prowizyjnego zanotowany na ubezpieczeniach kredytowych (w związku z nowymi regulacjami dotyczącymi ubezpieczeń grupowych); częściowo zrekomensowany poprzez wzrost przychodów na produktach inwestycyjnych oraz dostosowanie tabeli opłat i prowizji do modelu segmentacji klientów zgodnie ze strategią Banku, tj. preferencyjne warunki wyłącznie dla klientów mających pogłębioną relację z Bankiem (bezpłatne prowadzenie konta, preferencyjny kurs dla przewalutowań oraz bezpłatne doradztwo inwestycyjne);
- spadek wyniku na inwestycyjnych instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży w efekcie rozliczenia w I półroczu 2016 roku udziałów Visa Europe na rzecz Visa Inc;
- spadek kosztów w wyniku zmniejszenia zatrudnienia, przy czym oszczędności z tego tytułu w znacznej części zostały reinwestowane w technologię i marketing;
- wartość odpisów netto w I półroczu 2017 roku pozostała na prawie niezmiennym poziomie (zmniejszyła się o 0,7 mln zł), co świadczy o utrzymaniu wysokiej jakości portfela kredytowego.

4.2 Wybrane dane biznesowe

w tys.	I półrocze 2017	I półrocze 2016	Zmiana	
Liczba klientów indywidualnych	687,2	679,5	7,7	1,1%
Liczba rachunków bieżących, w tym:	459,9	456,2	3,7	0,8%
liczba rachunków operacyjnych*	97,7	93,8	3,8	4,1%
Liczba rachunków operacyjnych pozyskanych w danym okresie*	27,2	27,7	(0,5)	(1,9%)
Liczba rachunków oszczędnościowych	146,7	153,0	(6,2)	(4,1%)
Liczba kart kredytowych	702,4	698,0	4,4	0,6%
Liczba kart debetowych	248,9	252,6	(3,7)	(1,5%)

* W I kwartale 2017 roku nastąpiła zmiana klasyfikacji rachunków operacyjnych i bieżących. Poprzednie okresy zostały odpowiednio skorygowane

Należności netto od klientów indywidualnych – ujęcie zarządcze

w tys. zł	30.06.2017	31.12.2016	30.06.2016	Zmiana (1) / (2)		Zmiana (1) / (3)	
	(1)	(2)	(3)	tys. zł	%	tys. zł	%
Należności niezabezpieczone, w tym:	5 213 381	5 096 265	4 983 742	117 116	2,3%	229 639	4,6%
Karty kredytowe	2 443 963	2 345 649	2 239 357	98 314	4,2%	204 606	9,1%
Pożyczki gotówkowe	2 714 364	2 692 429	2 686 545	21 935	0,8%	27 819	1,0%
Pozostałe należności niezabezpieczone	55 054	58 187	57 840	(3 133)	(5,6%)	(2 786)	(4,8%)
Kredyty hipoteczne	1 350 997	1 316 162	1 298 452	34 835	2,6%	52 545	4,0%
Należności od klientów netto, razem	6 564 378	6 412 427	6 282 194	151 951	2,4%	282 184	4,5%

4.3 Opis osiągnięć biznesowych

Rachunki bankowe

- Rachunki bieżące**

Liczba rachunków osobistych na koniec I półrocza 2017 roku wyniosła 459 tys. (podczas gdy na koniec czerwca 2016 roku wyniosła 456 tys.). Z tego 265 tys. stanowiły rachunki złotowe, a 194 tys. rachunki prowadzone w walutach obcych. Łączne saldo na rachunkach przekraczało 5,8 mld zł, podczas gdy na koniec czerwca 2016 roku wynosiło 4,7 mld zł co stanowi 21% wzrost.

- **Konta oszczędnościowe**

Liczba kont oszczędnościowych na koniec I półrocza 2017 roku wyniosła 146 tys. Łączne saldo zgromadzonych na nich środków wyniosło niemal 3 mld zł wobec 153 tys. kont oszczędnościowych o łącznym saldzie niemal 3 mld zł w analogicznym okresie poprzedniego roku.

- **Zmiany w ofercie**

W marcu 2017 roku weszła w życie zmieniona Tabela Opłat i Prowizji wprowadzająca między innymi:

- ujednoczenie warunków uprawniających do zwolnienia z opłaty za prowadzenie konta dla wszystkich klientów segmentu Citi Priority;
- podwyższenie opłaty za kartę debetową oraz opłaty za transakcje wykonywane w serwisie bankowości telefonicznej CitiPhone lub w Oddziale Banku;
- zmiana wysokości opłaty za prowadzenie konta osobistego Citigold oraz kryteriów uprawniających do jej zniesienia lub obniżenia.

Bank kontynuuje premiowanie otwierania nowych rachunków Citi Priority, Citigold oraz Citigold Private Client poprzez:

- promocyjne oprocentowanie lokat terminowych (Citi Priority) oraz „cash back”;
- karty подарunkowe do wykorzystania w galeriach handlowych dla nowych klientów Citigold i Citigold Private Client;
- program rekomendacji dla klientów Citigold i Citi Private Client.

Karty Kredytowe

Na koniec I półrocza 2017 roku liczba kart kredytowych wyniosła 702,4 tys. Portfel kart kontynuuje trend wzrostowy od początku 2017 roku przy jednoczesnym spadku ilości zamykanych kart.

Saldo zadłużenia na kartach kredytowych na koniec I półrocza 2017 roku wyniosło 2,4 mld zł, tj. było wyższe o 9,1% w stosunku do tego samego okresu w roku poprzednim. W rezultacie Bank wzmocnił pozycję lidera na rynku kart kredytowych pod względem wartości kredytów udzielonych na kartach kredytowych, z udziałem rynkowym według danych na koniec czerwca 2017 roku na poziomie 25,7%.

W I półroczu 2017 roku akwizycja kart kredytowych była wyższa o 9% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Utrzymano wysoki poziom aktywacji oraz transakcyjności pośród nowo pozyskanych klientów. W strukturze akwizycji kart kredytowych w I półroczu 2017 roku dominowała karta Citi Simplicity, z udziałem w akwizycji na poziomie 90%.

Pożyczki gotówkowe i pożyczki gotówkowe do rachunku karty kredytowej

Saldo pożyczek niezabezpieczonych (pożyczki gotówkowej i pożyczki gotówkowej do rachunku karty kredytowej) na koniec I półrocza 2017 roku wyniosło 2,7 mld zł i zanotowało wzrost o 1% w stosunku do analogicznego okresu w roku ubiegłym.

Łączna sprzedaż pożyczek niezabezpieczonych, w tym pożyczek gotówkowych dla posiadaczy kart kredytowych, wyniosła 680,0 mln zł w I półroczu 2017 roku.

Produkty hipoteczne

W I półroczu 2017 roku Bank kontynuował strategię oferowania atrakcyjnych produktów dla klientów z segmentów Citigold Private Client, CitiGold i Citi Priority. Wszystkie nowo udzielone kredyty i pożyczki hipoteczne dotyczyły wyżej wymienionych segmentów klientów. Sprzedaż produktów hipotecznych w I półroczu 2017 roku wzrosła o 73% w porównaniu do analogicznego okresu 2016 roku, natomiast saldo portfela kredytów hipotecznych na koniec omawianego okresu wyniosło 1,4 mld zł.

Produkty inwestycyjne i ubezpieczeniowe

Na koniec I półrocza 2017 roku łączna wartość środków zarządzanych w produktach o charakterze inwestycyjnym (w tym w ramach produktów ubezpieczeniowych o charakterze inwestycyjnym, bez inwestycji dwuwalutowych) nabytych przez klientów detalicznych za pośrednictwem Banku była o 19% wyższa od wartości na koniec analogicznego okresu w 2016 roku oraz o 8% wyższa w stosunku do wartości z końca 2016 roku.

Wzrost ten dotyczył głównie funduszy inwestycyjnych i obligacji strukturyzowanych, a także środków w instrumentach zgromadzonych na rachunkach prowadzonych przez Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.

W ramach współpracy z Domem Maklerskim Banku Handlowego S.A., Bank umożliwił klientom dostęp do 15 emisji certyfikatów inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych zamkniętych oraz pięciu publicznych ofert obligacji.

W zakresie produktów strukturyzowanych Bank zrealizował w I połowie 2017 roku ofertę 51 subskrypcji obligacji strukturyzowanych denominowanych w polskich złotych, dolarach amerykańskich, funtach brytyjskich oraz euro.

W zakresie funduszy inwestycyjnych otwartych, Bank wdrożył w I połowie 2017 roku do oferty sześć funduszy denominowanych w polskich złotych (wszystkie z klasy dłużnej).

4.4 Bankowość Internetowa i Mobilna

Bankowość Internetowa

W lutym 2017 roku udostępniona została nowa wersja platformy internetowej dla klientów detalicznych oraz mikro. Platforma zbudowana jest w technologii responsywnej, tzn. dostosowuje się do urządzenia, z którego korzysta klient. Nowoczesny design odpowiada na komentarze klientów, a rozbudowana funkcjonalność sprawia, iż korzystanie z innych kanałów nie jest już konieczne. Jedno z wielu udogodnień dotyczy posiadaczy kart kredytowych mogących samodzielnie zarządzać limitem karty, rozłożyć transakcje na raty oraz zakupić ubezpieczenie. Dodatkowo udostępniony został nowy moduł zarządzania dokumentacją, pozwalający na przesłanie korespondencji, zatwierdzanie umów i pobieranie zaświadczeń bez wychodzenia z domu. W kolejnych miesiącach planowane jest wprowadzenie odświeżonego modułu do zarządzania portfelem inwestycyjnym w Citibank Online, który również będzie dostosowany do urządzenia z którego korzysta klient.

Liczba aktywnych użytkowników Citibank Online, czyli takich, którzy przynajmniej raz na 30 dni zalogowali się do bankowości internetowej lub mobilnej za pomocą przeglądarki lub aplikacji Citi Mobile wyniosła na koniec II kwartału 2017 roku 339 tys. użytkowników, co stanowi wzrost o ponad 7 tysięcy użytkowników w porównaniu z analogicznym okresem 2016 roku. Udział aktywnych użytkowników Citibank Online w całym portfelu klientów Banku wyniósł na koniec II kwartału 2017 roku 49,37%, co stanowi wzrost 1,37 p.p. w porównaniu do II kwartału 2016 roku.

Jednocześnie, użytkownicy cyfrowi stanowili 72% wszystkich klientów aktywnych transakcyjnie na koniec II kwartału 2017 roku, co stanowi wzrost o 2 p.p. w porównaniu do II kwartału 2016 roku.

W II kwartale 2017 roku akwizycja w kanałach internetowych odnotowała znaczący wzrost w porównaniu do II kwartału 2016 roku. Liczba kart kredytowych sprzedanych przez Internet wzrosła o 42% r./r.

Na podstawie informacji zwrotnych od klientów oraz użytkowników bankowości online, wprowadzane są kluczowe usprawnienia podstawowych funkcjonalności: w ostatnim czasie poprawiony został moduł przelewów, dostęp do wyciągów oraz sekcja zarządzania profilem użytkownika.

Bankowość Mobilna

Dzięki technologii responsywnej klient ma dostęp do wszystkich funkcji dostępnych w Citibank Online na każdym urządzeniu z jakiego korzysta. Dodatkowo klienci mają dostęp do aplikacji mobilnej, która posiada takie funkcje jak podgląd salda na rachunkach bez potrzeby logowania (Snapshot), darmowe powiadomienia typu Push, dzięki którym klient na bieżąco jest informowany o zmianach na koncie lub karcie oraz możliwość aktywacji logowania przy pomocy odcisku palca dzięki czemu dostęp do aplikacji stał się jeszcze łatwiejszy co jest bardzo doceniane przez klientów.

Na koniec II kwartału 2017 roku liczba aktywnych użytkowników bankowości mobilnej, czyli takich, którzy raz na 30 dni skorzystali z bankowości mobilnej korzystając z aplikacji lub Citibank online w technologii responsywnej wyniosła ponad 112 tys., co stanowi wzrost o ok. 44% w stosunku do II kwartału 2016 roku.

Udział aktywnych użytkowników bankowości mobilnej względem portfela klientów detalicznych Citi Handlowy wyniósł 16%, co stanowi wzrost o 5 p.p. względem analogicznego okresu w 2016 roku.

Akwizycja pośrednia i bezpośrednia

- **Sprzedaż bezpośrednia**

Kanał dystrybucji detalicznej Universal Bankers kontynuuje dynamiczny wzrost portfela klientów poprzez akwizycję trzech podstawowych produktów: kart kredytowych, kont Citi Priority oraz pożyczek gotówkowych. Model sprzedaży tego kanału opiera się na obecności mobilnych doradców blisko swoich klientów, m.in. w galeriach handlowych, na stacjach benzynowych, w kinach, a także podczas wydarzeń kulturalnych oraz sportowych. W czerwcu 2017 roku rozpoczął się cykl dziesięciu imprez plenerowych, na których klienci mogą poznać ofertę Banku. Mobilni doradcy są wyposażeni w nowoczesne rozwiązania technologiczne pozwalające osiągać wysoką efektywność sprzedaży.

- **Bankowy Ekosystem Smart**

W obszarze sieci oddziałów bankowych Citi Handlowy opiera strategię dotarcia do klientów o różne typy i formaty punktów kontaktu, dopasowanych do docelowej grupy klientów.

Dla najzamożniejszych klientów obsługiwanych w prestiżowym segmencie Citigold Private Client do dyspozycji oddane są dedykowane placówki lub ich wydzielone sekcje w oddziałach w Warszawie, Krakowie i Gdańsku. Z kolei klientów zamożnych z segmentu Citigold obsługują na najwyższym poziomie Osobiści Opiekunowie w Centrach Citigold zlokalizowanych w 9 największych miastach Polski. Równolegle Bank rozwinął procesy obsługi zdalnej, co pozwala oferować klientom realizację coraz szerszej palety transakcji w trakcie rozmowy telefonicznej z Opiekunem lub podczas spotkania w dowolnej lokalizacji, bez konieczności wizyty w fizycznym oddziale. Bank wprowadził także nowe rozwiązanie pozwalające na obsługę produktów z oferty Citigold na narzędziu typu iPad – bez użycia papieru i z wykorzystaniem elektronicznego podpisu.

W pierwszej połowie 2017 roku Bank był także obecny w miejscach najchętniej uczęszczanych przez potencjalnych klientów Banku działając w oparciu o standy i mobilne stanowiska sprzedażowe w popularnych centrach handlowych, kinach, lotniskach oraz stacjach benzynowych. Doradcy Citi Handlowy spotykali się z klientami także podczas atrakcyjnych wydarzeń marketingowych oraz targów branżowych. W oparciu o produkty bankowe dopasowane do potrzeb klientów często podróżujących lub spędzających czas na zakupach, strategia ta nie ulegnie zmianie do końca bieżącego roku i nadal będzie opierała się na obecności w popularnych lokalizacjach, gdzie jest to najbardziej potrzebne i wygodne dla klientów Banku.

Wsparciem nowoczesnych placówek Smart, umiejscowionych przeważnie w największych galeriach handlowych, dostępnych 7 dni w tygodniu i otwartych w godzinach pracy poszczególnych galerii, pozostają mobilne punkty sprzedaży i obsługi – Smart Mini oraz nasz nowy mobilny punkt Smart Mini, który w ciągu kilku godzin jesteśmy w stanie umieścić w dowolnym miejscu w kraju.

Format Smart Mini wpisujący się w trendy bankowości detalicznej jest odpowiedzią na ewolucję zachowania klientów coraz częściej korzystających ze zdalnych kanałów dostępu do bankowości. Smart Mini to model, który zapewnia mobilność sił sprzedażowych, wykorzystując krótkoterminowy potencjał akwizycyjny różnych lokalizacji, np. centrów handlowych, targowych czy kompleksów biurowych.

- **Placówki Citigold i Citigold Private Client**

Na koniec I półrocza 2017 roku sieć placówek przeznaczonych do obsługi klientów zamożnych liczyła 11 oddziałów, podzielonych na trzy typy placówek: Smart HUB Gold, HUB Gold oraz Centrum Inwestycyjne.

W pierwszym półroczu 2017 roku, w wyniku kontynuacji strategii rozwoju i transformacji sieci oddziałów, uruchomiono w Warszawie dwa nowe punkty obsługi klientów. W styczniu 2017 roku, w biurcu Q22 zlokalizowanym przy Al. Jana Pawła II otwarty został oddział typu HUB Gold. W lutym 2017 roku, w głównej siedzibie Banku przy ul. Senatorskiej 16 rozpoczęło działalność Centrum Inwestycyjne, dedykowane dla klientów korzystających z usług Citigold Private Client. Działanie to było wynikiem relokacji Centrum Inwestycyjnego z poprzedniej lokalizacji mieszczącej się przy Pl. Piłsudskiego 2 w Warszawie. Realizacja nowych inwestycji pozwoliła na zaoferowanie klientom korzystającym z usług w Warszawie, najwyższego standardu obsługi w nowoczesnych oddziałach zlokalizowanych w centrum miasta.

Z zakresie obsługi klientów z segmentów Citigold i Citigold Private Client kontynuowany jest również model obsługi bezpośredniej poprzez dedykowanego Osobistego Opiekuna. Serwis ten wspierany jest poprzez wykorzystywanie kanałów zdalnych jak telefon oraz narzędzia typu iPad umożliwiające procesowanie transakcji zarówno w oddziale jak i w serwisie realizowanym poza oddziałem Banku.

- **Liczba oddziałów i pozostałych punktów sprzedaży / kontaktu z klientem na koniec okresu**

	30.06.2017 (1)	31.12.2016 (2)	30.06.2016 (3)	Zmiana (1)/(2)	Zmiana (1)/(3)
Liczba placówek*:	26	25	36	1	(10)
HUB Gold	8	7	8	1	-
Smart HUB Gold	2	2	2	-	-
Blue	-	-	9	-	(9)
Centrum Inwestycyjne	1	1	2	-	(1)
Oddziały Smart	14	14	14	-	-
Oddziały korporacyjne	1	1	1	-	-
Pozostałe punkty sprzedaży/obsługi klienta:					
Smart Mini	3	3	-	-	3

*Klasyfikacja oddziałów ze względu na rodzaj świadczonych usług. Zgodnie z nią oddziały podzielono na: HUB Gold (oddziały z wydzielonymi strefami do obsługi klientów Citigold), Smart HUB Gold (z wyodrębnioną częścią Smart dedykowaną do obsługi klientów głównie z segmentu Citi Priority), Blue (oddziały bez wydzielonej strefy Citigold), Centrum Inwestycyjne oraz nowoczesne placówki typu Smart.

5. Zmiany w zakresie technologii informatycznych

W pierwszej połowie 2017 roku w obszarze technologii realizowane były projekty, których celem było zwiększanie konkurencyjności Banku poprzez dostarczanie najwyższej jakości usług i produktów, przy szerokim wsparciu rozwiązań innowacyjnych, cyfryzacji i automatyzacji oraz przy jednoczesnej optymalizacji kosztów. Procesy IT Banku realizowane są zgodnie z międzynarodowymi standardami, co w I kwartale 2017 roku zostało potwierdzone pozytywnym wynikiem audytów nadzorczych zgodności ze standardami ISO 20000 (zarządzanie usługami IT), ISO 27001 (zarządzanie bezpieczeństwem informacji) oraz ISO22301 (zapewnienie ciągłości pracy).

W pierwszej połowie 2017 roku wprowadzone zostały poniższe rozwiązania:

- **w obszarze bankowości instytucjonalnej:**

- wdrożenie narzędzia dla obszaru ryzyka i sprzedaży, umożliwiającego szybsze pozyskiwanie danych z różnych obszarów Banku – Business Intelligence Self-service;
- implementacja nowego PrintRoomu, pozwalającego na znaczne oszczędności przy drukowaniu wyciągów;
- digitalizacja i automatyzacja procesów związanych z zajęciami komorniczymi dla Centrum Rozliczeniowego w Olsztynie;
- nowa wersja systemu umożliwiająca automatyzację przetwarzania informacji o notach komorniczych;
- wdrożenie zintegrowanych rozwiązań dla Bankowości Transakcyjnej – pilot nowego produktu, która pozwoli klientom instytucjonalnym na wysyłanie faktur przez Bank i prezentowanie ich poprzez bankowość elektroniczną (usługa będzie dostępna we wszystkich bankach, które uruchomią tę usługę w bankowości elektronicznej);
- wdrożenie nowej platformy do obsługi kart komercyjnych dla klientów instytucjonalnych - dzięki nowej platformie zostały wprowadzone nowe cechy produktu np. karty chipowe (EMV) oraz cyfrowe systemy frontendowe (Citimanager/CCRS);
- integracja systemów bankowych z systemem KIR w zakresie przetwarzania Nakazów Egzekucyjnych – narzędzie do procesowania wniosków o blokowanie środków na koncie klienta;

- **w obszarze bankowości detalicznej:**
  - implementacja nowej aplikacji iPad do automatyzacji procesów sprzedażowych/akwizycji – „sales automation”;
  - udostępnienie nowej wersji bankowości elektronicznej (Redesign+) dla klientów detalicznych;
  - dalszy rozwój platformy mobilnej dla klientów detalicznych (CitiMobile);
  - migracja formularzy dokumentów do nowego systemu w celu ułatwienia zarządzania zmianą treści tych formularzy;
  - projekt pokrywający objęcie produktów „international brokerage” kalkulacją WAARR w aplikacji CitiPlanner;
  - implementacja automatycznego naliczania opłat stałych i częściowych za produkty depozytowe;
  - obsługa banknotów 500zł w modułach depozytowych bankomatów oraz oddziałowych automatach kasjerskich;
- **w zakresie dostosowania systemów Banku do zgodności z wymaganiami regulacyjnymi:**
  - Jednolity Plik Kontrolny – zakończenie implementacji (automatyzacja procesu), zgodnie z wymaganiami Ministerstwa Finansów;
  - nowa wersja aplikacji umożliwiająca przekazywanie dodatkowych informacji podatkowych do Ministerstwa Rozwoju i Finansów;
  - zmiany funkcjonalne w obszarze Compliance;
  - dostosowanie systemów Banku do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu;
- **w obszarze infrastruktury teleinformatycznej Banku oraz bezpieczeństwa informacji:**
  - wdrożenie kolejnych mechanizmów zabezpieczających platformy internetowe Banku;
  - wdrożenie infrastruktury WiFi w kolejnych lokalizacjach Banku;
  - implementacja Telefonii VOIP w kolejnych lokalizacjach Banku; wraz z modernizacją infrastruktury rejestracji głosowych połączeń telefonicznych (voice recording);

Trwające i jeszcze nieukończone inicjatywy i modyfikacje systemów, które będą miały wpływ na działalność Banku w najbliższych okresach:

- **w obszarze bankowości instytucjonalnej:**
  - wdrożenie nowej platformy do obsługi kart komercyjnych dla klientów instytucjonalnych - migracja kolejnych typów kart komercyjnych dla klientów instytucjonalnych do nowo wdrożonej platformy;
  - implementacja systemów wspierających prace Sub-Sektora Rynków Finansowych w obszarze instrumentów pochodnych;
  - implementacja rozwiązań do robotyzacji procesów operacyjnych Banku;
  - implementacja dalszych rozwiązań zwiększających poziom cyfryzacji komunikacji pomiędzy Bankiem a klientem;
  - migracja do nowej wersji centrali telefonicznej w Sub-Sektorze Rynków Finansowych;
- **w obszarze bankowości detalicznej:**
  - dalsze udoskonalanie platformy bankowości internetowej (dodanie nowych funkcjonalności oraz produktów);
  - wprowadzenie automatycznego naliczania opłat za usługę Citiphone;
  - wprowadzenie usługi Android Pay dla kart debetowych i kredytowych Mastercard;
  - wprowadzenie przelewów natychmiastowych KIR dla klientów bankowości detalicznej;
  - kontynuacja optymalizacji oddziałów SMART wraz z uruchamianiem alternatywnych rozwiązań typu SMART Mini;
  - automatyzacja i digitalizacja procesów sprzedażowych (stright through processing) w obszarze produktów bankowości detalicznej – karty, pożyczki, konta;
- **w zakresie dostosowania systemów Banku do zgodności z wymaganiami regulacyjnymi:**
  - wdrożenie platformy Know Your Customer w celu udoskonalenia procesu identyfikacji klientów;
  - dostosowanie systemów informatycznych banku do nowej regulacji MIFID 2;
  - implementacja rozwiązań informatycznych do raportowania MONREP;
  - implementacja rozwiązań informatycznych w celu dostosowania się do Ustawy z dnia 9 marca 2017 roku o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami tzw. CRS (Common Reporting Standards);

- dostosowanie systemów informatycznych banku do regulacji związanych z przeciwdziałaniem wykorzystywania sektora finansowego dla wyłudzeń skarbowych;
- dostosowanie systemów informatycznych Banku do wymogów RODO;
- **w obszarze infrastruktury teleinformatycznej Bank oraz bezpieczeństwa informacji:**
  - implementacja kolejnych mechanizmów bezpieczeństwa nowej generacji w systemach bankowych.

6. Zaangażowania kapitałowe Grupy

Zaangażowania kapitałowe Banku podzielone są na portfele zaangażowań strategicznych i zaangażowań do zbycia. W I półroczu 2017 roku Bank kontynuował obroną wcześniej politykę inwestycji kapitałowych. Jej wytycznymi dla portfela zaangażowań strategicznych były: maksymalizacja zysku w długim okresie czasu, wzrost udziałów rynkowych, rozwój współpracy z Bankiem oraz rozszerzanie oferty Banku, a dla portfela zaangażowań do zbycia - optymalizacja wyniku finansowego transakcji kapitałowych oraz minimalizacja ryzyka w obszarach wynikających z tych transakcji.

6.1 Portfel zaangażowań strategicznych

Spółki strategiczne obejmują podmioty prowadzące działalność w sektorze finansowym, dzięki którym Bank poszerza swoją ofertę produktową, zwiększa prestiż i wzmacnia pozycję konkurencyjną na rynku usług finansowych w Polsce.

Do spółek strategicznych zaliczamy również spółki infrastrukturalne prowadzące działalność na rzecz sektora finansowego. Bank posiada w nich udział mniejszościowy, ale mają one strategiczne znaczenie dla Banku ze względu na prowadzone przez spółki operacje oraz współpracę z Bankiem.

W przypadku zaangażowań strategicznych w tzw. spółkach infrastrukturalnych Bank planuje zachować swój udział i aktywnie uczestniczyć w wyznaczaniu strategicznych kierunków ich rozwoju w ramach możliwości wynikających z posiadanego prawa głosu. Nadzrędnym celem Banku przy sprawowaniu nadzoru korporacyjnego nad tymi spółkami jest dążenie do rozwoju spółek z zachowaniem niezagrażonej kontynuacji ich aktualnej działalności wykorzystywanej przez uczestników rynków finansowych, w tym również przez Bank.

6.2 Portfel zaangażowań do zbycia

Spółki do zbycia to podmioty, w których zaangażowanie Banku nie ma charakteru strategicznego i obejmują one zarówno same spółki posiadane przez Bank bezpośrednio, jak i pośrednio, a także celowe spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadzi operacje kapitałowe. Niektóre spośród spółek do zbycia stanowią zaangażowania restrukturyzacyjne, które to zaangażowania Bank objął w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe.

Założenia strategiczne Banku odnośnie spółek do zbycia przewidują stopniową redukcję zaangażowania Grupy w tych spółkach. Zakłada się, iż poszczególne podmioty będą sprzedawane w najbardziej dogodnym momencie wynikającym z uwarunkowań rynkowych. Portfel spółek do zbycia skupia zaangażowania kapitałowe bez określonej z góry stopy zwrotu. Bank nie planuje nowych inwestycji kapitałowych z przeznaczeniem do sprzedaży w późniejszym okresie. Portfel spółek do zbycia może powiększyć się o ewentualne zaangażowania objęte w wyniku konwersji wierzytelności na udziały kapitałowe oraz o zaangażowania, które Bank obejmie w związku z prowadzoną działalnością operacyjną.

6.3 Celowe spółki inwestycyjne

Według stanu na 30 czerwca 2017 roku w skład Grupy wchodziły dwie spółki inwestycyjne, za pośrednictwem których Bank prowadził operacje kapitałowe. Działalność tych spółek była finansowana poprzez zwrotną dopłatę wspólnika do kapitału oraz z ich wyników finansowych.

W związku z kontynuowaniem przez Bank strategii ograniczenia działalności poprzez celowe spółki inwestycyjne przewiduje się, iż kolejne spółki inwestycyjne będą podlegały sukcesywnemu zbywaniu lub likwidacji.

Według informacji dostępnych w dniu sporządzania sprawozdania finansowego podstawowe dane finansowe opisywanych podmiotów według stanu na 30 czerwca 2017 roku przedstawiały się następująco:

Nazwa spółki	Siedziba	Udział Banku	Suma	Kapitał własny	Wynik finansowy
		w kapitale/głosach w WZ	bilansowa 30.06.2017	30.06.2017	netto za okres 01.01-30.06.2017
		%	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Handlowy - Inwestycje Sp. z o.o.	Warszawa	100,00	11 154	11 100	265
Handlowy Investments S.A.	Luksemburg	100,00	18 494	18 085	71

7. Inne informacje o Grupie

7.1 Nagrody i wyróżnienia

W I półroczu 2017 roku Bank, DMBH i Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy uhonorowano prestiżowymi tytułami i nagrodami:

- **Karta kredytowa Citi Simplicity po raz drugi z rzędu otrzymała nagrodę Złotego Bankiera** w kategorii produktowej: „najlepsza karta kredytowa”. W ósmej edycji rankingu przygotowywanego przez Bankier.pl i „Puls Biznesu” Citi Handlowy został także wyróżniony za najlepsze praktyki w kategorii: „bezpieczeństwo”. Na podium bank znalazł się także w kategorii kredytów hipotecznych.
- Departament Telefonicznej Obsługi Klienta Citi Handlowy po raz czwarty (a trzeci raz z rzędu), otrzymał nagrodę w ramach rocznego konkursu „**2016 Global Contact Center Top Performing Markets Award Program**”.
- Podczas gali podsumowania roku organizowanym przez **Giełdę Papierów Wartościowych** Citi Handlowy został wyróżniony nagrodami w kategorii „Pierwszego w historii rynku operatora konta dla globalnego uczestnika KDPW” oraz „Lidera market makingu na Treasury BondSpot Poland”. Otrzymał także nagrodę specjalną za szczególne wspieranie rozwoju rynku Treasury BondSpot Poland w 2016 roku. Dom Maklerski Citi Handlowy po raz dziewiąty z rzędu odebrał nagrodę za **najwyższy udział w obrotach akcjami na Rynku Głównym**.
- Dom Maklerski Citi Handlowy został numerem jeden w prestiżowym, globalnym rankingu przygotowywanym przez **Institutional Investor Magazine**. O opinię na temat działalności analitycznej brokerów, jak co roku, magazyn zapytał międzynarodowych inwestorów instytucjonalnych. W efekcie, głosami klientów domów maklerskich, zespół analiz Domu Maklerskiego w kategorii CE3 (Polska, Węgry, Czechy) uplasował się na pierwszej pozycji. W kategorii specjalistycznej – sektor energetyczny – zajęł z kolei miejsce drugie.
- Citi Handlowy został wyróżniony tytułem **"Etycznej Firmy" Pulsu Biznesu**. W III edycji konkursu biznesowego dziennika wyłoniono 15 firm o najwyższych standardach etycznych, prowadzące kompleksowe, systemowe działania na rzecz budowy i wzmacniania kultury organizacyjnej opartej o wartości i wykazujące na tym polu największą aktywność na tle innych przedsiębiorstw w Polsce.
- W tegorocznej, **15. edycji raportu Forum Odpowiedzialnego Biznesu znalazło się 20 inicjatyw CSR Citi w Polsce**. Publikacja "Odpowiedzialny Biznes w Polsce. Dobre Praktyki" stanowi jedyne tego typu opracowanie, podsumowujące najważniejsze inicjatywy z zakresu CSR w Polsce.
- Bank Citi Handlowy otrzymał tytuł „**Dobroczyńcy Roku**” w dwóch kategoriach „Nowe technologie w społecznym zaangażowaniu” oraz „Wolontariat pracowniczy”. W pierwszej nagroda została przyznana Aplikacji ArtSherlock, która powstała w partnerskiej współpracy Fundacji Communi Hereditate, Fundacji Kronenberga przy Citi Handlowy i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Program Wolontariatu Pracowniczego w Citi, koordynowany przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy, który działa od 2005 roku został ogłoszony najlepszym tego typu programem.
- W **Rankingu Odpowiedzialnych Firm 2017** organizowanym przez Gazetę Prawną Citi Handlowy uzyskał poziom kryształowy, który skupia dojrzałe, aktywne firmy w zakresie CSR.
- Citi Handlowy został **laureatem Białego Listka Polityki**. Otrzymują go firmy, które deklarują wdrażanie wszystkich najistotniejszych kategorii zarządczych rekomendowanych przez normę ISO 26000 oraz ciągle doskonalą swoje działania w tym zakresie na rzecz efektywnego zarządzania wpływem swojej firmy.

7.2 Zaangażowanie społeczne Banku

Realizacja strategii społecznej odpowiedzialności Banku jest koordynowana przez **Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy**, która w jego imieniu wspiera działania na rzecz dobra publicznego. W I połowie 2017 roku działania Fundacji skupiały się na prowadzonych przez nią programach.

Realizacja poszczególnych programów przedstawiała się następująco:

- **It for She:** to nowy program, którego celem jest pomoc utalentowanym studentkom kierunków informatycznych w wejściu na rynek pracy. Realizowany z Fundacją Edukacyjną „Perspektywy”, która od ponad 10 lat wspiera szkolnictwo wyższe w jego przemianach związanych z internacjonalizacją. W projekcie udział biorą partnerzy: Cisco, Ericsson, Goldman Sachs, IGT, Intel, Roche - międzynarodowe firmy obecne na polskim rynku posiadające wyraźny komponent technologiczny swojej działalności. W pierwszej połowie 2017 roku rozpoczęto Program Mentoringowy, w którym udział biorą m.in. cztery mentorki z Citi Service Center Poland. Rozpoczęto także przygotowania do organizacji „Women in Tech Camp”, największego obozu tematycznego dla dziewcząt w IT w Europie.
- **Innovation and Startup Academy:** nowy program, którego filarem jest zaprojektowanie platformy dla liderów opinii i decydentów w celu legislacyjnego wsparcia startupów w polskim prawie jak również stworzenie platformy dla współpracy pomiędzy młodymi, technologicznymi firmami (startupami) i dużymi przedsiębiorstwami. Projekt realizowany jest z Koalicją na rzecz Polskich Innowacji, Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości, Fundacją Startup Poland. W pierwszym półroczu 2017 roku w ramach programu zainaugurowała swoje prace grupa robocza „Fintech, blockchain oraz usługi chmurowe” pod auspicjami Koalicji na rzecz Polskich Innowacji, której celem jest wypracowanie rekomendacji legislacyjnych dla instytucji centralnych. W pracach uczestniczy dwóch managerów Citi Handlowy.

- **Startup Days:** nowy program, którego formuła obejmuje cykl spotkań skierowanych do studentów z dużych ośrodków akademickich. W zespoły projektowe włączane są osoby o różnych kompetencjach i zainteresowaniach: m.in. studenci kierunków humanistycznych z tymi o profilu technicznym. Realizowany w partnerstwie z różnymi podmiotami wspierającymi młode firmy. W ramach programu została zainaugurowana seria spotkań dla studentów i startupów służących wsparciu ich prac nad konstrukcją efektywnego modelu biznesowego swoich przedsięwzięć. Gościem specjalnym pierwszego spotkania był Don Callahan (Head of Operations & Technology, Citi), a w spotkaniu wzięło również udział trzech mentorów z Citi Service Centre oraz czterech z Citi Handlowy. Ponadto odbyła się druga edycja Startup Weekend Kids. 50 młodych osób w wieku 13-18 lat pod okiem doświadczonych mentorów pracowało nad modelami biznesowymi swoich pomysłów.
- **Program badań:** nowy program, którego celem jest budowanie wizerunku Fundacji jako wiedzonego think – tanku. W pierwszej połowie 2017 roku w ramach programu zrealizowano badania dotyczące oczekiwań studentów co do pierwszej pracy oraz pracodawców w stosunku do pracowników.
- **Nagroda Emerging Market Champions Citi Handlowy:** celem programu jest promocja przedsiębiorstw z sukcesem rozwijających działalność zagranicą. W ramach projektu przeprowadzane są badania diagnozujące klimat prowadzenia biznesu w Polsce oraz globalny potencjał krajowych firm. W czerwcu 2017 roku zakończono pierwszy etap konkursu i na bazie głosowania członków Rady Ekspertów (zamkniętej grupy 300 przedstawicieli świata nauki i biznesu) wyselekcjonowano 15 firm, 7 polskich i 8 zagranicznych, które zostaną przedstawione Kapitulie. Rozpoczęto też prace nad kwestionariuszem tegorocznych badań, które dotyczyć będą strategii sprzedaży polskich firm na rynkach zagranicznych.
- **Etyka w biznesie:** nowy program, którego celem jest zbadanie zaufania i postrzegania instytucji finansowych przez konsumentów oraz diagnoza funkcjonującego ładu korporacyjnego w firmach, a także promocja dobrych praktyk rynkowych i standardów w tym zakresie. W pierwszej połowie 2017 roku prowadzono prace przygotowawcze zmierzające do uruchomienia programu.
- **Nagroda im. prof. Aleksandra Gieysztora:** najbardziej prestiżowa nagroda przyznawana corocznie za starania na rzecz ochrony polskiego dziedzictwa kulturowego instytucjom, bądź osobom prywatnym. Laureatami XVIII edycji Nagrody zostali Elżbieta i Krzysztof Penderecy. Kapituła Nagrody pod przewodnictwem prof. Andrzej Rottermunda doceniła Laureatów przede wszystkim za wsparcie udzielane utalentowanym muzykom, dbałość o edukację muzyczną i działalność na rzecz popularyzacji dziedzictwa muzyki klasycznej w Polsce.
- **Odyskiwanie dzieł sztuki/ArtSherlock:** program, którego celem jest odyskiwanie dóbr kultury utraconych przez Polskę w czasie i w wyniku II wojny światowej. W I połowie 2017 roku kontynuowano działania w ramach programu, a także uruchomionej w 2016 roku aplikacji ArtSherlock. Jest to autorski projekt Fundacji Communi Hereditate, zrealizowany we współpracy z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Fundacją Kronenberga przy Citi Handlowy. To pierwsze tego typu rozwiązanie, które całkowicie zrewolucjonizuje identyfikację dzieł sztuki pochodzących z grabieży wojennych. Dzięki aplikacji możliwe jest automatyczne rozpoznanie obiektu jedynie na podstawie fotografii wykonanej za pomocą telefonu komórkowego. Aplikacja została zainstalowana w ponad 7 tys. smartfonów w ponad 30 krajach na świecie.
- **Korzenie:** program, w ramach którego Fundacja przypomina historię Banku oraz osobę i dokonania jego twórców – rodu Kronenbergów. W I połowie 2017 roku kontynuowano działania rozpoczęte w latach poprzednich. Począwszy od 2014 roku można korzystać ze stworzonego przez Bank i Fundację w ramach programu „Korzenie” archiwum cyfrowego, które zawiera ponad 31 tys. stron skanów dokumentów oraz materiałów ikonograficznych dotyczących działalności Banku Handlowego i rodziny Kronenbergów. Materiały są wykorzystywane do działań promocyjnych, przy okazjach związanych z jubileuszami Banku i Leopolda Kronenberga.
- **Program Wolontariatu Pracowniczego w Citi Handlowy:** program, którego celem jest rozwijanie zaangażowania społecznego obecnych i byłych pracowników Banku. W I połowie 2017 roku przeprowadzono XII edycję Świątowego Dnia Citi dla Społeczności. W jego ramach zrealizowano 230 projektów. Wolontariusze Citi i ich znajomi i przyjaciele zaangażowali się prawie 3 356 razy pomagając ponad 28 tys. osób.
- **Program Dotacji:** konkurs grantowy, poprzez który Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy wspiera najbardziej wartościowe projekty realizowane przez instytucje non-profit w sferze edukacji i rozwoju lokalnego. W I połowie 2017 roku przyznano jedną dotację.

Programy edukacji ekonomicznej współfinansowane przez Fundację Kronenberga przy Citi Handlowy i Citi Foundation

- **Program „Business Startup”:** program składający się z dwóch części służących wspieraniu młodych przedsiębiorców (pomoc w utworzeniu i prowadzeniu biznesu oraz wsparcie istniejących firm). Realizowany we współpracy z Akademickimi Inkubatorami Przedsiębiorczości. Celem projektu jest pobudzenie przedsiębiorczości studentów oraz pomoc w urzeczywistnianiu pomysłów na własny biznes. W I połowie 2017 roku została sfinalizowana poprzednia edycja programu i trwają przygotowania do uruchomienia kolejnej.
- **Konkurs Mikroprzedsiębiorca Roku 2017:** konkurs dla właścicieli mikrofirm, promujący ideę mikroprzedsiębiorczości. Celem konkursu jest wspieranie przedsiębiorczości, zachęcanie do zakładania własnych firm oraz wyróżnianie i promowanie najlepszych z nich jako przykładów efektywnych działań gospodarczych. W I połowie 2017 roku przygotowywana jest kolejna edycja konkursu.
- **Moje Finanse:** największy w Polsce program edukacji finansowej dla młodzieży. Program finansowany jest przez Fundację Kronenberga i Narodowy Bank Polski, a wdrażany do szkół przez Fundację Młodzieżowej Przedsiębiorczości. W I połowie 2017 roku została zrealizowana edycja programu uruchomiona wraz z początkiem roku szkolnego 2016/17.
- **Być Przedsiębiorczym** to program edukacji finansowej skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Realizowany jest we współpracy z Fundacją Młodzieżowej Przedsiębiorczości. Celem projektu jest przekazanie

uczniom wiedzy z zakresu szeroko pojętej przedsiębiorczości oraz wykształcenie umiejętności i kompetencji w tym obszarze poprzez założenie i prowadzenie przedsiębiorstwa działającego w formie spółki jawnej. W I połowie 2017 roku realizowana jest edycja programu uruchomiona wraz z początkiem roku szkolnego 2016/17.

- **Tydzień dla Oszczędzania:** edukacyjna akcja medialna, której celem jest promowanie wśród Polaków oszczędzania oraz umiejętności racjonalnego gospodarowania swoimi zasobami finansowymi. Realizowana wspólnie z Fundacją Think! Celem akcji jest wypracowanie zmian systemowych w obszarze edukacji z zakresu zarządzania finansami osobistymi. W I połowie 2017 roku trwają przygotowania do kolejnej edycji akcji.
- **Biznes w kobiecych rękach:** to program realizowany we współpracy z Fundacją Przedsiębiorczości Kobiet skierowany do kobiet, które chcą założyć własną firmę. Dzięki wykładom, szkoleniom i indywidualnej pracy z mentorkami każda spośród uczestniczek ma szansę rozpocząć działalność. Celem programu jest powstanie klastra firm kobiecych, funkcjonującego na terenie aglomeracji warszawskiej. W I połowie 2017 roku została zorganizowana konferencja Sieci Przedsiębiorczych Kobiet (500 uczestniczek).

7.3 Mecenatek kulturalny i sponsoring

- W czerwcu 2017 roku Citi Handlowy jako Partner wspierał **VII Europejski Kongres Finansowy w Sopocie**, doroczne spotkanie przedstawicieli europejskiego sektora finansowego, świata polityki i ekspertów gospodarczych. Tematem przewodnim tegorocznej edycji EKF był „Kapitał, podatki i międzynarodowa solidarność w XXI wieku”.
- W 2017 roku Citi Handlowy jako partner **Polskiego Związku Golfa** wspiera rozwój tego sportu w Polsce. Jest również Sponsorem Tytułarnym **Citi Handlowy Lexus Business Cup** – turnieju tenisowego rozgrywanego w sześciu miastach Polski od maja do września 2017 roku.

VI. Istotne czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z otoczeniem Grupy

1.1 Gospodarka i otoczenie makroekonomiczne

Tempo zacieśniania polityki pieniężnej w Stanach Zjednoczonych może istotnie wpływać na międzynarodowe rynki finansowe. W scenariuszu szybkich podwyżek stóp procentowych w USA mogłyby dojść do odpływu kapitału zagranicznego z rynków wschodzących. W rezultacie doszłoby do osłabienia krajowej waluty oraz wzrostu oprocentowania długu Skarbu Państwa i przedsiębiorstw.

Proces wyjścia Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej wciąż pozostaje głównym źródłem niepewności w najbliższych latach, który może mieć wpływ na poziom awersji do ryzyka i wyniki gospodarcze Wielkiej Brytanii, ale także innych krajów Unii Europejskiej. Zmiany w ramach UE mogą doprowadzić do zmniejszenia dostępnych środków unijnych dla Polski oraz innych krajów regionu Europy Środkowej w kolejnej perspektywie finansowej UE. Ryzyko to mogłoby wzrosnąć gdyby decyzję o wyjściu z Unii Europejskiej zaczęły rozważać również rządy innych krajów europejskich. Jednocześnie ryzyka dla światowego handlu mogą stwarzać ewentualne nasilenie protekcjonistycznych ruchów głównych gospodarek w tym szczególnie Stanów Zjednoczonych w ramach polityki handlowej z Chinami oraz z krajami NAFTA.

Zagrożeniem dla stabilności na rynkach finansowych oraz napływu kapitału zagranicznego do Polski może być także wzrost napięć geopolitycznych na świecie. Intensyfikacja konfliktów w Syrii, na Ukrainie, w Afganistanie i większe napięcia pomiędzy USA i Koreą Północną mogłyby doprowadzić do wzrostu awersji do ryzyka i osłabić złotego oraz negatywnie wpłynąć na inwestycje zagraniczne w Polsce oraz światowy wzrost gospodarczy.

Niepewność dotycząca zmian w polityce gospodarczej i w otoczeniu prawnym w kraju może przyczyniać się do odraczania przez polskie przedsiębiorstwa nowych projektów inwestycyjnych. W dłuższym horyzoncie mogłoby to mieć negatywny wpływ na potencjał polskiej gospodarki.

1.2 Ryzyko związane z regulacjami prawnymi

Wszelkie zmiany w polityce gospodarczej i systemie prawnym mogą mieć znaczny wpływ na sytuację finansową Grupy. Z punktu widzenia regulacji dotyczących działalności sektora bankowego, szczególne znaczenie mają ustawy, akty wykonawcze do nich, w tym rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, uchwały Zarządu Narodowego Banku Polskiego („NBP”), zarządzenia Prezesa NBP oraz uchwały Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) oraz rekomendacje nadzorcze, a także akty prawa Unii Europejskiej.

Wśród wyżej wskazanych regulacji prawnych oraz nadzorczych najważniejsze to:

- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o Narodowym Banku Polskim;
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny;
- Ustawa z dnia 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych;
- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy;
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych;

- Ustawa z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów;
- Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym;
- Ustawa z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim;
- Ustawa z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim;
- Ustawa z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami;
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 roku o usługach płatniczych;
- Ustawa z dnia 30 maja 2014 roku o prawach konsumenta;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o obrocie instrumentami finansowymi;
- Ustawa z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;
- Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych;
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych;
- Ustawa z dnia z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji;
- Ustawa z dnia 28 lutego 2003 roku Prawo upadłościowe, również w zakresie tzw. upadłości konsumenckiej;
- Ustawa z dnia 15 maja 2015 roku Prawo restrukturyzacyjne;
- Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym;
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym;
- Ustawa z dnia 21 lipca 2006 roku o nadzorze nad rynkiem finansowym;
- Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 roku o obligacjach;
- Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA;
- Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych;
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 roku oraz rozporządzenia wykonawcze do ww. rozporządzenia wydane przez Komisję Europejską (tzw. „EMIR”);
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE - tzw. MAR – Market Abuse Regulation;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 roku w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012;
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 2016/438 z dnia 17 grudnia 2015 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE w odniesieniu do obowiązków depozytariuszy;
- Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 roku uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dłużnicy finansowej, przejrzystości i nadzoru;
- Rekomendacja A Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zarządzania ryzykiem towarzyszącym zawieraniu przez banki transakcji na rynku instrumentów pochodnych;

- Rekomendacja T Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;
- Rekomendacja I dotycząca zarządzania ryzykiem walutowym w bankach oraz zasad dokonywania przez banki operacji obciążonych ryzykiem walutowym;
- Rekomendacja M Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach;
- Rekomendacja U dotycząca dobrych praktyk w zakresie bancassurance;
- Rekomendacja D dotycząca zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach. Rekomendacja zastąpiła poprzednią Rekomendację D. W stosunku do poprzedniej wersji Rekomendacji D wprowadzono zapisy dotyczące m.in. zarządzania danymi (w tym ich jakością), zasad współpracy pomiędzy obszarami biznesowymi i technicznymi, systemu informacji zarządczej obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz tzw. „przetwarzania w chmurze” (ang. cloud computing). Zaktualizowano i doprecyzowano również oczekiwania nadzorcze dotyczące m.in. planowania strategicznego w obszarze technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, wdrażania nowych i modyfikacji istniejących rozwiązań informatycznych, współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług oraz zarządzania ryzykiem związanym z bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego;
- Rekomendacja P dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej w bankach;
- Rekomendacja W dotycząca zarządzania ryzykiem modeli w bankach;
- Rekomendacja C dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji;
- Uchwała Komisji Nadzoru Finansowego nr 584/2015 z dnia 17 listopada 2015 roku w sprawie wydania Rekomendacji dotyczącej bezpieczeństwa transakcji płatniczych wykonywanych w Internecie przez banki, krajowe instytucje płatnicze, krajowe instytucje pieniądza elektronicznego i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe;
- Wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego z 16 grudnia 2014 roku dotyczące zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w powszechnych towarzystwach emerytalnych, zakładach ubezpieczeń i reasekuracji, towarzystwach funduszy inwestycyjnych, podmiotach infrastruktury rynku kapitałowego, firmach inwestycyjnych. Wytyczne stanowią dostosowaną do potrzeb poszczególnych sektorów wersję „Rekomendacji D dotyczącej zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego w bankach”. KNF oczekuje, że odpowiednie działania mające na celu wdrożenie standardów wskazanych w wytycznych zostaną zrealizowane przez podmioty nadzorowane nie później niż do 31 grudnia 2016 roku. Wytyczne te mają zastosowanie do Banku w obszarze działalności Biura Zarządzania Usługami Maklerskimi, jak również do Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.;
- Wytyczne Komisji Nadzoru Finansowego z 24 maja 2016 roku dotyczące świadczenia usług maklerskich na rynku OTC instrumentów pochodnych. Wytyczne stanowią nadzorczą interpretację przepisów aktów prawnych regulujących zasady sprzedaży instrumentów pochodnych OTC. Celem wytycznych jest przedstawienie rekomendowanych rozwiązań dotyczących instrumentów pochodnych OTC w szczególności w zakresie organizacji nadzoru nad sprzedażą tych produktów, prowadzenia działań reklamowo-promocyjnych oraz informacyjnych, szkolenia pracowników sprzedaży, badania odpowiedniości, a także zamieszczania w dokumentacji wskazanych rodzajów postanowień. Wytyczne te mają zastosowanie do Banku, jak również do Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A. od dnia 30 września 2016 roku;
- Zasady Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych wydane uchwałą z dnia 22 lipca 2014 roku KNF. Zasady są zbiorem reguł określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych przez KNF, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Zasady mają zastosowanie do Banku, jak również do Domu Maklerskiego Banku Handlowego S.A.;

Regulacje prawne oraz nadzorcze, które mogą mieć wpływ na działalność Banku w kolejnych okresach:

- W dniu 23 grudnia 2015 roku zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.Urz. L 337/1). Celem regulacji jest między innymi zwiększenie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych. Nakłada ono obowiązek m.in. na kontrahentów (pojęciem tym objęte są także banki), spółki inwestycyjne (UCITS), podmioty nimi zarządzające, ZAFI, obowiązek zgłaszania do repozytorium transakcji typu repo, sell/buy-back, pożyczek papierów wartościowych. Przepisy Rozporządzenia weszły w życie w dniu 12 stycznia 2016 roku aczkolwiek obowiązek raportowania wskazanych transakcji uzależniony jest od terminu wejścia w życie odpowiednich przepisów wykonawczych;
- W dniu 12 czerwca 2014 roku opublikowane zostały w Dzienniku Urzędowym UE Dyrektywa MiFID II oraz Rozporządzenie MiFIR (zwane dalej łącznie „MiFID II”). Pakiet regulacyjny MiFID II wchodzi w życie w styczniu 2018 roku (w wyniku przesunięcia pierwotnej daty obowiązywania), z zastrzeżeniem ewentualnych dalszych zmian w prawie lub opóźnień w zakresie wdrożeń do systemu prawa. MiFID II zastąpi obecnie obowiązujący pakiet MiFID I (Dyrektywę MiFID 1, Dyrektywę MiFID 2, Rozporządzenie MiFID). Na pakiet MiFID II będą składały się także odpowiednie akty wykonawcze takie jak rozporządzenia wykonawcze i delegowane. Nowe regulacje mają na celu zbudowanie bardziej bezpiecznego, solidnego, przejrzystego oraz bardziej odpowiedzialnego systemu finansowego. MiFID II w szczególności wprowadza zmiany w strukturze organizacji rynków poprzez uregulowanie oraz odpowiednio wprowadzenie tam gdzie uznaje to za potrzebne m.in. zorganizowanych platform obrotu (OTF) oraz wielostronnych platform obrotu (MTF), w znacznym stopniu rozszerza dotychczasową zasadę przejrzystości w zakresie transakcji rynku finansowego (przejrzystość przed i potransakcyjna), wzmacnia dotychczasowe uprawnienia regulatorów unijnych oraz lokalnych (m.in. EBA, ESMA, KNF), w tym uprawnienia interwencyjne regulatorów, co do zakazu oraz ograniczenia danej działalności podmiotu na rynku finansowym. Istotną część pakietu MiFID II stanowią

regulacje mające na celu wzmocnienie ochrony inwestorów / klientów poprzez wprowadzenie udoskonalonych rozwiązań organizacyjnych w zakresie ochrony aktywów klientów oraz obszaru zarządzania produktem (product governance), zwiększenie zakresu produktów objętych regulacją MiFID, zmiany w zakresie klasyfikacji klientów, dodatkowe wzmocnienie dotychczasowych regulacji dotyczących zachęt (świadczonych pieniężnych i niepieniężnych, przyjmowanych lub wręczanych w związku ze świadczoną usługą), zarządzania konfliktami interesów oraz szereg innych mających na celu zapewnienie przestrzegania zasad rzetelności oraz profesjonalizmu w zakresie usług na rynku finansowym;

- Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw, z dnia 3 marca 2017 roku, implementujący do polskiego porządku prawnego zmiany wynikające z dyrektywy MiFID II oraz rozporządzenia MiFIR;
- Dnia 9 grudnia 2014 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowane zostało Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP), którego celem jest wzmocnienie ochrony inwestorów indywidualnych nabywających takie produkty. Data wejścia w życie to 1 stycznia 2018 roku. Rozporządzenie nakłada na podmioty tworzące oraz sprzedające PRIIP (w tym Bank i Dom Maklerski Banku Handlowego S.A.) szereg nowych obowiązków, przede wszystkim w zakresie przedstawienia określonych informacji inwestorom;
- Dnia 29 czerwca 2016 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowane zostało Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 roku w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014, które ma zastosowanie do opracowywania wskaźników referencyjnych, przekazywania danych wejściowych na potrzeby wskaźnika referencyjnego oraz stosowania wskaźnika referencyjnego. Przepisy Rozporządzenie w szczególności określają zasady zarządzania i kontroli sprawowanej przez administratorów wskaźników, wymogów dotyczących postępowania podmiotów przekazujących dane, przejrzystości i ochrony konsumentów oraz udostępniania licencji i informacji dotyczących wskaźników dla użytkowników wskaźników. Przepisy Rozporządzenia mają zastosowanie do Banku, który jest podmiotem przekazującym dane na potrzeby wskaźników, jak również użytkownikiem wskaźników na potrzeby instrumentów finansowych i umów finansowych. Rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2018 roku;
- Dnia 23 grudnia 2015 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowana została Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (tzw. PSD 2), której celem jest wyeliminowanie luk regulacyjnych w zakresie usług płatniczych, zapewnienie większej jasności prawa i spójne stosowanie ram legislacyjnych w całej Unii, zagwarantowanie dotychczasowym oraz nowym uczestnikom rynku równorzędne warunki działania, umożliwiając upowszechnienie nowych sposobów płatności wśród szerokiego kręgu użytkowników, zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, a w rezultacie podniesienia efektywności całego systemu płatności i harmonizacji rynku w obszarze usług płatniczych. Termin transpozycji dyrektywy do prawa krajowego upływa w dniu 13 stycznia 2018 roku;
- Dnia 4 maja 2016 roku w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej opublikowane zostało Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. Rozporządzenie weszło w życie 25 maja 2016 roku i zaczęło obowiązywać 25 maja 2018 roku. Dwuletni okres dostosowawczy ma umożliwić pełne wdrożenie wymogów Rozporządzenia w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych. Rozporządzenie będzie stosowane bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich i zastąpi obecnie obowiązującą Dyrektywę 95/46/WE oraz krajowe ustawy regulujące ochronę danych osobowych, w tym polską Ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych. Zgodnie z Rozporządzeniem, państwa członkowskie będą upoważnione do przyjmowania przepisów szczegółowych w określonych obszarach, aby doprecyzować zasady ochrony danych osobowych wynikające z Rozporządzenia;
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 909/2014 z dnia 23 lipca 2014 roku w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych, zmieniające dyrektywy 98/26/WE i 2014/65/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 236/2012 (CSDR). Rozporządzenie nakłada obowiązek zaferowania przez podmiot prowadzący rachunki papierów wartościowych kont indywidualnych dla klientów w podmiocie pełniącym funkcję depozytu papierów wartościowych. Termin wejścia w życie obowiązków w tym zakresie jest uzależniony od uzyskania odpowiedniego zezwolenia przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych SA jako podmiot pełniący funkcje depozytu papierów wartościowych;
- Projekt Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego dotyczący zasad ładu wewnętrznego w Bankach. Projekt w ocenie Komisji odnosi się do kluczowego zagadnienia z punktu widzenia stabilnego i ostrożnego zarządzania bankiem, decydującego o prawidłowym funkcjonowaniu sektora bankowego. Rekomendacja zawiera postanowienia dotyczące prowadzenia działalności przez banki, lecz także dotyczące organów wewnętrznych banku, jego pracowników, jak też akcjonariuszy oraz interesariuszy, w tym zwłaszcza do klientów banków i budowania wzajemnych relacji odnoszących się do:
  - Zarządzania ryzykiem - zarówno samej organizacji systemu zarządzania ryzykiem, jak i poszczególnych istotnych elementów procesu zarządzania ryzykiem;
  - Zarządzania konfliktami interesów, nie tylko na poziomie członków Zarządu i Rady Nadzorczej, ale także pozostałych pracowników banku;
  - Relacji wewnętrznych oraz relacji zewnętrznych z klientami – między innymi poprzez określenie obowiązujących w banku odpowiednich systemów wynagradzania odnoszących się do wszystkich pracowników, kodeksów etyki czy też zasad wprowadzania nowych produktów bankowych;
  - Relacji z akcjonariuszami – w tym polityki dywidendowej, spójnej ze strategią działania Banku.

2. Istotne czynniki ryzyka i zagrożenia związane z Grupą i jej działalnością

2.1 Ryzyko płynności

Niezgodność w terminach zapadalności kredytów oraz finansujących je depozytów jest typowa dla działalności bankowej i występuje również w Banku. Może ona powodować potencjalne problemy z bieżącą płynnością w przypadku skumulowania się większych wypłat klientów. Za zarządzanie aktywami i pasywami Banku, w tym regulację i kontrolę ryzyka płynności, odpowiada Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, którego strategię realizuje Sub-Sektor Rynków Finansowych.

Podstawowym zadaniem Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku jest zarządzanie strukturą bilansu w celu zwiększania jego dochodowości, określanie dopuszczalnych rozmiarów ryzyka finansowego podejmowanego w poszczególnych zakresach działalności, koordynacja polityki cenowej w zakresie stóp procentowych oraz podejmowanie decyzji w sprawie systemu cen transferowych w Banku.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Komitet ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku odpowiada za przygotowanie i wdrożenie jednolitej polityki zarządzania ryzykiem płynności w Banku, zatwierdza roczne plany płynnościowe i plany finansowania strony aktywnej Banku oraz limity płynnościowe dla Banku, jak również plan działania w sytuacjach awaryjnych w zakresie płynności. Ustala ponadto wartości progowe (limity) dla poszczególnych źródeł finansowania oraz prowadzi cyklicznie przegląd raportów ryzyka płynności.

Baza depozytowa Banku jest stabilna i zdywersyfikowana. Ponadto Bank posiada duży portfel płynnych papierów wartościowych, dobrą dostępność do środków na rynku międzybankowym oraz wysokie fundusze własne. Poziom ryzyka płynności w I półroczu 2017 roku był niski.

2.2 Ryzyko walutowe

Bank dokonuje operacji walutowych w imieniu klientów oraz na rachunek własny, utrzymując się w ramach ustalonych limitów na otwarte pozycje walutowe. W związku z tym Bank ponosi ryzyko walutowe. Za kontrolę ryzyka walutowego odpowiedzialny jest Departament Ryzyka Rynkowego, współpracujący z Sub-Sektorem Rynków Finansowych zarządzającym płynnością i pozycją walutową. W I półroczu 2017 roku ryzyko rynkowe pozycji własnych Banku kształtowało się na niskim poziomie.

2.3 Ryzyko stopy procentowej

Podobnie jak inne banki działające w Polsce, Bank jest narażony na ryzyko wynikające z niedopasowania terminów zmian stóp procentowych aktywów i finansujących je pasywów (ryzyko luki terminów przeszacowania), jak również wrażliwości wartości dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych opartych o stopy procentowe na zmiany rynkowych stóp procentowych (ryzyko ceny). W aspekcie ryzyka luki przeszacowania, ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku braku możliwości zrekompensowania spadku dochodów z tytułu obniżki stóp procentowych naliczanych od udzielonych kredytów poprzez obniżenie poziomu odsetek wypłacanych deponentom. Analogicznie, ryzyko dotyczy także sytuacji, gdy nie jest możliwe rekompensowanie wzrostu oprocentowania naliczanego deponentom poprzez podniesienie stóp oprocentowania naliczanych kredytobiorcom. W aspekcie ryzyka ceny, ryzyko stopy procentowej może wystąpić w przypadku negatywnego oddziaływania zmian rynkowych stóp procentowych na wycenę instrumentów portfela handlowego i w efekcie na wynik finansowy Banku oraz na wartość portfela papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży obniżając fundusze własne Banku. Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej należy do zadań Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami Banku, który m.in. tworzy politykę cenową Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej. Poziom ryzyka stopy procentowej w I półroczu 2017 roku kształtował się w przedziale średnim do wysokiego zarówno w przypadku portfeli handlowych, jak i portfeli bankowych.

2.4 Ryzyko kredytowe i ryzyko kontrahenta

Ryzyko kredytowe i ryzyko kredytowe kontrahenta to potencjalna strata powstała w wyniku niezdolności klienta do uregulowania umownych zobowiązań wskutek niewypłacalności lub innych przyczyn, po uwzględnieniu zabezpieczenia, ochrony kredytowej nieruchomości oraz innych umów ograniczających stratę. W przypadku ryzyka kontrahenta wielkość ekspozycji Banku jest zmienna w czasie. Brak rozliczenia transakcji w terminie naraża Bank na dodatkowe ryzyko zmiany wartości kontraktu. Bank ustanawia limity na podejmowane ryzyko kredytowe i ryzyko kontrahenta na poziomie ekspozycji wobec podmiotu lub grupy powiązanych podmiotów gospodarczych. Dodatkowo ustanawiane są limity portfelowe wspierające proces zarządzania i bieżącego monitorowania portfela kredytowego. Proces aktywnego zarządzania jakością portfela obejmuje nadawanie ekspozycjom nie tylko odpowiedniego ratingu, ale również nadawanie im właściwej wewnętrznej klasyfikacji, rozpoznawanie utraty ich wartości oraz stosowanie odpowiednich działań naprawczych bądź windykacyjnych. Bank tworzy wymagane przepisami odpisy z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych. Zdaniem Zarządu, obecny poziom odpisów z tytułu utraty wartości jest właściwy. W związku z możliwością zmiany warunków zewnętrznych lub zaistnienia innych okoliczności, które mogłyby negatywnie wpłynąć na klientów, nie ma pewności, że w przyszłości konieczność tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości stosownych do istniejącego portfela kredytowego nie będzie miała negatywnego wpływu na sytuację finansową Banku, oraz że istniejący poziom odpisów z tytułu utraty wartości i zabezpieczenia okażą się wystarczające dla pokrycia możliwych strat z działalności kredytowej.

2.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest, jako możliwość poniesienia strat w wyniku niewłaściwych lub zawodnych procesów wewnętrznych, czynników ludzkich, systemów technicznych lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko technologiczne i techniczne, outsourcingu, nadużyć/defraudacji, prania pieniędzy, bezpieczeństwa informacji, zdarzeń zewnętrznych (ciągłości działania), podatkowe i rachunkowe, produktu, prawne, modeli, kadrowe, koncentracji,

niewłaściwego postępowania, jak również ryzyko utraty reputacji, związane ze zdarzeniami ryzyka operacyjnego, z praktykami biznesowymi oraz rynkowymi, a także ryzyka wkomponowane w inne rodzaje ryzyka (np. kredytowe, kontrahenta, płynności, braku zgodności). Ryzyko operacyjne nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka potencjalnych strat wynikających z decyzji związanych z podejmowaniem ryzyka kredytowego, rynkowego, ryzyka płynności lub ryzyka związanego z działalnością ubezpieczeniową.

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zapewnienie spójnego i efektywnego podejścia do identyfikacji, oceny, ograniczania, kontroli, monitorowania oraz sprawozdawczości w zakresie tego ryzyka, jak również efektywnej redukcji poziomu narażenia na ryzyko operacyjne, a w konsekwencji redukcji ilości zdarzeń ryzyka operacyjnego i dotkliwości ich skutków (polityka niskiego poziomu tolerancji dla strat operacyjnych).

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym ma również na celu pełną integrację procesów zarządzania tym ryzykiem z procesami podejmowania decyzji biznesowych (tzn. strategia biznesowa będzie wspierana oceną ryzyka operacyjnego, a biznes będzie oceniany na podstawie wcześniej ustalonych wskaźników kontroli i ryzyka operacyjnego).

System zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku jest zbudowany w sposób, który zapewnia prawidłowe zarządzanie ryzykiem na każdym etapie, tj.: identyfikacji, oceny, przeciwdziałania, kontroli, monitorowania i raportowania.

Zarząd Banku odpowiada za opracowanie, wdrożenie i funkcjonowanie właściwego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym (poprzez wprowadzanie odpowiednich regulacji wewnętrznych), zapewnia spójność systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym ze Strategią Banku oraz jego właściwe funkcjonowanie w organizacji poprzez analizę informacji umożliwiających ocenę, czy system jest adekwatny do profilu ryzyka operacyjnego. W przypadku zidentyfikowania potrzeby zmian, system zarządzania ryzykiem operacyjnym jest usprawniany poprzez wprowadzenie niezbędnych korekt.

Realizacja założeń strategii przez Zarząd Banku oceniana jest przez Radę Nadzorczą, wspieraną przez Komitet ds. Audytu oraz Komitet ds. Ryzyka i Kapitału na podstawie syntetycznych raportów przedkładanych przez Zarząd, co najmniej raz w roku, określających skalę i rodzaje ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank, metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, prawdopodobieństwo jego występowania, ocenę potencjalnego negatywnego wpływu metody zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak też wyniki monitorowania profilu ryzyka operacyjnego i apetytu na ryzyko operacyjne. Rada Nadzorcza, po dokonaniu oceny, w razie konieczności może zlecić poddanie jej rewizji.

Departament Audytu, odpowiada za niezależną ocenę efektywności procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym i ocenę adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym za jego regularne przeglądy. Rezultaty badań audytu wewnętrznego oraz zewnętrznego są uwzględniane w systemie informacji zarządczej i w procesie podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem ryzykiem i zarządzaniem Bankiem.

Łączna kwota strat operacyjnych brutto, zaksięgowanych w pierwszym półroczu 2017 roku nie przekracza zaakceptowanego poziomu apetytu na ryzyko operacyjne.

VII. Perspektywy rozwoju Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A.

1. Ogólne cele rozwoju Grupy

Grupa w swojej działalności kontynuuje przyjętą w 2015 roku strategię na lata 2016-2018 koncentrując się na strategicznie ważnych obszarach, w których posiada istotną przewagę konkurencyjną, dzięki czemu możliwe jest oferowanie najbardziej atrakcyjnych produktów i rozwiązań. W obszarze bankowości instytucjonalnej istotne znaczenie ma obsługa firm globalnych oraz największych przedsiębiorstw krajowych, natomiast w segmencie detalicznym za najbardziej istotne uznawane są karty kredytowe, a także usługi znajdujące się w ofercie skierowanej do klientów zamożnych. Wśród pozostałych obszarów aktywnej działalności Banku należy wymienić: produkty związane z rynkiem wymiany walut, bankowość transakcyjną oraz powiernictwo papierów wartościowych.

Filarami strategii przyjętej przez Grupę jest najwyższa jakość obsługi klientów oraz innowacyjność produktów i rozwiązań. Ciągły rozwój stosowanych technologii i udoskonalanie oferty produktowej pozwala Grupie na utrzymywanie wiodącej pozycji na rynku usług finansowych.

Grupa skupia się na pogłębianiu relacji z obecnymi klientami jak i na akwizycji nowych, zarówno w segmencie bankowości przedsiębiorstw, jak i bankowości detalicznej. Silna pozycja kapitałowa, jak również wysoki poziom płynności stanowią główny czynnik umożliwiający utrzymywanie się wysokiego poziomu zaufania klientów do Instytucji. Jednocześnie decydują one o posiadaniu przez Bank przewagi rynkowej wykorzystywanej w celu nieustannego wzmacniania wartości Banku.

Przeprowadzony proces optymalizacji sieci dystrybucji opartej na koncepcji placówek typu Smart zlokalizowanych w dużych aglomeracjach był realizowany przy jednoczesnym dużym nacisku na rozwoju kanałów zdalnych i zwiększeniu sprzedaży za pośrednictwem tych kanałów. Inwestycje te wsparte pozostałymi działaniami w obszarze nowych technologii pozwolą Bankowi na dalszy wzrost jakości świadczonych usług oraz poprawę efektywności operacyjnej.

1.1 Bankowość instytucjonalna

Celem Grupy w obszarze korporacji jest utrzymanie pozycji lidera usług bankowych dla międzynarodowych korporacji oraz największych firm krajowych. Bank dąży także do wzrostu udziałów w sektorze Małych i Średnich Przedsiębiorstw. Powyższe cele wymagają od Banku zarówno akwizycji nowych klientów jak i intensywnych działań podnoszących jakości świadczonych usług dla dotychczasowych klientów w celu pogłębianiu wzajemnej relacji. Wszystkie powyższe działania Grupa adresuje w szczególności do najbardziej obiecujących branż krajowych jak również do klientów rozwijających działalność poza granicami kraju (inicjatywa Emerging Market Champions). Rola Strategicznego Partnera polskich przedsiębiorstw, aktywnie wspierającego ekspansję polskiego przemysłu jest celem strategicznym Grupy. W zakresie oferty produktowej Bank planuje także dalszą intensyfikację współpracy z klientami z potencjałem na prowadzenie transakcji walutowych, a także poszukujących produktów z zakresu finansowania handlu.

Optymalizacja procesów i innowacyjność technologiczna stanowią dla Grupy sposób ciągłego polepszania efektywności w celu utrzymania pozycji lidera w obszarze transakcji walutowych oraz wzmocnienia oferty korporacyjnych rachunków operacyjnych. Proces ten ma być także odpowiedzią na zmiany zachodzące na rynku i umożliwić stałą gotowość nie tylko na reagowanie na zachodzące zmiany, ale przede wszystkim na ich kreowanie w odpowiedzi na pojawiające się nowe potrzeby klientów.

Dodatkowo Grupa uważa, że działalność w zakresie sekurytyzacji jest jednym z obszarów biznesowych, który zyskiwał w ostatnim czasie na znaczeniu. Grupa podejmując decyzję o inwestowaniu w papiery sekurytyzacyjne opiera się na rachunku ekonomicznym, mierząc opłacalność inwestycji wobec potencjalnych ryzyk. Sekurytyzacja jest obecnie standardowym i powszechnie stosowanym produktem na rynkach globalnych. Jego znaczenie zwiększa się także na rynku polskim. Grupa zamierza być aktywnym uczestnikiem tego segmentu rynku.

1.2 Działalność maklerska

W znacznie większym niż dotychczas stopniu DMBH realizuje przychody z działalności detalicznej, gdzie we współpracy z Bankiem rozwijana jest dystrybucja produktów kapitałowych dla klientów banku. Działania te dywersyfikując strumień przychodów Spółki przyczyniają się jednocześnie do istotnego wzrostu potencjału przychodowego w działalności maklerskiej w przyszłych okresach.

1.3 Bankowość detaliczna

Bank będzie nadal koncentrować się na tych segmentach klientów i produktach, w których posiada przewagę konkurencyjną. Oznacza to dalszy wzrost w obszarach zarządzania majątkiem (*wealth management*) i bankowości relacyjnej, skoncentrowany na segmentach klientów zamożnych (CitiGold) oraz tzw. aspirujących do zamożnych. W obszarze klientów Gold Bank będzie dążył do ugruntowania pozycji lidera i zapewnienia, że Citi Handlowy pozostaje bankiem pierwszego wyboru, dzięki pełnemu wachlarzowi produktów bankowych, usług dodatkowych, przywilejów oraz wyjątkowej obsłudze skoncentrowanej na potrzebach klienta. Odpowiadając na potrzeby klientów aspirujących do grona zamożnych Bank wprowadza ofertę Citi Priority. Pakiety produktowe, wyjątkowa karta debetowa, globalne przywileje i nacisk na cyfrową obsługę klientów stanowią o wyjątkowości oferty i doskonale adresują potrzeby tej grupy klientów, dla której kluczowe są nowoczesne technologie, globalny styl życia i elastyczność w dostępie do usług bankowych. Samoobsługowe oddziały Smart, jak i nowe funkcjonalności w obrębie Citibank Online wspierają tę elastyczność.

Pozycja lidera na rynku kart kredytowych stanowi główny element przewagi konkurencyjnej Banku i jest czynnikiem generującym akwizycję nowych klientów. Głównym celem w tym obszarze jest utrzymanie pozycji lidera w zakresie użytkowania i obrotu na karcie kredytowej, jak również wzmocnienie akwizycji nowych kart kredytowych poprzez dopasowanie oferty kart kredytowych do otoczenia rynkowego oraz potrzeb klientów.

Wraz z rozwojem sieci nowoczesnych oddziałów typu Smart Bank planuje wprowadzenie kolejnych innowacyjnych rozwiązań technologicznych mających na celu przyspieszenie procesów obsługi i sprzedaży.

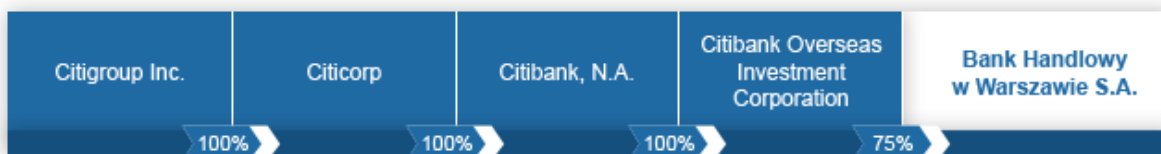
VIII. Informacje inwestorskie

1. Struktura akcjonariatu i notowania akcji Banku na GPW

1.1 Akcjonariat

Jedynym akcjonariuszem Banku, który posiada co najmniej 5% udziałów w kapitale i głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku jest Citibank Overseas Investment Corporation (COIC) – spółka w ramach grupy Citi skupiająca zagraniczne inwestycje. COIC jest jednocześnie strategicznym udziałowcem większościowym Banku. Na przestrzeni I półrocza 2017 roku liczba akcji będących w posiadaniu COIC, a także jej udział w kapitale oraz głosach na Walnym Zgromadzeniu Banku (WZ) nie ulegała zmianom i wynosiła 97 994 700, co stanowi 75% udziału w kapitale i głosach na WZ.

Miejsce Banku Handlowego w Warszawie S.A. w strukturze grupy Citi pokazuje następujący diagram:

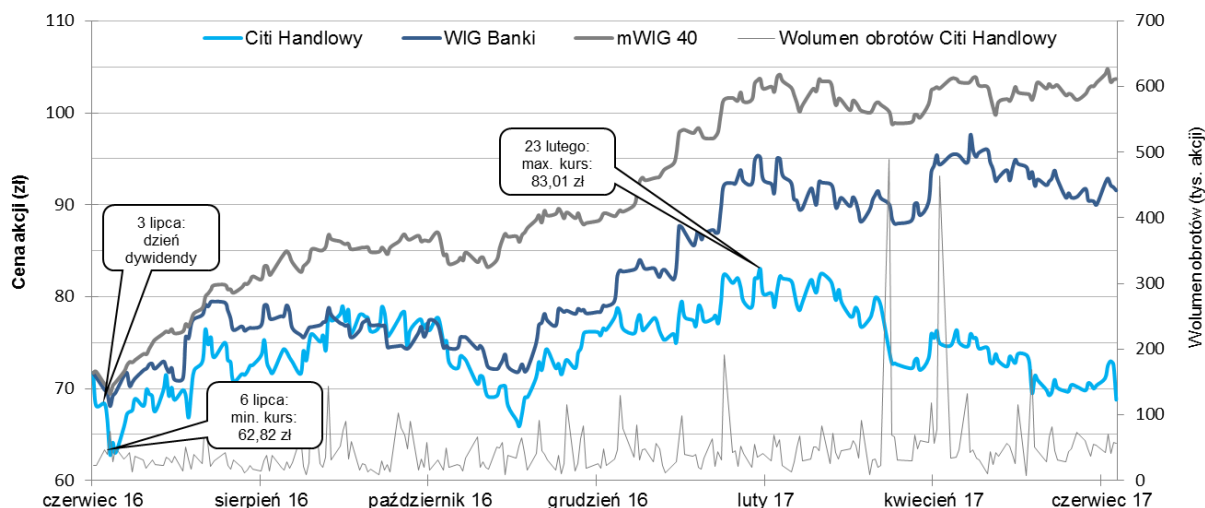
Pozostałe akcje (32 664 900, co równoznaczne jest z 25% kapitału akcyjnego) stanowią tzw. free float, czyli znajdują się w wolnym obrocie i są notowane na GPW.

1.2 Notowania akcji Banku na GPW

Cena akcji Banku na koniec I półrocza 2017 roku wyniosła 68,78 zł, co oznacza spadek o 4,1% w horyzoncie ostatnich 12 miesięcy (tj. do ceny zamknięcia z dnia 30 czerwca 2016 roku w wysokości 71,70 zł), w przeciwieństwie do indeksów WIG-Banki i mWIG 40, które odnotowały wzrost rok do roku odpowiednio o 27,7% oraz 44,6%.

W I półroczu 2017 roku kurs akcji Banku zanotował spadek o 10,0%, w porównaniu do wzrostu, który odnotował indeks WIG-Banki o 15,9%.

Notowania akcji Banku i wolumen obrotów na tle indeksów WIG-Banki i mWIG40 od końca I półrocza 2016 roku
(30/06/2017 = 68,78 zł)

Najwyższy poziom kursu akcji Banku od końca I półrocza 2016 roku został osiągnięty w dniach 23 lutego 2017 roku i wyniósł 83,01 zł. Średnia cena akcji Banku w ostatnich 12 miesiącach wyniosła 74,50 zł, a średnie dzienne obroty akcjami Banku wyniosły około 46 tys.

Na koniec czerwca 2017 roku kapitalizacja Banku wyniosła 9,0 mld zł (wobec 10,0 mld zł na 30 grudnia 2016 roku i 9,4 mld zł na koniec I półrocza 2016 roku). Wskaźniki giełdowe na koniec czerwca 2017 roku kształtowały się na następujących poziomach: cena / zysk (P/E) – 22,4 (wobec 15,9 na 30 grudnia 2016 roku i 14,4 na koniec I półrocza poprzedniego roku), cena / wartość księgową (P/BV) – 1,4 (wobec 1,5 na 30 grudnia 2016 roku i 1,4 na koniec czerwca 2016 roku).

2. Dywidenda

W dniu 22 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku podjęło decyzję o przeznaczeniu 98,0% jednostkowego zysku netto za 2016 rok na wypłatę dywidendy, co oznacza, że kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 4,53 zł.

Poniższa tabela prezentuje historię dywidend od 1997 roku, tj. od dnia debiutu Banku na GPW.

Rok obrotowy	Dywidenda (zł)	Zysk netto na akcję (zł)	Dywidenda na akcję (zł)	Stopa wypłaty dywidendy
1997	130 000 000	6,21	1,40	22,5%
1998	93 000 000	3,24	1,00	30,8%
1999	186 000 000	5,08	2,00	39,4%
2000	130 659 600	1,57	1,00	63,8%
2001	163 324 500	1,25	1,25	99,8%
2002	241 720 260	1,86	1,85	99,6%
2003	241 720 260	1,86	1,85	99,7%
2004	1 563 995 412	3,17	11,97	*)
2005	470 374 560	4,51	3,60	79,8%
2006	535 704 360	4,75	4,10	86,4%
2007	620 633 100	6,19	4,75	76,8%
2008**	-	4,94	-	-
2009	492 586 692	4,02	3,77	94,0%
2010	747 372 912	5,72	5,72	99,9%
2011	360 620 496	5,52	2,76	50,0%
2012	756 519 084	7,72	5,79	75,0%
2013	934 216 140	7,15	7,15	99,9%
2014	970 800 828	7,43	7,43	99,9%
2015	611 486 928	4,75	4,68	98,6%
2016	591 887 988	4,62	4,53	98,0%

*) Współczynnik wypłaty dywidendy za rok 2004 - 100%, dodatkowo podział zysku z lat poprzednich.

** 18 czerwca 2009 Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku postanowiło, że zgodnie z zaleceniami Komisji Nadzoru Finansowego dla całego sektora bankowego dywidenda za 2008 rok nie zostanie wypłacona.

3. Rating

Na dzień 30 czerwca 2017 roku Bank posiada pełny rating od międzynarodowej agencji ratingowej: Fitch Ratings („Fitch”) i posiadał następujące ratingi nadane przez agencję Fitch:

Rating długoterminowy podmiotu	A-
Perspektywa ratingu długoterminowego	stabilna
Rating krótkoterminowy podmiotu	F1
Viability rating*	a-
Rating wsparcia	1
Długoterminowy rating na skali krajowej	AA+ (pol)
Krótkoterminowy rating na skali krajowej	F1+ (pol)

* Viability rating to ocena wewnętrznej, niezależnej od czynników zewnętrznych wiarygodności kredytowej danej instytucji.

4. Relacje inwestorskie w Banku

Integralnym elementem polityki informacyjnej Banku, której celem jest zaspokajanie potrzeb informacyjnych wszystkich osób i instytucji zainteresowanych informacjami o Spółce, są relacje inwestorskie, zapewniające informacje obecnym i potencjalnym inwestorom, analitykom rynku kapitałowego oraz agencjom ratingowym. Narzędziami polityki informacyjnej w relacjach inwestorskich są:

- systematyczne kontakty z inwestorami i analitykami w formie telekonferencji i spotkań, również w siedzibie Banku, w których biorą udział członkowie Zarządu Banku;
- wsparcie Biura Prasowego podczas kwartalnych konferencji prasowych dla mediów, organizowanych po publikacji sprawozdań okresowych;
- publikowanie na stronie internetowej na bieżąco informacji na temat Banku i jego przedsięwzięć, a także wszystkich raportów okresowych i bieżących. Strona internetowa umożliwia również kontakt z Biurem Relacji Inwestorskich, który dysponuje szeroką wiedzą na temat Banku i jego grupy kapitałowej.

IX. Zasady ładu korporacyjnego w Grupie

1. Dobre praktyki w Banku

Od 2003 roku Bank przestrzega zasad ładu korporacyjnego przyjętych przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. pierwotnie w formie „Dobrych praktyk w spółkach publicznych 2002” a następnie znowelizowanych w formie dokumentów: „Dobrych Praktyk w spółkach publicznych 2005” i „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2008”, a od 1 stycznia 2016 roku w formie dokumentu „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016” (DPSN) dostępnych na stronie www.corp-gov.gpw.pl, która jest oficjalną stroną Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. poświęconą zagadnieniom ładu korporacyjnego spółek notowanych na Głównym Rynku GPW oraz na NewConnect.

Głównym celem przyjęcia zasad ładu korporacyjnego jako standardu funkcjonowania Banku było i jest zbudowanie przejrzystych relacji pomiędzy wszystkimi organami i podmiotami zaangażowanymi w funkcjonowanie Banku, a także zapewnienie, aby zarządzanie Spółką oraz jej przedsiębiorstwem było wykonywane w sposób właściwy, staranny oraz lojalny wobec wszystkich akcjonariuszy. Chęć zapewnienia transparentności działania Banku Handlowego w Warszawie S.A., w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła do przyjęcia w celu stosowania w Banku dobrych praktyk objętych dokumentem DPSN.

Zarząd po zapoznaniu się z dokumentem „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”, postanowił zadeklarować wolę przestrzegania przez Bank zasad ładu korporacyjnego zawartych w tym dokumencie, przyjętym przez Radę Nadzorczą Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Uchwałą nr 26/1413/2015 z dnia 13 października 2015 roku z zastrzeżeniem:

- niestosowania Rekomendacji IV.R.1. (odbycie zwyczajnego walnego zgromadzenia w możliwie najkrótszym terminie po publikacji raportu rocznego) do zwyczajnego walnego zgromadzenia Banku, które odbędzie się w 2016 r.;
- stosowania Rekomendacji IV.R.2. (e-walne), pod warunkiem podjęcia decyzji przez Zarząd każdorazowo przed odbyciem takiego zgromadzenia;
- niestosowania Zasady VI.Z.2. (ustalenie okresu pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji, który powinien wynosić minimum 2 lata).

Rada Nadzorcza postanowiła zaakceptować politykę Banku wobec stosowania zasad ładu korporacyjnego zawartych w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”.

Ponadto, w 2017 roku zwołując Zwyczajne Walne Zgromadzenie Banku, Zarząd podjął decyzję, że na tym Zgromadzeniu nie będzie stosowana rekomendacja IV.R.2. pkt 2) i pkt. 3) zawarta w Rozdziale IV DPSN, zgodnie z którą jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia oraz wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Zarząd Banku podejmując przedmiotową decyzję wziął pod uwagę nadal istniejące ryzyka natury prawnej i organizacyjno - technicznej, które mogą mieć negatywny wpływ na przebieg zgromadzenia. Ryzyka te związane są z zapewnieniem akcjonariuszom nieuczestniczącym osobiście w obradach dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym oraz prawo głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu komunikacji elektronicznej. Ryzyka te dotyczą problemów technicznych, opóźnień w transmisji danych uniemożliwiających zabranie głosu lub głosowanie, bądź długie oczekiwanie walnego zgromadzenia, aby jeden akcjonariusz mógł komunikować się ze spółką lub oddać głos drogą elektroniczną. Konsekwencją problemów technicznych może być ryzyko roszczeń akcjonariusza z tytułu komunikacji lub braku możliwości głosowania w trakcie zgromadzenia. Należy pamiętać, że to spółki, co do zasady, ponoszą odpowiedzialność względem akcjonariuszy za sprawne przeprowadzenie walnego zgromadzenia. Praktyczne wykorzystanie nowych technik związanych z udziałem akcjonariuszy w walnych zgromadzeniach w spółkach publicznych w tym w bankach jest niewielkie.

Bank natomiast przeprowadził transmisję obrad Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w 2017 roku w sieci Internet oraz dokonał rejestracji obrad i umieścił zapis z obrad na stronie internetowej Banku po ich zakończeniu.

Komisja Nadzoru Finansowego uchwałą z dnia 22 lipca 2014 roku wydała dokument pod nazwą Zasady Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych ("Zasady"). Tekst Zasad dostępny jest na stronie internetowej https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/Zasady_ladu_korporacyjnego?articleId=39850&p_id=18 która jest oficjalną stroną Komisji Nadzoru Finansowego.

Zasady są zbiorem reguł określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne instytucji nadzorowanych przez KNF, w tym relacje z udziałowcami i klientami, ich organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

Celem Zasad jest podniesienie poziomu ładu korporacyjnego w instytucjach finansowych oraz zwiększenie przejrzystości ich działania, co ma przyczynić się do pogłębiania zaufania do rynku finansowego w Polsce.

Zarząd Banku Handlowego w Warszawie S.A. w dniu 9 grudnia 2014 roku zadeklarował wolę przestrzegania Zasad przez Bank. Z kolei Rada Nadzorcza w dniu 18 grudnia 2014 roku zaakceptowała przestrzeganie Zasad pozostających w ramach kompetencji Rady Nadzorczej.

W odniesieniu do trzech zasad podjęto decyzję o ich niestosowaniu:

- a) § 11.2 (transakcje z podmiotami powiązаныmi) – zasada ta nie będzie stosowana w zakresie umów związanych z bieżącą działalnością operacyjną, w szczególności związanych z płynnością z uwagi na charakter transakcji i ilość zawieranych umów.
- b) § 8.4 (e-walno) – obecnie dostępne rozwiązania informatyczne nie gwarantują bezpiecznego i sprawnego przeprowadzenia elektronicznego walnego zgromadzenia. Zarząd dostrzega jednak wagę takiego sposobu udziału akcjonariuszy w zgromadzeniu Banku i dlatego osobną decyzję w tej sprawie będzie podejmował przed każdym walnym zgromadzeniem.
- c) § 16.1 (język polski na posiedzeniach Zarządu) – posiedzenia Zarządu, w których biorą udział cudzoziemcy, w szczególności cudzoziemcy będący członkami Zarządu nieposługujący się językiem polskim, odbywają się w języku angielskim. Jednocześnie wnioski na Zarząd, wszelkie materiały oraz protokoły z posiedzeń przygotowywane są i archiwizowane w języku polskim i angielskim.

W sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku oraz grupy kapitałowej Banku w 2016 rok zawarte zostało oświadczenie Zarządu Banku o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2016 roku. Oświadczenie zawiera informacje wskazane w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (tekst jedn. Dz.U. z 2014 roku poz.133).

Należy podkreślić, iż chęć zapewnienia transparentności działania Banku, w tym w szczególności relacji i procesów zachodzących pomiędzy organami statutowymi Spółki, doprowadziła do wprowadzenia również poniżej przedstawionych dobrych praktyk korporacyjnych w Banku.

1.1 Transparentność

Bank stale podejmuje działania, których celem jest osiągnięcie większej przejrzystości organizacji Banku, podziału kompetencji i funkcjonowania poszczególnych jego organów oraz ich wzajemnych relacji. W tym celu:

- Bank publikuje swoje sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) od 1 stycznia 2005 roku;
- co najmniej połowa członków Rady Nadzorczej, w tym jej Przewodniczący, są obywatelami polskimi, a w skład Rady Nadzorczej wchodzi członkowie niezależni;
- w ramach Rady Nadzorczej Banku funkcjonuje Komitet ds. Audytu, w którego skład wchodzi dwaj członkowie niezależni, w tym jeden jest Przewodniczącym Komitetu;
- wynagrodzenia członków organów spółki odpowiadają wielkości spółki i odzwierciedlają zakres obowiązków i odpowiedzialności;
- wszystkie istotne regulacje wewnętrzne, a także dokumenty i informacje związane z Walnymi Zgromadzeniami Banku, dostępne są w siedzibie Banku oraz na jego stronach internetowych.

1.2 Ochrona akcjonariuszy mniejszościowych

Bank zapewnia należyłą ochronę praw mniejszości w granicach, w jakich pozwala na to kapitałowy charakter Banku i związany z nim prymat większości nad mniejszością. W szczególności, dla równego traktowania akcjonariuszy, Bank stosuje m.in. następujące praktyki:

- Walne Zgromadzenia Banku zawsze odbywają się w siedzibie Banku, która mieści się w Warszawie;
- Bank może zorganizować Walne Zgromadzenie w sposób umożliwiający akcjonariuszom udział w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystywaniu środków komunikacji elektronicznej;
- umożliwiona jest przedstawicielom mediów obecność na Walnych Zgromadzeniach;
- zgodnie z praktyką przyjętą w Banku, wszystkie istotne materiały na Walne Zgromadzenie, w tym projekty uchwał wraz z uzasadnieniem i opinią Rady Nadzorczej, udostępniane są akcjonariuszom najpóźniej na 14 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia w siedzibie Banku oraz na jego stronie internetowej;
- Walne Zgromadzenie posiada stabilny regulamin określający szczegółowo zasady prowadzenia obrad i podejmowania uchwał;
- w Walnym Zgromadzeniu uczestniczą członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu, którzy, w ramach swoich kompetencji, udzielają uczestnikom Zgromadzenia wyjaśnień i informacji o Banku;
- uczestnikom Walnego Zgromadzenia zgłaszającym sprzeciw wobec uchwały zapewnia się możliwość uzasadnienia sprzeciwu. Dodatkowo, każdy uczestnik Zgromadzenia ma możliwość złożenia swojego pisemnego oświadczenia do protokołu posiedzenia.

2. Dobre praktyki w Domu Maklerskim Banku Handlowego S.A.

Dom Maklerski Banku Handlowego S.A. („DMBH”) nie jest spółką publiczną i nie ma obowiązku poddania się Dobrym Praktykom Spółek Notowanych na GPW 2016 i składania oświadczeń w tym zakresie, jednak z uwagi na istotną rolę pełnioną przez ten podmiot w Grupie Kapitałowej, należy wskazać na poniższe okoliczności.

DMBH jest członkiem Izby Domów Maklerskich - jako członek Izby jest zobowiązany do przestrzegania Kodeksu Dobrej Praktyki Domów Maklerskich, opracowanego przez Izbę Domów Maklerskich. Kodeks ten nie reguluje kwestii ładu korporacyjnego, ale przede wszystkim dotyczy zasad ochrony tajemnicy zawodowej, relacji z klientami, postępowania pracowników domu maklerskiego, w tym w relacjach z innymi domami maklerskimi. DMBH jest podmiotem regulowanym ustawą o obrocie instrumentami finansowymi i w związku z tym przestrzega poza przepisami kodeksu spółek handlowych pewnych elementów ładu korporacyjnego wynikających z przepisów tej ustawy i rozporządzeń wykonawczych. Między innymi zgodnie z art. 103 ww. ustawy w skład zarządu powinny wchodzić co najmniej 2 osoby posiadające wykształcenie wyższe, co najmniej 3 letni staż pracy w instytucjach rynku finansowego oraz dobrą opinię w związku ze sprawowanymi funkcjami. W skład zarządu powinny wchodzić osoby posiadające wiedzę, kompetencje i doświadczenie niezbędne do zarządzania domem maklerskim, w tym zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem zakresu, skali i złożoności prowadzonej działalności. Komisja Nadzoru Finansowego jest informowana przez DMBH o zmianach w zarządzie. Dodatkowo DMBH ma obowiązki raportowe do KNF (w tym o zmianach w Zarządzie, o treści określonych uchwał walnego zgromadzenia). Ustawa o obrocie reguluje też kwestie nabycia akcji domu maklerskiego oraz przewiduje, że dom maklerski obowiązany jest posiadać centralę na terytorium Polski.

Od dnia 1 stycznia 2015 roku DMBH podlega Zasadom Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych, („Zasady”) przyjętych uchwałą KNF z dnia 22 lipca 2014 roku. W dniu 23 grudnia 2014 roku Zarząd DMBH zadeklarował wolę przestrzegania Zasad przez DMBH, a Rada Nadzorcza zaakceptowała przestrzeganie Zasad pozostających w ramach kompetencji Rady Nadzorczej.

Trzy zasady nie są stosowane przez DMBH:

- a) § 11 ust. 2 (transakcje z podmiotami powiązаныmi) – zasada ta nie będzie stosowana w zakresie umów związanych z bieżącą działalnością operacyjną;
- b) § 22 ust. 1 i ust.2 (niezależność członków organu nadzorującego) - zasady te nie są stosowane biorąc pod uwagę bieżący skład Rady Nadzorczej.

3. Władze Banku

3.1 Zmiany w składzie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej w I półroczu 2017 roku

3.1.1 Zmiany w składzie Zarządu Banku w I półroczu 2017 roku

W skład Zarządu Banku w I półroczu 2017 roku wchodziłi:

Sławomir S. Sikora	Prezes Zarządu Banku
David Mouille	Wiceprezes Zarządu Banku
Maciej Kropidłowski	Wiceprezes Zarządu Banku
Barbara Sobala	Wiceprezes Zarządu Banku
Witold Zieliński	Wiceprezes Zarządu Banku
Katarzyna Majewska	Członek Zarządu Banku
Czesław Piasek	Członek Zarządu Banku

3.1.2 Zmiany w składzie Rady Nadzorczej w I półroczu 2017 roku

W skład Rady Nadzorczej w I półroczu 2017 roku wchodził:

Andrzej Olechowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej
Shirish Apte	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej
Marek Belka	Członek Rady Nadzorczej od 22 czerwca 2017 r.
Marc Luet	Członek Rady Nadzorczej od 22 czerwca 2017 r.
Igor Chalupiec	Członek Rady Nadzorczej
Jenny Grey	Członek Rady Nadzorczej
Mirosław Gryszka	Członek Rady Nadzorczej
Frank Mannion	Członek Rady Nadzorczej
Marek Kapuściński	Członek Rady Nadzorczej
Anna Rulkiewicz	Członek Rady Nadzorczej do 22 czerwca 2017 roku
Anand Selvakesari	Członek Rady Nadzorczej
Stanisław Sołtysiński	Członek Rady Nadzorczej
Stephen Volk	Członek Rady Nadzorczej

3.2 Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd Banku składa się z pięciu do dziewięciu członków. Każdy członek Zarządu Banku jest powoływany przez Radę Nadzorczą na okres indywidualnej kadencji trzech lat. Co najmniej połowa członków Zarządu powinna legitymować się obywatelstwem polskim. Mandaty członków Zarządu wygasają:

- z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie Zarządu z działalności Banku i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu;
- z chwilą śmierci członka Zarządu;
- z dniem odwołania członka Zarządu;
- z dniem złożenia na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej rezygnacji na piśmie.

3.3 Uprawnienia członków Zarządu

Zarząd, w drodze uchwały, podejmuje decyzje w sprawach Banku, niezastrzeżonych przez prawo i Statut do kompetencji innych organów Banku.

Zarząd w drodze uchwały:

- 1) określa strategię Banku,
- 2) tworzy i znosi komitety Banku oraz określa ich właściwość,
- 3) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia swój regulamin,
- 4) ustala i przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia regulaminy gospodarowania funduszami specjalnymi tworzonymi z zysku netto,
- 5) określa daty wypłaty dywidendy w terminach ustalonych przez Walne Zgromadzenie,
- 6) ustanawia prokurentów, pełnomocników ogólnych oraz pełnomocników ogólnych z prawem substytucji,
- 7) decyduje w sprawach określonych w regulaminie Zarządu,
- 8) rozstrzyga w sprawach wniesionych przez Prezesa Zarządu, Wiceprezesa lub członka Zarządu,
- 9) decyduje samodzielnie o nabyciu i zbyciu nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości,
- 10) uchwała projekt rocznego planu finansowego Banku, przyjmuje plany inwestycyjne oraz sprawozdania z ich wykonania,
- 11) przyjmuje sprawozdania z działalności Banku i sprawozdania finansowe,
- 12) formułuje wnioski w sprawie podziału zysku albo sposobu pokrycia strat,
- 13) zatwierdza politykę kadrową, kredytową i zasady prawne działalności Banku,
- 14) zatwierdza zasady gospodarowania kapitałem Banku,
- 15) zatwierdza strukturę zatrudnienia,
- 16) ustala zasadniczą strukturę organizacyjną Banku, powołuje i odwołuje Szefów Sektorów, powołuje i odwołuje Szefów Pionów oraz ustala ich właściwość,
- 17) ustala plan działań kontrolnych w Banku oraz przyjmuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli,
- 18) rozstrzyga w innych sprawach, które, zgodnie ze Statutem, podlegają przedłożeniu Radzie Nadzorczej lub Walnemu Zgromadzeniu,
- 19) podejmuje decyzje o zaciągnięciu zobowiązań lub rozporządzeniu aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Banku lub udziela upoważnienia wskazanym osobom do podjęcia takiej decyzji, jednakże w odniesieniu do spraw wchodzących do kompetencji Komitetów powołanych w Banku, decyzje są podejmowane po zasięgnięciu opinii właściwego Komitetu.

Zarząd Banku projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu zarządzania w Banku, w tym opracowuje, wprowadza oraz aktualizuje pisemne strategie, procedury oraz podejmuje działania w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego, jak również dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego.

4. Inne zasady

4.1 Informacje o posiadaczach papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Banku

Wszystkie wyemitowane przez Bank akcje są akcjami zwykłymi na okaziciela, akcje te nie dają żadnych specjalnych uprawnień kontrolnych w stosunku do Banku.

4.2 Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Banku oraz wszelkich ograniczeń w zakresie wykonywania prawa głosu przypadających na akcje Banku

Poza ograniczeniami wynikającymi z Prawa bankowego - art. 25 i następne, Statut Banku nie przewiduje innych ograniczeń dla przenoszenia akcji Banku.

X. Informacje o władzach Banku i zasady zarządzania

1. Informacje o łącznej liczbie akcji Banku będących w posiadaniu członków Zarządu oraz członków Rady Nadzorczej

Według informacji posiadanych przez Bank - jednostkę dominującą, spośród członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej, posiadanie akcji Banku zadeklarowały następujące osoby:

Imię i nazwisko	Funkcja	Liczba akcji na dzień przekazania niniejszego skonsolidowanego raportu półrocznego za I półrocze 2017 roku	Liczba akcji na dzień przekazania poprzedniego okresowego raportu kwartalnego za I kwartał 2017 roku
Andrzej Olechowski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	2 200	2 200
Razem		2 200	2 200

Członkowie Zarządu i członkowie Rady Nadzorczej nie zadeklarowali posiadania opcji na akcje Banku.

2. Informacje o wszelkich umowach zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu, przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Banku przez przejęcie

Z zakresu stosunku pracy, spośród umów o pracę zawartych między Bankiem, a członkami Zarządu Banku, wyłącznie w przypadku jednego członka Zarządu jego umowa o pracę zawiera postanowienie mówiące o odszkodowaniu pieniężnym w wypadku jej rozwiązania za wypowiedzeniem lub z przyczyn określonych w art. 53 Kodeksu pracy.

Każdego z członków Zarządu Banku obowiązuje zawarta z Bankiem odrębna umowa o zakazie konkurencji. Zgodnie z jej zapisami, w przypadku rozwiązania stosunku pracy z Bankiem, w okresie 12 miesięcy (w przypadku jednego członka Zarządu przez 6 miesięcy) od dnia rozwiązania umowy o pracę, członek Zarządu jest obowiązany powstrzymać się od zajmowania działalnością konkurencyjną wobec Banku. Z tytułu powyższego ograniczenia Bank będzie zobowiązany do wypłaty członkowi Zarządu odszkodowania.

3. Zasady zarządzania

W I półroczu 2017, roku nie nastąpiły zmiany zasad zarządzania Bankiem, a zasady te przedstawione zostały w Nocie do Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Banku.

XI. Oświadczenia Zarządu Banku

Prawdziwość i rzetelność prezentowanych sprawozdań

Zgodnie z najlepszą wiedzą Zarządu Banku, którego członkami na dzień sporządzenia sprawozdania są: Pan Sławomir S. Sikora – Prezes Zarządu, Pan Maciej Kropidłowski – Wiceprezes Zarządu, Pan David Mouillé – Wiceprezes Zarządu, Pani Barbara Sobala - Wiceprezes Zarządu, Pan Witold Zieliński – Wiceprezes Zarządu, Pani Katarzyna Majewska i Pan Czesław Piasek - Członek Zarządu, półroczne dane finansowe oraz dane porównawcze zaprezentowane w „Skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku” oraz w „Skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku” zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację

majątkową i finansową Banku i Grupy oraz osiągnięty przez Bank i Grupę wynik finansowy. Zawarte w półrocznym skonsolidowanym raporcie „Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. w I półroczu 2017 roku” zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji (wraz z opisem podstawowych rodzajów ryzyka) Grupy w I półroczu 2017 roku.

Wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. dokonujący przeglądu „Skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku” oraz „Skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Handlowego w Warszawie S.A. za okres 6 miesięcy kończący się 30 czerwca 2017 roku”, został wybrany zgodnie z przepisami prawa. Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący przeglądu spełniali warunki konieczne do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu tych sprawozdań, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

Pozostałe informacje wymagane Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2014 r., poz. 133 z późniejszymi zmianami), zostały uwzględnione w Skróconym Śródrocznym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Kapitałowej Banku.

podpisy Członków Zarządu

21.08.2017 roku ..... Data	Sławomir S. Sikora ..... Imię i nazwisko	Prezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	..... Podpis
21.08.2017 roku ..... Data	Maciej Kropidłowski ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	..... Podpis
21.08.2017 roku ..... Data	David Mouillé ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	..... Podpis
21.08.2017 roku ..... Data	Barbara Sobala ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	..... Podpis
21.08.2017 roku ..... Data	Witold Zieliński ..... Imię i nazwisko	Wiceprezes Zarządu Dyrektor Finansowy ..... Stanowisko/funkcja	..... Podpis
21.08.2017 roku ..... Data	Katarzyna Majewska ..... Imię i nazwisko	Członek Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	..... Podpis
21.08.2017 roku ..... Data	Czesław Piasek ..... Imię i nazwisko	Członek Zarządu ..... Stanowisko/funkcja	..... Podpis